

**Uniwersytet
Kazimierza
Wielkiego
w Bydgoszczy**

Załącznik nr 2
do uchwały nr 747/2025
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 18 września 2025 r.

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego
ul. Chodkiewicza 30
85-168 Bydgoszcz

Nazwa ocenianego kierunku studiów: PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA

1. Poziom/y studiów: JEDNOLITE MAGISTERSKIE
2. Forma/y studiów: STACJONARNE I NIESTACJONARNE
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹ PEDAGOGIKA

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☒ TAK ☐ NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- ☐ nauczyciel przedmiotu²
- ☐ nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- ☐ nauczyciel praktycznej nauki zawodu²
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia²
- ☐ nauczyciel psycholog
- ☒ nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- ☐ nauczyciel pedagog specjalny
- ☐ nauczyciel logopeda
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Nazwa kierunku studiów: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna			
Poziom kształcenia: jednolite studia magisterskie			
Profil kształcenia: praktyczny			
L.p.	symbol kierunkowych efektów uczenia się	kierunkowe efekty uczenia się	odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się (kod składnika opisu)
Wiedza			
1.	K_W01	zna i rozumie podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej oraz potrafi je odnieść do osobowego, integralnego rozwoju dziecka lub ucznia;	P7S_WG
2.	K_W02	zna i rozumie klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne, a także potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać;	P7S_WG

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

3.	K_W03	zna i rozumie współczesne interdyscyplinarne badania nad dzieciństwem (<i>Childhood Studies</i>) dotyczące zagadnienia dobrostanu dziecka;	P7S_WG
4.	K_W04	zna i rozumie główne środowiska wychowawcze, ich specyfiki i procesy w nich zachodzące;	P7S_WG
5.	K_W05	zna i rozumie strukturę i funkcje systemu oświaty oraz alternatywnych form edukacji: podstawy, cele, organizację oraz funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych;	P7S_WG
6.	K_W06	zna i rozumie zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji;	P7S_WG
7.	K_W07	zna i rozumie zagadnienie edukacji międzykulturowej;	P7S_WG
8.	K_W08	zna i rozumie prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością, sposoby ich egzekwowania oraz propagowania w środowisku zarówno przedszkolnym oraz szkolnym, jak i pozaprzedszkolnym oraz pozaszkolnym;	P7S_WK
9.	K_W09	zna i rozumie zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, ze szczególnym uwzględnieniem przedszkola i szkoły podstawowej, zasady udzielania pierwszej pomocy i odpowiedzialności prawnej opiekuna;	P7S_WK
10.	K_W10	zna i rozumie metodykę wykonywania zadań – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej;	P7S_WK
11.	K_W11	zna i rozumie znaczenie i możliwości celowego oraz różnorodnego wykorzystania zabawy w procesie wychowywania i kształcenia dzieci;	P7S_WG
12.	K_W12	zna i rozumie rolę innowacji pedagogicznych w obszarze wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej, inspirujących do planowania i organizacji własnej pracy;	P7S_WG
13.	K_W13	zna i rozumie zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci lub uczniów w okresie przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym, wynikające z opóźnień, zaburzeń lub przyspieszenia rozwoju, oraz uwarunkowane wpływem czynników środowiskowych i sposoby dostosowywania do nich zadań rozwojowych i edukacyjnych;	P7S_WG
14.	K_W14	zna i rozumie projektowanie i prowadzenie działań diagnostycznych uwzględniających specyfikę funkcjonowania dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym oraz ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne, w tym zakres i jakość wsparcia społecznego;	P7S_WG
15.	K_W15	zna i rozumie różne rodzaje i funkcje oceniania;	P7S_WK
16.	K_W16	zna i rozumie rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań dzieci lub uczniów;	P7S_WK
17.	K_W17	zna i rozumie procesy komunikacji społecznej oraz ich prawidłowości i zakłócenia;	P7S_WG
18.	K_W18	zna i rozumie funkcjonowanie i dysfunkcje aparatu mowy, słuchu i wzroku oraz prawidłowe nawyki posługiwania się nimi;	P7S_WG
19.	K_W19	zna i rozumie metodologię badań naukowych stosowanych w dziedzinie nauk społecznych;	P7S_WG
20.	K_W20	zna i rozumie terminy i założenia metodologiczne oraz zasady i normy etyczne projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie pedagogiki przedszkolnej, szkolnej i alternatywnej;	P7S_WG
21.	K_W21	zna i rozumie zasady ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego.	P7S_WG
Σ			

Umiejętności			
1.	K_U01	potrafi obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów;	P7S_UW
2.	K_U02	potrafi rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci lub uczniów oraz projektować i prowadzić działania pedagogiczne, a także planować, realizować i oceniać spersonalizowane programy kształcenia i wychowania;	P7S_UW
3.	K_U03	potrafi wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się i nauczania, z uwzględnieniem specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy;	P7S_UO
4.	K_U04	potrafi dobierać, tworzyć, testować i modyfikować materiały, środki oraz metody adekwatnie do celów wychowania i kształcenia;	P7S_UW
5.	K_U05	potrafi skutecznie wykorzystywać technologię informacyjno-komunikacyjną w realizacji zadań dydaktycznych;	P7S_UU
6.	K_U06	potrafi identyfikować i rozbudzać zainteresowania dzieci lub uczniów oraz odpowiednio dostosowywać sposoby i treści kształcenia;	P7S_UW
7.	K_U07	potrafi rozwijać kompetencje kluczowe dzieci lub uczniów, w szczególności kreatywność, krytyczną refleksję i umiejętność samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów;	P7S_UW
8.	K_U08	potrafi skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych dzieci lub uczniów, z wykorzystywaniem różnych rodzajów zabaw;	P7S_UW
9.	K_U09	potrafi identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w procesie edukacji oraz realizacji celów terapeutycznych;	P7S_UW
10.	K_U10	potrafi tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące dzieci lub uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia;	P7S_UW
11.	K_U11	potrafi wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania dzieci lub uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem;	P7S_UW
12.	K_U12	potrafi efektywnie pracować w środowiskach zróżnicowanych pod względem kulturowym oraz z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym, w tym z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem, wykorzystując kompetencje międzykulturowe i glottodydaktyczne;	P7S_UW
13.	K_U13	potrafi racjonalnie i zgodnie z zasadami techniki pracy umysłowej gospodarować czasem zajęć oraz odpowiedzialnie organizować pracę pozaszkolną dziecka lub ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku;	P7S_UW
14.	K_U14	potrafi skutecznie wykorzystywać w pracy z dzieckiem lub uczniem informacje uzyskane na jego temat od specjalistów, w tym psychologa, logopedy, pedagoga, lekarza, i rodziców lub opiekunów dziecka lub ucznia;	P7S_UW
15.	K_U15	potrafi poprawnie posługiwać się językiem polskim oraz wykazywać troskę o kulturę i etykę wypowiedzi własnej, dzieci lub uczniów;	P7S_UW
16.	K_U16	potrafi posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu;	P7S_UW
17.	K_U17	potrafi udzielać pierwszej pomocy;	P7S_UU
18.	K_U18	potrafi rozróżniać orientacje metodologiczne w badaniach naukowych, formułować cele i problemy badawcze, stosować dobór adekwatnych metod i technik, konstruować narzędzia	P7S_UW

		badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań, wyciągać wnioski, wskazywać kierunki dalszych badań w obrębie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej;	
19.	K_U19	potrafi współpracować z członkami zespołów badawczych na każdym etapie projektowania i realizacji badań naukowych.	P7S_UW
Σ			
Kompetencje społeczne			
1.	K_K01	jest gotów do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;	P7S_KO
2.	K_K02	jest gotów do formowania właściwych zachowań i postaw dzieci lub uczniów, w tym wobec kultury i sztuki;	P7S_KO
3.	K_K03	jest gotów do budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;	P7S_KR
4.	K_K04	jest gotów do pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów i innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej;	P7S_KK
5.	K_K05	jest gotów do porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej oraz poza nimi;	P7S_KR
6.	K_K06	jest gotów do rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i regionalnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie dzieci lub uczniów, a także podejmowania współpracy na rzecz dobra dzieci lub uczniów i tych środowisk;	P7S_KR
7.	K_K07	jest gotów do projektowania i wdrażania działań mających na celu edukację aksjologiczną i wychowanie do wartości – wprowadzanie dzieci lub uczniów w świat wartości;	P7S_KO
8.	K_K08	jest gotów do projektowania działań zmierzających do rozwoju przedszkola lub szkoły oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji.	P7S_KO
Σ			

	Szczegółowe efekty uczenia się	Ogólne efekty uczenia się
A. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne		
A.1. Podstawy działań pedagogicznych		
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
A.1.W1.	kulturowe, antropologiczne, aksjologiczne i socjologiczne opisy współczesności: funkcje edukacji w życiu społeczeństw i egzystencji jednostek, typy i rolę ideologii w życiu społecznym, ułożenie społeczne, blokady i możliwości rozwojowe różnych grup społecznych oraz elementy socjologii edukacji;	K_W01, K_W05, K_W06, K_W10, K_W13, K_W16, K_W17

A.1.W2.	procesy wychowania i kształcenia (wybrane ujęcia teoretyczne): ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania, istotę wychowania, zagadnienia wychowania jako spotkania w dialogu, wychowania do odpowiedzialnej wolności oraz społeczeństwa wielokulturowego, typy relacji międzyludzkich oraz procesy rządzące tymi relacjami, główne środowiska wychowawcze, a także podstawy dialogu międzykulturowego;	K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07, K_W10, K_W13, K_W16
A.1.W3.	rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, znaczenie własnych postaw, założeń i intencji podczas działania pedagogicznego, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela, umiejętności dokonywania autoanalizy sytuacji życiowej i zawodowej, zagadnienie początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego oraz uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela.	K_W03, K_W06, K_W09, K_W10, K_W13, K_W14, K_W16
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
A.1.U1.	wykorzystać posiadaną wiedzę teoretyczną w sposób refleksyjny i krytyczny, poprawnie konstruować rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych;	K_U01, K_U02, K_U03, K_U06, K_U07, K_U09, K_U10, K_U12, K_U14, K_U18, K_U19
A.1.U2.	interpretować działalność nauczycieli w kontekstach jej prowadzenia z wykorzystaniem posiadanej wiedzy w zakresie pedagogiki i psychologii, charakteryzować swoistość działania pedagogicznego, a także prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie poparte rozbudowaną argumentacją teoretyczną;	K_U01, K_U02, K_U03, K_U06, K_U07, K_U09, K_U10, K_U12, K_U14, K_U18
A.1.U3.	analizować swoje doświadczenia praktyczne w roli nauczyciela lub wychowawcy;	K_U01, K_U02, K_U03, K_U06, K_U07, K_U09, K_U10, K_U18
A.1.U4.	formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;	K_U01, K_U06, K_U09
A.1.U5.	rozpoznawać własną nauczycielską nieskuteczność i analizować jej przyczyny;	K_U01, K_U02, K_U03, K_U06, K_U07, K_U09, K_U10, K_U18
A.1.U6.	projektować drogi osiągnięcia skuteczności zawodowej i charakteryzować jej determinanty.	K_U01, K_U02, K_U03, K_U06, K_U07, K_U09, K_U10, K_U12, K_U18
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
A.1.K1.	doceniania znaczenia pedagogiki dla rozwoju osoby i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych;	K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K05, K_K06, K_K07

A.1.K2.	przedszkolnym i ucznia w młodszy wieku szkolnym;	K_K01, K_K03. K_K04, K_K06, K_K07
A.1.K3.	podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie opieki i wychowania dziecka lub ucznia;	K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K05, K_K06, K_K07
A.1.K4.	stosowania norm etycznych w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla godności człowieka.	K_K01, K_K02, K_K03, K_K04, K_K05, K_K06, K_K07
A.2. Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna		
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
A.2.W1.	w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych, a także miejsce pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej w systemie nauki oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi;	K_W01, K_W02, K_W03, K_W05, K_W06, K_W11, K_W12, K_W13, K_W14, K_W16, K_W20
A.2.W2.	wczesnego, średniego i późnego dzieciństwa, w perspektywie interdyscyplinarnej: psychologicznej, pedagogicznej, aksjologicznej i socjologicznej;	K_W01, K_W02, K_W03, K_W05, K_W11, K_W12, K_W13, K_W14, K_W16, K_W20
A.2.W3.	rolę nauczyciela w rozwijaniu postaw i zachowań dzieci lub uczniów;	K_W02, K_W05, K_W11, K_W12, K_W13, K_W14, K_W16, K_W20
A.2.W4.	konieczność dziecka i dzieciństwa (Childhood Studies) i ich uwarunkowania kulturowe i społeczne; interdyscyplinarne zagadnienia dobrostanu dziecka oraz perspektywy metodologiczne badań nad dzieckiem i dzieciństwem, a także wymagania etyczne badań naukowych z udziałem dzieci;	K_W02, K_W05, K_W11, K_W12, K_W16
A.2.W5.	przedszkolnym i uczniów w młodszy wieku szkolnym; cele i zasady współpracy przedszkola lub szkoły z podmiotami zewnętrznymi oraz modele, funkcje, szanse i zagrożenia współpracy; sposoby radzenia sobie z problemami wychowawczymi dzieci lub uczniów i rozwiązywania ich we współpracy z rodziną i otoczeniem dziecka lub ucznia, specyfikę pracy z dziećmi lub uczniami z doświadczeniem migracyjnym, a także sposoby budowania swojego autorytetu w relacjach zawodowych i we współpracy z zespołem nauczycieli oraz z innymi podmiotami procesu wychowania i kształcenia.	K_W01, K_W02, K_W03, K_W05, K_W11, K_W12, K_W13, K_W14, K_W16, K_W20
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	

A.2.U1.	wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, w tym wybrane modele i koncepcje pedagogiczne, oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych, w celu dokonania analizy i interpretacji złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych i kulturowych, a także motywów i wzorów ludzkiego zachowania;	K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U07, K_U11, K_U18, K_U19
A.2.U2.	rozpoznawać i identyfikować style wychowania w praktyce edukacyjnej, wskazywać ich wartościowe cechy i zagrożenia dla podmiotowości dziecka lub ucznia;	K_U02, K_U04, K_U07, K_U11, K_U18, K_U19
A.2.U3.	rozpoznawać sytuacje zagrożeń w przedszkolu i szkole oraz tworzyć właściwy klimat w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej;	K_U02, K_U04, K_U07, K_U11, K_U18, K_U19
A.2.U4.	organizować wartościowe rozwojowo i społecznie środowisko wychowawcze oraz wspierać dzieci lub uczniów w wyrażaniu swojej indywidualności w sposób twórczy;	K_U02, K_U04, K_U07, K_U11, K_U18, K_U19
A.2.U5.	wybrać i zastosować właściwy dla danej organizacji pracy przedszkola lub szkoły podstawowej sposób postępowania oraz dobierać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania zadań zawodowych na etapie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;	K_U02, K_U04, K_U07, K_U11, K_U18, K_U19
A.2.U6.	skutecznie porozumiewać się z różnymi odbiorcami, w tym z dziećmi lub uczniami, rodzicami lub opiekunami oraz specjalistami, z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań technologicznych.	K_U02, K_U07, K_U18, K_U19
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
A.2.K1.	refleksji, w tym krytycznej oceny, odnośnie do poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz wykazywania umiejętności uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu pedagogicznego w zakresie wychowania przedszkolnego oraz edukacji wczesnoszkolnej;	K_K01, K_K06, K_K07, K_K08
A.2.K2.	podejmowania wyzwań zawodowych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;	K_K01, K_K06, K_K07, K_K08
A.2.K3.	profesjonalnego rozwiązywania problemów i konfliktów w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej.	K_K01, K_K06, K_K07
A.3. Podstawy psychologii dla nauczycieli		
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
A.3.W1.	podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, osobowości, temperamentu i stylu poznawczego;	K_W02, K_W03, K_W06, K_W12, K_W13

A.3.W2.	rozwój człowieka w cyklu życia, w tym proces rozwoju dziecka w kolejnych okresach dzieciństwa: rozwój fizyczny, motoryczny i psychospołeczny, rozwój procesów poznawczych, społeczno-emocjonalny i moralny, a także rozwój i kształtowanie osobowości; szczególne uzdolnienia; normy rozwojowe (różnorodność ujęć), zjawisko dysharmonii (asynchronii) rozwojowej, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych oraz teorie integralnego rozwoju dziecka lub ucznia;	K_W02, K_W03, K_W06, K_W12, K_W16
A.3.W3.	psychologiczne podstawy procesu uczenia się dzieci lub uczniów: modele uczenia się (konceptcje klasyczne, współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych), metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, a także metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań;	K_W02, K_W03, K_W05, K_W12, K_W14, K_W16
A.3.W4.	teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, zagadnienia: empatii, zachowań asertywnych, agresywnych i uległych, postaw, stereotypów, uprzedzeń, negocjacji i rozwiązywania konfliktów, reguły współdziałania, procesy i role grupowe, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z dzieckiem, a także mechanizmy kształtowania się postaw dzieci lub uczniów;	K_W02, K_W03, K_W05, K_W06, K_W14
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
A.3.U1.	obserwować procesy uczenia się dzieci lub uczniów i ich konteksty;	K_U01, K_U03, K_U14
A.3.U2.	obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania;	K_U01, K_U03, K_U14
A.3.U3.	skutecznie i świadomie komunikować się z użyciem właściwej terminologii;	K_U01, K_U03, K_U14
A.3.U4.	rozpoznawać bariery i trudności udziału dzieci lub uczniów w różnych formach aktywności;	K_U01, K_U03, K_U14
A.3.U5.	rozpoznawać potrzeby psychospołecznego wsparcia dziecka lub ucznia;	K_U01, K_U03, K_U14
A.3.U6.	zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego.	K_U01, K_U03, K_U14
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
A.3.K1.	autorefleksji nad dyspozycjami, zasobami i rozwojem zawodowym;	K_K01, K_K03, K_K06
A.3.K2.	wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych;	K_K01, K_K03, K_K06, K_K07
A.3.K3.	ciągłego doskonalenia swojej wiedzy merytorycznej i umiejętności zawodowych.	K_K01, K_K03, K_K06
A.4. Psychologiczne i pedagogiczne podstawy nauczania dzieci języka obcego		
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	

A.4.W1.	predyspozycje rozwojowe we wczesnym dzieciństwie do uczenia się języka obcego;	K_W13, K_W17
A.4.W2.	sposoby uczenia się dzieci lub uczniów języka obcego w wybranych koncepcjach psychologicznych, kompetencje językowe dziecka lub ucznia, teorię wieku krytycznego, społeczne i kulturowe aspekty nauczania języków obcych, a także rolę nauczyciela w uczeniu się spontanicznym i spontaniczno-reaktywnym dzieci lub uczniów;	K_W13, K_W17
A.4.W3.	strategie zabawowe i zadaniowe w uczeniu się języka obcego przez dzieci lub uczniów, warunki do nabywania kompetencji językowych przez dzieci lub uczniów oraz sposoby motywowania dzieci lub uczniów do uczenia się języka obcego	K_W13, K_W17
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
A.4.U1.	zaplanować działania na rzecz rozwoju własnych kompetencji językowych i pedagogicznych;	K_U07, K_U12
A.4.U2.	tworzyć środowisko do nabywania kompetencji językowych przez dzieci lub uczniów i rozwijać ich motywację do uczenia się.	K_U07, K_U12
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
A.4.K1.	autorefleksji nad dyspozycjami i posiadanymi kompetencjami językowymi i pedagogicznymi;	K_K02
A.4.K2.	wspierania właściwych postaw dzieci lub uczniów wobec innej kultury.	K_K02
B. Przygotowanie merytoryczne nauczycieli przedszkoli i klas I-III szkoły podstawowej, jako przygotowanie do integracji treści nauczania		
	B.1. Język polski W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.1.W1.	funkcjonalne posługiwanie się pojęciami z zakresu teorii literatury, kultury oraz wiedzy o języku;	K_W02, K_W17, K_W18
B.1.W2.	podstawy i zakres doboru treści nauczania dzieci lub uczniów w zakresie języka polskiego, pojęcia z zakresu teorii literatury, kultury oraz wiedzy o języku, a także klasyczną i współczesną literaturę dla dzieci oraz kulturę dla dziecięcego odbiorcy;	K_W02, K_W17, K_W18
B.1.W3.	etapy nabywania umiejętności czytania i pisanie w języku polskim.	K_W02, K_W17, K_W18
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.1.U1.	funkcjonalnie posługiwać się pojęciami z zakresu teorii literatury, kultury oraz wiedzy o języku;	K_U04, K_U06, K_U15, K_U16
B.1.U2.	dokonać analizy i interpretacji zróżnicowanych formalnie dzieł literackich oraz kulturowych;	K_U04, K_U06, K_U15, K_U16

B.1.U3	wyróżniać wśród różnych zjawisk językowych kategorie prymarne i sekundarne odpowiednie dla dziecka w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym;	K_U04, K_U06, K_U15, K_U16
B.1.U4.	wypowiadać się w mowie i w piśmie w sposób klarowny, spójny i precyzyjny, konstruując rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi na określone tematy;	K_U04, K_U06, K_U15, K_U16
B.1.U5.	zaplanować działania na rzecz rozwoju swojej wiedzy i umiejętności w zakresie prawidłowej realizacji edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej.	K_U04, K_U06, K_U15, K_U16
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.1.K1.	autorefleksji nad dyspozycjami i posiadanymi kompetencjami merytorycznymi do wspierania dzieci lub uczniów w zakresie rozwoju języka polskiego.	K_K05
	B.2. Język obcy W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.2.W1.	podstawowe struktury gramatyczne oraz formy językowe;	K_W17, K_W18
B.2.W2.	kulturę państw z danego obszaru językowego oraz wybraną literaturę, rymowanki i piosenki oraz zabawy dla dzieci w języku obcym.	K_W17, K_W18
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.2.U1.	wykorzystywać pogłębione kompetencje leksykalne, gramatyczne, fonetyczne i socjokulturowe w komunikowaniu się w języku obcym;	K_U15, K_U16
B.2.U2.	posługiwać się sprawnościami w zakresie rozumienia ze słuchu, mówienia, czytania i pisanie;	K_U15, K_U16
B.2.U3.	samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje zawodowe umiejętności, korzystając z różnych źródeł w języku obcym;	K_U15, K_U16
B.2.U4.	dobierać w pracy z dziećmi lub uczniami odpowiednią literaturę, rymowanki i piosenki oraz zabawy w języku obcym.	K_U15, K_U16
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.2.K1.	autorefleksji nad posiadanymi kompetencjami, podejmowania kształcenia i pracy w celu rozwoju umiejętności językowych.	K_K05
	B.3. Matematyka W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.3.W1.	podstawowe struktury matematyki szkolnej: liczby i ich własności, zbiory liczbowe, działania na liczbach, figury, relacje i zależności funkcyjne, reprezentacje graficzne;	K_W10, K_W14

B.3.W2	. treści nauczania w zakresie edukacji matematycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej: liczby i liczenie, aspekty liczby, systemy pozycyjne i niepozycyjne, własności działań na liczbach, zagadnienia miarowe w geometrii, klasyfikowanie figur geometrycznych, symetrię, manipulacje w trzech wymiarach i tworzenie modeli brył, wczesną algebraizację, zagadnienia zegarowe i kalendarzowe;	K_W10, K_W14
B.3.W3.	treści nauczania matematyki w zakresie starszych klas szkoły podstawowej: własności liczb całkowitych i wymiernych, działania na ułamkach, wyrażenia algebraiczne, rozumowanie geometryczne i jego zapis, przeliczanie jednostek miary, zliczanie za pomocą reguł mnożenia i dodawania, zasadę szufladkową, definiowanie figur, badanie ich własności (kąty, wielokąty, koło), proste konstrukcje geometryczne – prostokąt i równoległość na płaszczyźnie i w przestrzeni, figury przestrzenne, kodowanie położenia na płaszczyźnie i w przestrzeni, elementy statystyki opisowej, graficzne reprezentowanie danych, podstawowe konstrukcje geometryczne, algorytmy i konstrukcje rekurencyjne;	K_W10, K_W14
B.3.W4.	rozumowania matematyczne w zakresie matematyki szkolnej, w tym wnioskowanie dedukcyjne, argumentowanie i zapisywanie rozumowań, wykonywanie eksperymentów numerycznych i geometrycznych, dostrzeganie regularności prowadzących do uogólnień, uzasadnianie uogólnień, formułowanie i weryfikację hipotez, rozumowania dedukcyjne w geometrii płaskiej i przestrzennej;	K_W10, K_W14
B.3.W5.	zastosowania matematyki w życiu codziennym oraz w innych obszarach, w tym w technice, sztuce, ekonomii i przyrodzie.	K_W10, K_W14
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.3.U1.	sprawnie posługiwać się podstawowymi obiektami matematycznymi;	K_U11, K_U13
B.3.U2.	przewodzić proste rozumowania matematyczne i oceniać ich poprawność;	K_U11, K_U13
B.3.U3.	dostrzegać i wskazywać związki matematyki z codziennym życiem;	K_U11, K_U13
B.3.U4.	rozwiązywać zagadki i łamigłówki logiczne;	K_U11, K_U13
B.3.U5.	posługiwać się pakietami wspierającymi nauczanie matematyki;	K_U11, K_U13
B.3.U6.	przygotować ucznia do udziału w konkursach matematycznych dla szkół podstawowych.	K_U11, K_U13
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.3.K1.	pogłębiania swojego rozumienia znaczenia i piękna matematyki.	K_K07
	B.4. Edukacja społeczno-przyrodnicza W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	

B.4.W1	kluczowe pojęcia oraz zjawiska z zakresu przyrody żywej i nieożywionej, występujące w otoczeniu dziecka lub ucznia;	K_W09, K_W10
B.4.W2.	podstawowe pojęcia z zakresu wiedzy o społeczeństwie;	K_W09, K_W10
B.4.W3.	podstawy przedsiębiorczości i ekonomii.	K_W09, K_W10
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.4.U1	. analizować oraz interpretować powszechnie występujące zjawiska przyrody;	K_U06, K_U13
B.4.U2.	dostrzegać wzajemne związki w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego i społecznego;	K_U06, K_U13
B.4.U3.	rozpoznawać gatunki roślin i zwierząt najczęściej występujących w otoczeniu dziecka lub ucznia;	K_U06, K_U13
B.4.U4.	ilustrować najczęściej spotykane zjawiska przyrodnicze za pomocą prostych doświadczeń z użyciem przedmiotów życia codziennego.	K_U06, K_U13
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.4.K1.	pogłębiania swojego rozumienia funkcjonowania świata przyrody;	K_K02
B.4.K2.	krzewienia idei dbałości o otoczenie przyrodnicze.	K_K02
	B.5. Informatyka W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.5.W1.	podstawowe pojęcia i zasady informatyki z zakresu, w jakim ma ona zastosowanie w pracy z dziećmi lub uczniami;	K_W13
B.5.W2.	zasady modelowania rzeczywistych sytuacji i reprezentowania danych, gromadzenia danych i ich przetwarzania;	K_W13
B.5.W3.	zasady projektowania algorytmów oraz ich realizacji przy użyciu komputera;	K_W13
B.5.W4.	zasady organizacji i funkcjonowania urządzeń elektronicznych, komputerów i sieci komputerowej oraz ich wykorzystania;	K_W13
B.5.W5.	społeczne aspekty informatyki i jej zastosowań, wpływu informatyki na rozwój społeczeństwa oraz zagrożenia w świecie wirtualnym;	K_W13
B.5.W6.	uwarunkowania zawodowego rozwoju z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej i informatyki oraz komputerowe programy edukacyjne przeznaczone dla najmłodszych uczniów.	K_W13
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.5.U1.	zaprojektować i uruchomić na komputerze prosty algorytm;	K_U04, K_U05

B.5.U2.	zaprojektować prostą, funkcjonalną bazę danych;	K_U04, K_U05
B.5.U3.	ocenić walory użytkowe komputerowego programu edukacyjnego;	K_U04, K_U05
B.5.U4.	zorganizować bezpieczne środowisko pracy z komputerem.	K_U04, K_U05
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.5.K1.	ciągłej aktualizacji swojej wiedzy z zakresu zastosowań komputerów w edukacji;	K_K07
B.5.K2.	zapewniania poczucia bezpieczeństwa dzieci lub uczniów znajdujących się pod jego opieką.	K_K07
	B.6. Plastyka W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.6.W1.	podstawy teorii estetyki i kultury, jej zastosowanie w edukacji plastycznej dziecka lub ucznia;	K_W10, K_W11
B.6.W2.	zasoby i zasady upowszechniania różnorodnych przekazów wizualnych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;	K_W10, K_W11
B.6.W3.	cechy charakterystyczne twórczości dziecięcej w zakresie plastyki, jej osobowe i środowiskowe uwarunkowania;	K_W10, K_W11
B.6.W4.	wybrane współczesne koncepcje i modele edukacji plastycznej w Polsce i na świecie;	K_W10, K_W11
B.6.W5.	podstawy rysunku.	K_W10, K_W11
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.6.U1.	zaprojektować przekaz wizualny dostosowany do okoliczności;	K_U04, K_U09
B.6.U2.	wykonać odręczny szkic określonego przedmiotu.	K_U04, K_U09
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.6.K1.	przekonującego działania na rzecz upowszechniania sztuk pięknych;	K_K02
B.6.K2.	inspirowania dzieci lub uczniów do samodzielnej aktywności plastycznej i dzielenia się jej efektami.	K_K02
	B.7. Muzyka W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.7.W1.	terminologię z zakresu muzyki i jej zastosowanie w edukacji muzycznej;	K_W10, K_W11
B.7.W2.	źródła kultury muzycznej, ich kulturowe i społeczne uwarunkowania oraz znaczenie dla rozwoju dziecka lub ucznia;	K_W10, K_W11

B.7.W3.	faktury utworów muzycznych ze względu na sposób wykonywania muzyki (solo, muzyka kameralna, symfoniczna, chóralna, wokально-instrumentalna), podstawowe zagadnienia z zakresu form muzycznych, podstawowe terminy notacji muzycznej;	K_W10, K_W11
B.7.W4.	podstawowy repertuar muzyczny w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;	K_W10, K_W11
B.7.W5.	wybrane współczesne koncepcje i modele edukacji muzycznej w Polsce i na świecie.	K_W10, K_W11
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.7.U1.	zaprojektować przekaz muzyczny dostosowany do okoliczności;	K_U04, K_U09
B.7.U2.	wykonywać proste melodie na wybranym instrumencie lub głosem.	K_U04, K_U09
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.7.K1.	przekonującego działania na rzecz upowszechniania sztuk pięknych;	K_K02
B.7.K2.	inspirowania dzieci lub uczniów do samodzielnej lub wspólnej aktywności muzycznej;	K_K02
B.7.K3.	krzewienia idei wspólnego wykonawstwa muzycznego jako działania kulturotwórczego i chroniącego dziedzictwo narodowe.	K_K02
	B.8. Technika W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.8.W1.	założenia, cele i treści kształcenia ogólnotechnicznego dzieci lub uczniów;	K_W10, K_W11
B.8.W2.	sytuację dziecka w świecie współczesnej techniki;	K_W10, K_W11
B.8.W3.	cechy charakterystyczne twórczości dziecięcej w zakresie techniki, jej osobowe i środowiskowe uwarunkowania;	K_W10, K_W11
B.8.W4.	współczesne koncepcje i modele edukacji technicznej w Polsce i na świecie.	K_W10, K_W11
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.8.U1.	popularyzować podstawy wiedzy technicznej wśród dzieci lub uczniów;	K_U04, K_U09
B.8.U2.	zapewnić warunki bezpieczeństwa dzieci lub uczniów w otoczeniu techniki;	K_U04, K_U09
B.8.U3.	zademonstrować umiejętność rozwiązywania praktycznych problemów związanych z techniką.	K_U04, K_U09
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.8.K1.	promocji zasad bezpiecznego posługiwania się urządzeniami technicznymi;	K_K02
B.8.K2.	fachowego wspierania zainteresowania dzieci lub uczniów techniką.	K_K02

	B.9. Wychowanie fizyczne W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.9.W1.	terminologię z zakresu aktywności i sprawności fizycznej;	K_W10, K_W11
B.9.W2.	związki aktywności i sprawności fizycznej ze zdrowiem;	K_W10, K_W11
B.9.W3.	formy aktywności fizycznej dostosowane do potrzeb i możliwości dzieci lub uczniów, zachęcające dzieci lub uczniów do aktywności fizycznej;	K_W10, K_W11
B.9.W4.	proces uczenia się i nauczania czynności ruchowych;	K_W10, K_W11
B.9.W5.	zaburzenia postawy ciała i prawidłowe wzorce ruchu;	K_W10, K_W11
B.9.W6.	wybrane współczesne koncepcje i modele wychowania fizycznego w Polsce i na świecie.	K_W10, K_W11
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.9.U1.	zaplanować zajęcia ruchowe w określonych warunkach;	K_U04, K_U09
B.9.U2.	zachęcić dzieci lub uczniów do podejmowania aktywności fizycznej;	K_U04, K_U09
B.9.U3.	wspierać działania przeciwdziałające nabywaniu wad postawy ciała przez dzieci lub uczniów i nadwadze.	K_U04, K_U09
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.9.K1.	krzewienia postawy dbałości o aktywność fizyczną.	K_K02
	B.10. Edukacja zdrowotna W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
B.10.W1.	modele, uwarunkowania i zagrożenia zdrowia, w tym zdrowia psychicznego;	K_W10, K_W11
B.10.W2.	istotę umiejętności życiowych (life skills) i zachowań prozdrowotnych;	K_W10, K_W11
B.10.W3.	podstawowe zagadnienia rozwoju biologicznego człowieka;	K_W10, K_W11
B.10.W4.	sposoby wspomagania dziecka lub ucznia w działaniach na rzecz zdrowia i niwelowania stanów zagrażających zdrowiu, możliwości zmian w otoczeniu dziecka lub ucznia oraz procesy uczenia się mózgu;	K_W10, K_W11
B.10.W5.	zasady udzielania pierwszej pomocy.	K_W10, K_W11
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.10.U1.	rozpoznać sytuację zagrożenia dla zdrowia, w tym zdrowia psychicznego, i odpowiednio zareagować;	K_U04, K_U09
B.10.U2.	skutecznie promować zachowania prozdrowotne.	K_U04, K_U09

	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
B.10.K1.	krzewienia postawy dbałości o zdrowie i ochronę środowiska.	K_K02
C. Wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym		
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
C.W1.	zróżnicowanie modeli ujmowania procesu wspierania rozwoju dziecka lub ucznia, w tym behawioralnego, konstruktywistycznego, emancypacyjnego; zadania edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w zakresie wspierania rozwoju dziecka lub ucznia; proces adaptacji dziecka w przedszkolu i ucznia w szkole; strategie stymulowania aktywności poznawczej dziecka lub ucznia, zasady wykorzystywania zabawy do stymulowania rozwoju dziecka oraz rolę inicjacji: czytelnicy, teatralnej, muzycznej, plastycznej i technicznej;	K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, K_W11, K_W12, K_W13, K_W16, K_W19
C.W2.	zasady organizacji optymalnego środowiska edukacyjnego w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej: możliwości wykorzystania w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodnych sposobów organizowania środowiska uczenia się i nauczania, organizację środowiska wychowawczego przy uwzględnieniu specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci, uczniów lub grup, a także potrzebę wykorzystywania w pracy z dzieckiem lub uczniem informacji uzyskanych na jego temat od specjalistów, w tym psychologa, logopedy, pedagoga, lekarza, oraz rodziców lub opiekunów;	K_W02, K_W03,, K_W04, K_W05, K_W08, K_W10, K_W11, K_W15, K_W16, K_W19
C.W3.	zasady: projektowania spersonalizowanych strategii edukacyjnych w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, konstruowania wiedzy w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, integrowania wiedzy i umiejętności dzieci w przedszkolu i uczniów w klasach I–III szkoły podstawowej, projektowania i prowadzenia działań pedagogicznych, rozpoznawania potrzeb, możliwości i uzdolnień dziecka lub ucznia, a także planowania, realizacji i oceny spersonalizowanych programów kształcenia i wychowania;	K_W02, K_W03 , K_W05, K_W08, K_W11, K_W15, K_W16, K_W19
C.W4.	kryteria i sposoby krytycznej oceny oraz doboru programów i podręczników szkolnych: teoretyczno-metodyczne założenia konstruowania programu pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, ukryty program przedszkola lub szkoły, programy i podręczniki w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;	K_W02, K_W03, K_W11, K_W16, K_W19
C.W5.	podstawy teoretyczne oceniania i ewaluacji procesu edukacyjnego w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, w tym cele, funkcje, rodzaje oceniania, proces i konsekwencje oceniania, uczestnictwo ucznia w kontroli i ocenie jego wiedzy i umiejętności, prawa i błędy w procesie oceniania; system zapewnienia jakości pracy przedszkola i szkoły, proces ewaluacji w przedszkolu i szkole oraz metody i techniki ewaluacyjne.	K_W02, K_W03, K_W05, K_W08, K_W11, K_W15, K_W16, K_W19
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	

C.U1.	kształtować bezpieczne i przyjazne edukacyjne środowisko rozwoju dzieci lub uczniów, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, możliwości i uzdolnień dziecka lub ucznia, z nastawieniem na osobowy i podmiotowy rozwój;	K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_W05, K_U06, K_U07, K_U08, K_W12, K_U13
C.U2.	w sposób krytyczny oceniać i dobierać programy i podręczniki, konstruować programy pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, dobierać i modyfikować treści nauczania, środki oraz strategie działania edukacyjnego;	K_U02, K_U03, K_U04, K_U06, K_U08, K_U14
C.U3.	wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się – w sali lub klasie, poza placówką systemu oświaty i w środowisku lokalnym, dostarczać dzieciom lub uczniom różnych źródeł, w tym za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnej, gromadzenia doświadczeń i okazji do zaangażowanego uczenia się;	K_U01, K_U02, K_U03, K_U04, K_U06, K_U07, K_U08, K_U13
C.U4.	planować, realizować i oceniać efekty spersonalizowanych strategii i programów kształcenia i wychowania z nastawieniem na integralny rozwój dziecka lub ucznia;	K_U02, K_U03, K_U04, K_U06, K_U08
C.U5.	organizować zabawy i zajęcia stymulujące aktywność poznawczą dzieci lub uczniów, wspólnotowe i kooperacyjne uczenie się, angażujące emocjonalnie, motywacyjnie i poznawczo wszystkie dzieci lub uczniów, wspierać ich adaptację do uczenia się we wspólnocie oraz identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w procesie edukacji;	K_U02, K_U03, K_U06, K_U08, K_U13
C.U6.	identyfikować i rozbudzać zainteresowania i zdolności dzieci lub uczniów, dostosowywać sposoby i treści nauczania do ich zasobów, rozwijać u dzieci lub uczniów ciekawość, aktywność i samodzielność poznawczą oraz kreatywne podejście do zadań;	K_U02, K_U03, K_U06, K_U08, K_U13
C.U7.	organizować działania edukacyjne nastawione na konstruowanie wiedzy w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, integrowanie różnych sposobów uczenia się, w tym różnych treści, oraz wiedzy osobistej dziecka i wiedzy nowej oraz ich rekonstrukcji;	K_U03, K_U06, K_U08
C.U8.	wykorzystywać proces oceniania pracy uczniów do stymulowania ich samooceny, umiejętności samoregulacji i pracy nad własnym rozwojem.	K_U03, K_U06, K_U08
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
C.K1.	kierowania się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, krytycyzmem oraz przyjęcia odpowiedzialności za integralny rozwój dzieci lub uczniów i podejmowane działania pedagogiczne;	K_K04, K_K05, K_K07, K_K08
C.K2.	formowania wartościowych indywidualnie i społecznie zachowań i postaw dzieci lub uczniów, w tym wobec kultury i sztuki, oraz inspirowania dzieci lub uczniów do wyrażania swojej indywidualności w sposób twórczy;	K_K01, K_K05, K_K07

C.K3.	budowania relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacji;	K_K04, K_K05 , K_K07, K_K08
C.K4.	efektywnej współpracy z nauczycielami, specjalistami, w tym psychologiem, logopedą, pedagogiem, lekarzem, i rodzicami dzieci lub uczniów oraz innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej na rzecz dzieci lub uczniów i zapewnienia jakości pracy przedszkola lub szkoły.	K_K04, K_K05 , K_K07, K_K08
D. Podstawy dydaktyki nauczania zintegrowanego w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej		
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
D.W1.	wartości, modele i zasady krytycznej praktyki; autonomię i odpowiedzialność dydaktyczną nauczyciela; zasady tworzenia autorskich programów nauczania oraz zarządzania wiedzą w społeczeństwie informacyjnym;	K_W05, K_W13, K_W16
D.W2.	proces nauczania-uczenia się: zasady projektowania działań edukacyjnych, style i techniki pracy z dzieckiem lub uczniem łączące różne obszary wiedzy, rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej nauczyciela; modele współczesnej szkoły i alternatywne systemy edukacyjne.	K_W05, K_W13, K_W14, K_W16
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
D.U1.	wykorzystać wiedzę filozoficzną, psychologiczną, społeczną i pedagogiczną do projektowania działań edukacyjnych w przedszkolu i szkole oraz paradygmaty obiektywistyczne i interpretatywno-konstruktywistyczne do planowania uczenia się dzieci;	K_U01, K_U03
D.U2.	stosować style i techniki pracy z dzieckiem lub uczniem łączące różne obszary wiedzy, stymulować partycypacyjne, proaktywne, refleksyjne, wspólne, kooperatywne uczenie się dzieci lub uczniów oraz rozwijać kompetencje kluczowe dzieci lub uczniów;	K_U01, K_U02, K_U03, K_U06
D.U3.	krytycznie ocenić tworzoną praktykę edukacyjną z wykorzystaniem posiadanej wiedzy, a także dokonywać twórczej interpretacji i projektować nowe rozwiązania edukacyjne.	K_U01, K_U03
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
D.K1.	autonomicznego i odpowiedzialnego organizowania dziecięcego uczenia się, a także krytycznej refleksji nad tworzoną praktyką edukacyjną oraz do jej badania i doskonalenia;	K_K02, K_K07
D.K2.	tworzenia autorskich programów i wykorzystania innowacji pedagogicznych w obszarze wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej.	K_K02, K_K07
E. Metodyka poszczególnych typów edukacji z uwzględnieniem sposobów integrowania wiedzy i umiejętności dzieci lub uczniów		
	E.1. Metodyka edukacji polonistycznej W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	

E.1.W1.	sposoby wykorzystywania wiedzy teoretycznej dotyczącej nauki o języku i edukacji kulturowo-literackiej oraz metodycznej do projektowania zajęć w zakresie edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej;	K_W17, K_W18
E.1.W2.	spersonalizowane strategie edukacyjne ukierunkowane na rozwijanie umiejętności pisania i czytania;	K_W17, K_W18
E.1.W3.	sposoby rozwijania zainteresowań czytelniczych (inicjacja czytelnicza) i wykorzystywania różnych typów tekstów w pracy z dziećmi lub uczniami.	K_W17, K_W18
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.1.U1.	skutecznie poprowadzić naukę czytania;	K_U15. K_U16
E.1.U2.	dostosować sposób uczenia pisania i czytania do specyficznych potrzeb ucznia;	K_U15. K_U16
E.1.U3.	rozbudzić w uczniach pasję czytelniczą.	K_U15. K_U16
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.1.K1.	krzewienia zainteresowania i szacunku dla słowa pisanego.	K_K05
	E.2. Metodyka nauczania języka obcego W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.2.W1.	metody nauczania języka obcego w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, w tym Total Physical Response (TPR) J. Ashera, The Silent Way C. Gattegno;	K_W13. K_W17
E.2.W2.	podstawę programową dla I etapu edukacyjnego w zakresie języka obcego;	K_W13. K_W17
E.2.W3.	metody projektowania zajęć z języka obcego, doboru i opracowywania środków dydaktycznych; strategie tworzenia warunków do nauczania-uczenia się sytuacyjnego w codziennej aktywności dzieci lub uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnych predyspozycji; uczenie się we wspólnym działaniu, w różnych rodzajach zabaw, w tym tematycznych, konstrukcyjnych, ruchowych, muzycznych, dydaktycznych, twórczych, w naturalnych sytuacjach i w kontekstach społecznych;	K_W13. K_W17
E.2.W4.	znaczenie gier i zabaw, teatru i dramy, storytelling, piosenki i ruchu w nauczaniu języka obcego dzieci lub uczniów; techniki multimedialne w nauczaniu języka obcego;	K_W13. K_W17
E.2.W5.	zasady oceniania umiejętności językowych dzieci lub uczniów.	K_W13. K_W17
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.2.U1.	zaprojektować zajęcia z wykorzystaniem nauczania sytuacyjnego;	K_U07. K_U12

E.2.U2.	wykorzystać gry, zabawy, piosenkę i ruch w nauczaniu języka obcego;	K_U07. K_U12
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.2.K1.	pozytywnego motywowania dzieci lub uczniów do aktywnego zaangażowania się w naukę języka obcego.	K_K02
	E.3. Metodyka edukacji matematycznej W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.3.W1.	stadia rozwoju umysłowego w kontekście zakresu i metod edukacji matematycznej, a także poziom rozumowań przedoperacyjnych, operacyjnych i formalnych;	K_W10. K_W14
E.3.W2.	zagadnienia edukacji matematycznej w przedszkolu: podstawę programową i program edukacji matematycznej, rozwijanie intuicji dotyczących liczb i liczenia – kardynalnego, porządkowego i miarowego aspektu liczby, porównywanie liczebności zbiorów, stymulowanie rozwoju operacyjnego rozumowania – odwracalności operacji, rozwijania rozumowania przyczynowo-skutkowego i orientacji przestrzennej, w tym na kartce papieru, dodawania i odejmowania na palcach i innych zbiorach zastępczych, rozdawania i rozdzielania po kilka, rozwijania intuicji geometrycznych; gry i zabawy z wążkiem matematycznym oraz proste gry strategiczne;	K_W10. K_W14
E.3.W3.	zagadnienia edukacji matematycznej w klasach I–III szkoły podstawowej: podstawę programową, projektowanie aktywności matematycznej przy kształtowaniu pojęć liczbowych i sprawności rachunkowych, wprowadzanie symboliki i zapisu matematycznego, rozwijanie orientacji przestrzennej i wyobraźni geometrycznej oraz kształtowanie umiejętności matematycznych potrzebnych w sytuacjach życiowych;	K_W10. K_W14
E.3.W4.	rolę pracy domowej ucznia i zasady konstruowania sprawdzianów i oceniania;	K_W10. K_W14
E.3.W5.	formy aktywności dzieci lub uczniów: manipulacje, eksperymenty, budowanie modeli płaskich i przestrzennych z zastosowaniem różnych materiałów, w tym gotowych elementów, samodzielne odkrywanie praw matematycznych, prowadzenie prostych rozumowań, w tym z wykorzystaniem łamigłówek;	K_W10. K_W14
E.3.W6.	znaczenie obliczeń pamięciowych, trudności w opanowaniu rachunków pamięciowych, techniki kształcenia biegłości rachunkowej i strategię sprytnych rachunków;	K_W10. K_W14
E.3.W7.	metody pracy z zadaniami tekstowymi, stosowania reprezentacji graficznych w ćwiczeniach rachunkowych i rozwiązywaniu zadań tekstowych;	K_W10. K_W14
E.3.W8.	znaczenie kształtowania umiejętności logicznego i krytycznego myślenia, stawiania i weryfikowania hipotez, dostrzegania i wykorzystywania regularności i analogii, używania argumentacji i kontrprzykładów, w tym w rozwiązywaniu łamigłówek, abstrahowania, uogólniania, klasyfikowania, definiowania i algorytmizowania;	K_W10. K_W14

E.3.W9.	rodzaje i źródła typowych błędów uczniowskich, a także ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;	K_W10. K_W14
E.3.W10.	środki dydaktyczne w edukacji matematycznej dzieci: pakiety edukacyjne, karty pracy, elementy do manipulacji i klasyfikacji, liczydła, liczmany, klocki logiczne Dienes'a, klocki Cuisenaire'a, kostki do gry, domina, karty, mozaiki, konstrukcyjne klocki geometryczne różnych typów, łamigłówki logiczne i proste gry strategiczne;	K_W10. K_W14
E.3.W11.	znaczenie wykorzystania gier i zabaw matematycznych do realizacji celów dydaktycznych, w tym zastosowanie w pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się oraz z uczniem zdolnym; zasady konstruowania gier przez uczniów, zespołowe formy uczenia się i utrwalania wiadomości;	K_W10. K_W14
E.3.W12.	rolę konkursów matematycznych dla uczniów klas I–III szkoły podstawowej: rodzaje, zasady rozgrywania, charakter zadań, walory kształcące oraz sposoby przygotowania uczniów do udziału w konkursach.	K_W10. K_W14
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.3.U1.	kształtować u uczniów pojęcie liczby;	K_U11, K_U13
E.3.U2.	rozwijać wyobraźnię i orientację przestrzenną;	K_U11, K_U13
E.3.U3.	wdrażać uczniów w zasady logicznego myślenia;	K_U11, K_U13
E.3.U4.	budować sytuacje edukacyjne skłaniające uczniów do budowania hipotez i ich weryfikacji;	K_U11, K_U13
E.3.U5.	stosować gry i inne pomoce naukowe w nauczaniu matematyki;	K_U11, K_U13
E.3.U6.	analizować błędy popełniane przez uczniów i wyciągać z nich wnioski;	K_U11, K_U13
E.3.U7.	pracować z uczniami o szczególnych uzdolnieniach matematycznych.	K_U11, K_U13
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.3.K1.	rozbudzania zainteresowania uczniów myśleniem matematycznym;	K_K07
E.3.K2.	wskazywania uczniom korzyści z uczenia się matematyki.	K_K07
	E.4. Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.4.W1.	sposoby wykorzystywania wiedzy teoretycznej o środowisku przyrodniczym i środowisku społecznym oraz wiedzy metodycznej do projektowania zajęć dydaktycznych w zakresie edukacji środowiskowej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej;	K_W09. K_W10

E.4.W2.	znaczenie stwarzania warunków do zajęć badawczych i eksperymentów oraz organizowania sytuacji edukacyjnych umożliwiających dzieciom lub uczniom samodzielną eksplorację;	K_W09. K_W10
E.4.W3.	sposoby kształtowania przedsiębiorczości u dzieci lub uczniów.	K_W09. K_W10
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.4.U1.	zaprojektować eksperyment uczniowski z zakresu wiedzy przyrodniczej;	K_U06, K_U13
E.4.U2.	dostrzec i skomentować podstawowe prawa fizyki zachodzące w otoczeniu ucznia;	K_U06, K_U13
E.4.U3.	wykonać proste doświadczenie za pomocą przedmiotów codziennego użytku i przeanalizować z uczniami jego przebieg.	K_U06, K_U13
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.4.K1.	rozbudzania szacunku dla myślenia naukowego;	K_K02
E.4.K2.	budzenia i podtrzymywania w uczniach ciekawości odkrywcy.	K_K02
	E.5. Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.5.W1.	znaczenie celowego i właściwego posługiwania się przez uczniów typowymi aplikacjami komputerowymi do komponowania ilustracji graficznych, pracy nad tekstem, wykonywania obliczeń, korzystania z usług w sieciach komputerowych oraz pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji;	K_W13
E.5.W2.	znaczenie stwarzania sytuacji problemowych w otoczeniu uczniów, które uczniowie modelują i rozwiązują, tworząc algorytm, odtwarzając go poza komputerem oraz realizując w wersji komputerowej;	K_W13
E.5.W3.	rolę rozwijania u uczniów umiejętności programowania w środowisku blokowo-wizualnego języka programowania;	K_W13
E.5.W4.	rolę integrowania zajęć edukacji informatycznej z aktywnościami wizualnymi, słuchowymi i kinestetycznymi;	K_W13
E.5.W5.	znaczenie promowania i kształtowania u uczniów postawy obywatelskiej i prospołecznej oraz odpowiedzialności w świecie mediów cyfrowych.	K_W13
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.5.U1.	zapoznać uczniów z typowymi aplikacjami komputerowymi do komponowania ilustracji graficznych, pracy nad tekstem, wykonywania obliczeń, korzystania z usług w sieciach komputerowych oraz pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji;	K_U04. K_U05

E.5.U2.	stworzyć sytuację problemową, w której uczniowie modelują i rozwiązują zadanie, tworząc algorytm, odtwarzając go poza komputerem oraz realizując w wersji komputerowej;	K_U04. K_U05
E.5.U3.	integrować zajęcia informatyczne z innymi zajęciami.	K_U04. K_U05
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.5.K1.	promowania postawy odpowiedzialnego zachowania w świecie mediów cyfrowych;	K_K07
E.5.K2.	inspirowania uczniów do kreatywności i rozwoju myślenia komputacyjnego.	K_K07
	E.6. Metodyka edukacji plastycznej W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.6.W1.	etapy, metody i formy projektowania działań plastycznych dziecka lub ucznia;	K_W10, K_W11
E.6.W2.	sposoby rozwijania twórczej aktywności dziecka lub ucznia;	K_W10, K_W11
E.6.W3.	zasady projektowania zajęć plastycznych w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej;	K_W10, K_W11
E.6.W4.	metody i techniki diagnozowania dziecka lub ucznia w zakresie jego zdolności plastycznych i monitorowania jego rozwoju w tym obszarze.	K_W10, K_W11
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.6.U1.	zachęcić dziecko lub ucznia do twórczej aktywności w obszarze działań plastycznych;	K_U04, K_U09
E.6.U2.	zaprojektować zajęcia inspirujące dzieci lub uczniów do działań twórczych;	K_U04, K_U09
E.6.U3.	zachęcić dziecko lub ucznia do zainteresowania się dziełem plastycznym;	K_U04, K_U09
E.6.U4.	diagnozować poziom zdolności plastycznych dziecka lub ucznia.	K_U04, K_U09
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.6.K1.	działania na rzecz upowszechnienia sztuk pięknych;	K_K02
E.6.K2.	inspirowania dzieci lub uczniów do samodzielnej aktywności plastycznej i dzielenia się jej efektami;	K_K02
E.6.K3.	aktywizowania dzieci lub uczniów do estetyzacji własnego otoczenia.	K_K02
	E.7. Metodyka edukacji muzycznej W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	

E.7.W1.	zasady projektowania zabaw rytmiczno-umuzyczniających dla dzieci w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej;	K_W10, K_W11
E.7.W2.	znaczenie wykonywania utworów muzycznych przez dzieci w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej;	K_W10, K_W11
E.7.W3.	zasady projektowania zajęć umuzyczniających zorientowanych na czerpanie przyjemności z działań podejmowanych przez dzieci lub uczniów, a nie na efekt;	K_W10, K_W11
E.7.W4.	sposoby rozwijania twórczej aktywności dziecka lub ucznia;	K_W10, K_W11
E.7.W5.	metody i techniki diagnozowania dziecka lub ucznia w zakresie jego zdolności muzycznych i monitorowania jego rozwoju muzycznego.	K_W10, K_W11
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.7.U1.	zachęcić dziecko lub ucznia do udziału w zabawach rytmiczno-umuzyczniających;	K_U04, K_U09
E.7.U2.	doprowadzić do wykonania utworu muzycznego przez dziecko lub ucznia;	K_U04, K_U09
E.7.U3.	zachęcić dziecko lub ucznia do zainteresowania się dziełem muzycznym;	K_U04, K_U09
E.7.U4.	diagnozować poziom zdolności muzycznych dziecka lub ucznia.	K_U04, K_U09
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.7.K1	działania na rzecz upowszechnienia sztuk pięknych;	K_K02
E.7.K2	aktywizowania dzieci lub uczniów do wspólnego uprawiania muzyki.	K_K02
	E.8. Metodyka edukacji technicznej W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.8.W1.	etapy, metody i formy projektowania działań technicznych dziecka lub ucznia;	K_W10, K_W11
E.8.W2.	ideę inicjacji technicznej dziecka lub ucznia;	K_W10, K_W11
E.8.W3.	zabawy manipulacyjne i konstrukcyjne, zadania wytwórcze oraz metody projektowania zajęć technicznych;	K_W10, K_W11
E.8.W4.	potrzebę kształtowania umiejętności technicznych dzieci lub uczniów w nawiązaniu do techniki, kultury i sztuki ludowej.	K_W10, K_W11
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.8.U1.	zaprojektować sekwencję działań technicznych dzieci lub uczniów;	K_U04, K_U09
E.8.U2.	uwzględnić różnice indywidualne w projektowaniu działań uczniowskich;	K_U04, K_U09

E.8.U3.	dobrać zabawy manipulacyjne i konstrukcyjne do możliwości dzieci lub uczniów;	K_U04, K_U09
E.8.U4.	zachęcić dzieci lub uczniów do analizowania prostych rozwiązań technicznych.	K_U04, K_U09
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.8.K1.	działania na rzecz rozwoju zainteresowań technicznych dzieci lub uczniów;	K_K02
E.8.K2.	walki ze stereotypami dotyczącymi płci i umiejętności technicznych.	K_K02
	E.9. Metodyka wychowania fizycznego W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.9.W1.	znaczenie i zasady demonstrowania ćwiczeń ruchowych;	K_W10, K_W11
E.9.W2.	zasady planowania, organizowania i realizowania aktywności fizycznej dzieci lub uczniów, w tym spontanicznej aktywności fizycznej oraz ćwiczeń fizycznych, zabaw i gier ruchowych w sali sportowej, na boisku szkolnym i w terenie, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa;	K_W10, K_W11
E.9.W3.	metody diagnozowania ogólnej sprawności fizycznej, w szczególności zdolności motorycznych powiązanych ze zdrowiem, oraz zasady oceny wysiłku i osiągnięć dzieci lub uczniów;	K_W10, K_W11
E.9.W4.	strategie realizacji zajęć uwzględniających potrzeby i możliwości dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi.	K_W10, K_W11
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.9.U1.	poprawnie zademonstrować ćwiczenie ruchowe;	K_U04, K_U09
E.9.U2.	zaplanować atrakcyjną aktywność fizyczną dzieci lub uczniów;	K_U04, K_U09
E.9.U3.	czuwać nad bezpieczeństwem dzieci lub uczniów podczas ćwiczeń ruchowych;	K_U04, K_U09
E.9.U3.	diagnozować zdolności motoryczne dzieci lub uczniów;	K_U04, K_U09
E.9.U5.	dostosować zadania ruchowe do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci lub uczniów.	K_U04, K_U09
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.9.K1.	krzewienia postawy dbałości o aktywność fizyczną.	K_K02
	E.10. Metodyka edukacji zdrowotnej W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
E.10.W1.	metody projektowania różnych form aktywności w celu rozwijania kultury zdrowotnej u dzieci lub uczniów, w tym planowanie, realizowanie i ocena procesu;	K_W10, K_W11
E.10.W2.	sposoby rozwijania postawy prozdrowotnej wśród dzieci lub uczniów;	K_W10, K_W11

E.10.W2.	modele, uwarunkowania i zagrożenia zdrowia, w tym zdrowia psychicznego.	K_W10, K_W11
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.10.U1.	zaplanować działania mające na celu rozwój kultury zdrowotnej;	K_U04, K_U09
E.10.U2.	skutecznie rozwijać postawy prozdrowotne wśród dzieci lub uczniów.	K_U04, K_U09
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.10.K1.	krzewienia postawy dbałości o zdrowie i ochronę środowiska.	K_K02
F. Dziecko lub uczeń ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej		
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
F.W1.	teorie, koncepcje i modele specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych – medyczne, społeczne, biopsychospołeczne, w tym ADHD, ryzyka dysleksji, trudności związanych z nabywaniem umiejętności arytmetycznych, autystycznego spektrum zaburzeń, niepełnosprawności intelektualnej, mózgowego porażenia dziecięcego i innych zaburzeń ruchowych, zaburzeń o podłożu genetycznym, chorób przewlekłych i odmienności somatycznych;	K_W03, K_W04, K_W06, K_W08, K_W09, K_W13, K_W14
F.W2.	uwarunkowania specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym wynikających z niepełnosprawności lub innych przyczyn biopsychospołecznych, przejawiających się w obszarze rozwoju fizyczno-ruchowego, poznawczego i emocjonalno-społecznego;	K_W03, K_W04, K_W06, K_W08, K_W09, K_W0, K_W13, K_W14
F.W3.	założenia, zasady i klasyfikacje, w tym ICF, ICD, DSM, oraz narzędzia oceny funkcjonalnej dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym;	K_W03, K_W04, K_W06, K_W08, K_W09, K_W13, K_W14
F.W4.	teorie, klasyfikacje, przyczyny i przejawy trudności w rozwoju, uczeniu się i zachowaniu u dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym;	K_W03, , K_W06, K_W08, K_W13, K_W14
F.W5.	teoretyczne podstawy, cele, formy i podstawy prawno-organizacyjne edukacji włączającej;	K_W04, K_W06, K_W09, K_W13, K_W14
F.W6.	cele, zasady i formy współpracy przedszkola i szkoły z rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz z dziećmi w wieku przedszkolnym i uczniami w młodszym wieku szkolnym w procesie wychowania i kształcenia.	K_W04, K_W06, K_W09, K_W13, K_W14
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
F.U1.	dokonać oceny funkcjonalnej składników zdrowia i niektórych powiązanych z nim warunków dobrostanu i środowiska dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym, w tym dziecka z niepełnosprawnością, wykorzystując klasyfikacje i narzędzia diagnostyczne, w tym ICF, ICD i DSM;	K_U01, K_U02, K_U03, K_U07, K_U09

F.U2.	rozpoznać specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym oraz określić optymalne sposoby organizowania środowiska edukacyjnego oraz wspomagania dziecka lub ucznia i jego rodziców lub opiekunów w procesie wychowania i kształcenia;	K_U01, K_U02, K_U03, K_U07, K_U09,
F.U3.	ocenić skuteczność procesu wykrywania, identyfikowania i zaspakajania specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym;	K_U02, K_U07, K_U09
F.U4.	współpracować z rodziną i otoczeniem społecznym przedszkola lub szkoły w procesie planowania wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi;	K_U01, K_U02, K_U03, K_U07, K_U09,
F.U5.	współpracować z rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz z dziećmi w wieku przedszkolnym i uczniami w młodszym wieku szkolnym w procesie wychowania i kształcenia.	K_U02, K_U07
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
F.K1.	przestrzegania zasad etycznego postępowania w procesie wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi lub edukacyjnymi;	K_K02, K_K05
F.K2.	przyjęcia współodpowiedzialności za sposób planowania i realizacji oraz rezultaty procesu wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi lub edukacyjnymi.	K_K02, K_K03, K_K05
G. Organizacja pracy przedszkola i szkoły z elementami prawa oświatowego i praw dziecka oraz kultura przedszkola i szkoły, w tym w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami		
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
G.W1.	funkcjonowanie przedszkola i szkoły jako organizacji;	K_W08, K_W09
G.W2.	podstawy prawa oświatowego;	K_W21
G.W3.	nauczycielską pragmatykę zawodową, w tym prawa i obowiązki nauczycieli;	K_W01, K_W10, K_W12, K_W016
G.W4.	zasady prawa wewnątrzprzedszkolnego i wewnątrzszkolnego;	K_W21
G.W5.	prawa dziecka i prawa osoby z niepełnosprawnością;	K_W01, K_W08, K_W09, K_W017
G.W6.	zasady bezpieczeństwa dzieci lub uczniów w przedszkolu lub szkole i poza nimi, zasady udzielania pierwszej pomocy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, ze szczególnym uwzględnieniem przedszkola i szkoły podstawowej.	K_W08, K_W09, K_U17
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
G.U1.	rozpoznawać sytuacje zagrożeń w przedszkolu i szkole;	K_U01
G.U2.	udzielić pierwszej pomocy;	K_W09

G.U3.	rozwijać u dzieci lub uczniów postawy wzajemnej troski, tolerancji, umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i otwartości poznawczej;	K_U10, K_U16
G.U4.	zaprojektować działania zmierzające do rozwoju przedszkola i szkoły oraz stymulowania poprawy jakości działania tych instytucji.	K_U01, K_U02, K_U03, K_U07, K_U09, K_U13
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
G.K1.	okazywania empatii dzieciom lub uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy;	K_K03
G.K2.	rozwijania w dzieciach lub uczniach tolerancji, szacunku do praw człowieka i podstawowych swobód;	K_K03
G.K3.	współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu rozwoju swojej profesjonalnej wiedzy.	K_K01, K_K06, K_K08
H. Podstawy diagnostyki edukacyjnej dla nauczycieli		
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
H.W1.	teorie, koncepcje i modele rozpoznawania cech rozwoju i funkcjonowania dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym odpowiednio u progu wychowania przedszkolnego i pierwszego etapu edukacji ogólnokształcącej (klasa I szkoły podstawowej) jako podstawy wspomagania rozwoju dziecka lub ucznia na etapie wczesnej edukacji;	K_W04, K_W13, K_W15
H.W2.	podstawy prawne, cele, funkcje i rodzaje oceniania jako wspierania rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym oraz zasady konstruowania narzędzi oceny pedagogicznej;	K_W04, K_W13, K_W15
H.W3.	dominujące rodzaje zainteresowań dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów w młodszym wieku szkolnym oraz sposoby i metody rozwijania zainteresowań dzieci lub uczniów;	K_W04, K_W13, K_W15
H.W4.	zagadnienia związane z oceną jakości pracy nauczyciela i jakości pracy przedszkola i szkoły, w tym podstawy prawne, teorie, cele, metody i formy;	K_W04, K_W13, K_W15
H.W5.	zagadnienia ewaluacji edukacyjnej i edukacyjnej wartości dodanej, w tym ich zasady i formy.	K_W04, K_W13, K_W15
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
H.U1.	rozpoznawać indywidualne cechy rozwoju i uczenia się dzieci mających rozpocząć edukację przedszkolną i naukę w klasie I szkoły podstawowej;	K_U04, K_U10,
H.U2.	konstruować poprawne narzędzia diagnozy pedagogicznej;	K_U04, K_U10,
H.U3.	rozpoznać potrzeby edukacyjne i zainteresowania dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym oraz na tej podstawie zaprojektować działania pedagogiczne;	K_U04, K_U10,
H.U4.	rozpoznać i scharakteryzować wymierne i niewymierne rezultaty pracy nauczyciela;	K_U04, K_U10,
H.U5.	projektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego i dokonywać jego autoewaluacji.	K_U04, K_U10,

	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
H.K1.	etycznego postępowania w procesie oceniania rezultatów procesu wychowania i kształcenia z punktu widzenia osiągnięć dziecka lub ucznia;	K_K01
H.K2.	ciągłego podnoszenia poziomu własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w procesie diagnozowania pedagogicznego, w tym w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami.	K_K01
I. Kultura języka		
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
I.W1.	pojęcie komunikacji werbalnej i pozawerbalnej;	K_W17
I.W2.	zagadnienia praktyki wystąpień publicznych;	K_W17, K_W18
I.W3.	zasady etyki słowa i etykiety korespondencji tradycyjnej i elektronicznej;	K_W17
I.W4.	zagadnienia poprawności i sprawności językowej;	K_W17, K_W18
I.W5.	zasady emisji głosu.	K_W17, K_W18
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
I.U1.	sprawnie komunikować się;	K_U11, K_U15, K_U16
I.U2.	poprawnie używać języka polskiego;	K_U11, K_U15, K_U16
I.U3.	skutecznie stosować zasady emisji głosu.	K_U15, K_U16
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
I.K1.	dbałości o kulturę wypowiedzi.	K_K02, K_K07
J. Praktyki zawodowe		
	J.1.1. Praktyka ogólnopedagogiczna	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
J.1.1.W1.	sposób funkcjonowania przedszkoli, szkół lub placówek systemu oświaty, organizację ich pracy, uczestników procesów pedagogicznych oraz sposób prowadzenia dokumentacji;	K_W02, K_W05, K_W08, K_W15, K_W16
J.1.1.W2.	realizowane zadania opiekuńczo-wychowawcze, dydaktyczne, diagnostyczne i terapeutyczne, charakterystyczne dla przedszkola, szkoły i placówki systemu oświaty, w tym poradni psychologiczno-pedagogicznej, oraz środowisko, w jakim one działają;	K_W02, K_W05, K_W08, K_W15, K_W16
J.1.1.W3.	zasady organizacji przedszkoli, szkół i placówek systemu oświaty, w tym podstawowe zadania, obszary działalności, procedury organizacyjne, podział kompetencji, planowanie pracy i system kontroli;	K_W02, K_W05, K_W08, K_W15, K_W16

J.1.1.W4.	specyficzne dla przedszkola, szkoły i placówki systemu oświaty codzienne działania zawodowe nauczyciela oraz jego warsztat pracy.	K_W02, K_W05, K_W08, K_W15, K_W16
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
J.1.1.U1.	wyciągać wnioski z obserwacji pracy grupy przedszkolnej i klasy szkolnej, zachowań i aktywności dzieci lub uczniów w czasie zajęć, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;	K_U01, K_U07
J.1.1.U2.	analizować zdarzenia wychowawczo-opiekuńcze i edukacyjne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk zawodowych.	K_U01, K_U07
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
J.1.1.K1.	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy;	K_K08
J.1.1.K2.	praktycznego stosowania zasad bezpieczeństwa dzieci lub uczniów w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty.	K_K08
	J.1.2. Praktyka wychowawczo-dydaktyczna	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
J.1.2.W1.	codzienną rolę nauczyciela w organizowaniu środowiska wychowania i uczenia się dzieci lub uczniów oraz jego warsztat pracy;	K_W02, K_W05, K_W08, K_W15, K_W16
J.1.2.W2.	kontekstowość, otwartość i zmienność codziennych działań wychowawczych i dydaktycznych nauczyciela.	K_W02, K_W05, K_W08, K_W15, K_W16
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
J.1.2.U1.	wykorzystać wiedzę pedagogiczną i przedmiotową do samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej (w skali rocznej, tygodniowej i dziennej), a także projektowania i prowadzenia działań wychowawczo-dydaktycznych w przedszkolu i szkole podstawowej;	K_U01, K_U07
J.1.2.U2.	poddać refleksji i ocenić skuteczność swoich działań edukacyjnych pod kątem realizacji celów wychowania i kształcenia oraz stosowanych metod i środków dydaktycznych.	K_U01, K_U07
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
J.1.2.K1.	rozwijania swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami.	K_K08
	J.2. Praktyka ciągła	
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	

J.2.W1.	praktyczne zasady samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej.	K_W02, K_W05, K_W08, K_W15, K_W16
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
J.2.U1.	stosować posiadaną wiedzę teoretyczną i przedmiotową do realizacji podjętych zadań opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w czasie praktyki oraz planować i realizować działania wychowawczo-dydaktyczne w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, pod kierunkiem nauczyciela z odpowiednim doświadczeniem zawodowym;	K_U01, K_U07
J.2.U2.	poddawać refleksji i identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w czasie prowadzonych zajęć.	K_U01, K_U07
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
J.2.K1.	rozwijania swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami.	K_K08
K. Metodologia badań naukowych		
	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
K.W1.	filozoficzne, metodologiczne i kulturowe podstawy badań społecznych i edukacyjnych, koncepcje wiedzy, pojęcie nauki i status wiedzy naukowej, społeczno-kulturowe uwarunkowania badań naukowych, nurty filozoficzne, paradygmaty badawcze i strategie badań naukowych, a także znaczenie i sposoby budowania teorii w badaniach naukowych;	K_W19, K_W20, K_W21
K.W2.	strukturę procesu badawczego w kontekście przyjętej strategii badań naukowych (strategie ilościowe, jakościowe i mieszane); pojęcie projektu badawczego, etapy badań naukowych, kryteria wyboru strategii badawczej, cele badań naukowych, problemy i hipotezy badawcze, zmienne i związki między zmiennymi, konceptualizację, operacjonalizację zmiennych, zasady tworzenia ram pojęciowych badania naukowego, strategie i techniki doboru próby badawczej, definiowanie przypadku badawczego, specyfikę badań w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej, rodzaje i typy badań (opisowe, diagnostyczne, wyjaśniające, weryfikacyjne, projektujące, porównawcze, eksperymentalne i quasi-eksperymentalne, sondażowe – metody indeksacji, pomiaru i rodzaje skal pomiarowych, oraz badania: ewaluacyjne, panelowe, socjometryczne, porównawcze, terenowe, etnograficzne, performatywne, biograficzne, netnografia; metody gromadzenia i analizy danych); narzędzia badawcze – konstruowanie kwestionariuszy, skal pomiarowych i testów pedagogicznych, arkuszy obserwacji, narzędzi socjometrycznych; zasady tworzenia scenariuszy badawczych i dyspozycji do badań jakościowych;	K_W19, K_W20, K_W21

K.W3.	zasady przetwarzania i krytycznej analizy danych w kontekście przyjętej strategii badań naukowych i rodzaju danych; weryfikację, selekcję, kodowanie, klasyfikację, kwantyfikację i kategoryzację danych; podstawy analizy statystycznej (statystykę opisową, rozkłady częstości, miary tendencji centralnej i rozproszenia, analizę jedno i dwuczynnikową, korelacje między zmiennymi, wnioskowanie statystyczne i testowanie hipotez oraz analizy porównawcze); selekcję i kodowanie danych jakościowych, wyłanianie kategorii analizy i analizę relacji między nimi, tworzenie winiet, sieci, matryc i map pojęciowych; programy komputerowe wspierające analizę danych ilościowych i jakościowych;	K_W19, K_W20, K_W21
K.W4.	zasady opracowywania wyników i raportu z badań naukowych; sposoby prezentacji wyników badań, zasady przygotowania i opracowania różnych rodzajów tekstów naukowych; warsztat pisarski, style i gatunki, język i sposób narracji;	K_W19, K_W20, K_W21
K.W5.	rolę jakości i rzetelności badań naukowych, różne kryteria jakości badań naukowych, w tym reprezentatywność, trafność, rzetelność, wiarygodność, transparentność, autentyczność, triangulację perspektyw teoretycznych, metod badawczych i źródła danych oraz możliwości uogólnienia i transferu rezultatów badawczych;	K_W19, K_W20, K_W21
K.W6.	K.W6. sposoby wykorzystania wyników badań naukowych w praktyce społecznej i pedagogicznej, cele badawcze i typy badań w kontekście możliwości ich praktycznego zastosowania, sposoby praktycznego wykorzystania badań naukowych (analizę i diagnozę sytuacji, analizę problemów społecznych i pedagogicznych, określanie potrzeb i planowanie działań interwencyjnych, ewaluację osiągnięć), a także krytyczno-emancypacyjny i transformacyjny potencjał badań naukowych;	K_W19, K_W20, K_W21
K.W7.	K.W7. etyczne aspekty prowadzenia i wykorzystywania badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych, podstawowe zasady przeprowadzania tych badań, dylematy i wybory etyczne na różnych etapach procesu badawczego, zaangażowanie uczestników badań, społeczno-polityczny kontekst badań, sposoby prezentacji wyników badań w przestrzeni publicznej; pojęcie plagiatu w pracy badawczej;	K_W19, K_W20, K_W21
K.W8.	cechy, styl i redagowanie tekstów naukowych, cel i strukturę pracy dyplomowej, wybór pola badawczego w kontekście wiedzy osobistej i naukowej, technikę pracy naukowej, dobór i selekcję literatury, formy analizy materiałów źródłowych, formy prezentacji wyników badań i doniesień naukowych z literatury, ocenę i krytykę dostępnych źródeł teoretycznych, znaczenie umiejętności wywodu i siły argumentacji, a także problemy etyczne w pisaniu pracy dyplomowej;	K_W19, K_W20, K_W21
K.W9.	metodologię prowadzenia badań naukowych oraz zasady zastosowania wiedzy i umiejętności metodologicznych we własnym projekcie badawczym, w tym wyboru strategii badawczej, sformułowania celu i przedmiotu badań, opracowania metod i techniki badań, sformułowania problematyki badań, przygotowania narzędzi badawczych, doboru próby badawczej, terenu i przebiegu badań, prowadzenia badań empirycznych, a także sposoby analizy wyników badań oraz prezentacji wyników badań oraz proces wnioskowania.	K_W19, K_W20, K_W21

	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
K.U1.	zaprojektować proces badań oraz umiejętnie dobrać narzędzia badawcze;	K_U18, K_U19
K.U2.	zebrać dane adekwatne do postawionego problemu badawczego;	K_U18, K_U19
K.U3.	poprawnie przeprowadzić analizę danych;	K_U18, K_U19
K.U4.	opracować raport z wyników badań;	K_U18, K_U19
K.U5.	krytycznie przeanalizować raport z wyników badań;	K_U18, K_U19
K.U6.	dobierać literaturę i materiały źródłowe adekwatne do problemu pracy dyplomowej;	K_U18, K_U19
K.U7.	dobierać formę prezentacji zebranych danych oraz argumentację adekwatną do zaprezentowania problemu pracy dyplomowej.	K_U18, K_U19
	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
K.K1.	rzetelnego sprawozdania wyników swoich badań;	K_K01
K.K2.	przestrzegania zasad rzetelności intelektualnej i reguł własności intelektualnej;	K_K01
K.K4.	rzetelnego sprawozdania wyników badań zawartych w pracy dyplomowej.	K_K01

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Helena Ostrowicka	prof. dr hab. / profesor / Dziekan Wydziału Pedagogiki
Elżbieta Okońska	dr / prof. uczelni / Prodziekan ds. Kształcenia Wydziału Pedagogiki
Iwona Mandrzejewska-Smół	dr / adiunkt dyd. / Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia i Akredytacji
Anna Jakubowicz-Bryx	dr hab. /prof. uczelni/ Przewodnicząca Rady Kierunku: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Ewa Filipiak	prof. dr hab. / profesor/ członek Rady Kierunku: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Paweł Trzos	dr hab. /prof. uczelni/ członek Rady Kierunku: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Izabela Plieth-Kalinowska	dr / adiunkt dyd. / członek Rady Kierunku: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Katarzyna Wojciechowska	dr/ st. wykładowca/ sekretarz Rady Kierunku: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Tatiana Grabowska	dr/ adiunkt bad.-dyd./koordynator praktyk pedagogicznych na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Justyna Kosz-Szumaska	dr/adiunkt bad.-dyd.
Jolanta Nowak	dr/adiunkt dyd./koordynator wydziałowy ds. ankietyzacji

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Prezentacja uczelni	37
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	38
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	38
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	44
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	55
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	65
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	73
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	78
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	90
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	100
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	108
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	111
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	116
Część III. Załączniki	119
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	119
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	129

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego jest jednym z najmłodszych szerokoprofilowych uniwersytetów w kraju, jednak stoi za nim ponad 50-letnia tradycja, której początki sięgają 1969 roku. Powstał w wyniku transformacji w pierwszej kolejności Wyższej Szkoły Nauczycielskiej (1969-1974) w Wyższą Szkołę Pedagogiczną (1974-2000), a następnie w Akademię Bydgoską im. Kazimierza Wielkiego (2000-2005). Ostatecznie Uniwersytet został usankcjonowany ustawą z 21.04.2005 roku, powołującą w Bydgoszczy Uniwersytet Kazimierza Wielkiego (UKW).

Obecnie UKW jest największą uczelnią w mieście i drugą w województwie kujawsko-pomorskim, na której studiuje ponad 7 tysięcy osób, a kadra naukowa liczy ponad 670 nauczycieli akademickich. Wśród nich jest ponad 200 profesorów, w tym – 44 tytułarnych, którzy wraz z innymi osobami prowadzącymi zajęcia, studiującymi oraz z pracownikami administracyjnymi i obsługą tworzą wspólnotę akademicką.

Kształcenie w UKW odbywa się na ponad 60 kierunkach studiów, realizowanych na wszystkich poziomach kształcenia: studiach licencjackich i inżynierskich (I stopnia), studiach magisterskich uzupełniających (II stopnia) i jednolitych magisterskich oraz w szkole doktorskiej. Ponadto Uniwersytet posiada w swojej ofercie około 22 kierunków studiów podyplomowych.

Obecnie na uczelni funkcjonuje 19 jednostek podstawowych (17 wydziałów i 2 instytuty), Centrum Dydaktyczno-Edukacyjne, w skład którego wchodzi: Studium Języków Obcych i Tłumaczeń, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu oraz Studium Praktyk. Zgodnie ze Statutem UKW jednostkami organizacyjnymi do obsługi procesu dydaktycznego i zapewniania jakości kształcenia powołane zostały cztery Kolegia.

Wydział Pedagogiki jest jedną z jednostek, które funkcjonują w uczelni najdłużej. Obecnie Wydział zatrudnia między innymi 5 profesorów, 14 doktorów habilitowanych i 38 doktorów. Dziekanem Wydziału Pedagogiki jest prof. dr hab. Helena Ostrowicka, a Prodziekanem ds. Kształcenia – dr Elżbieta Okońska, prof. uczelni. Struktura Wydziału Pedagogiki aktualnie obejmuje 10 katedr naukowo-badawczych oraz Zakład Dydaktyki.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego jest uczelnią z wieloletnimi tradycjami kształcenia pedagogów i nauczycieli, systematycznie rozwijającą potencjał naukowy oraz ofertę edukacyjną dostosowaną do potrzeb rynku pracy. Celem Uniwersytetu jest prowadzenie badań naukowych wysokiej jakości, wspieranie gospodarki projektami oraz uczestniczenie w rozwiązywaniu problemów życia społecznego w celu poprawy dobrostanu mieszkańców. Badania prowadzone na uczelni odbywają się z poszanowaniem autonomii nauki i rzetelności wiedzy, a także wolności i godności człowieka. Kształcenie przyszłych kadr odbywa się w duchu tolerancji, uczciwości i rozwijania potencjału, twórczości i kreatywności ([Strategia Rozwoju Wydziału Pedagogiki](#)).

Koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jest zgodna z [misją Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego](#): Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, pielęgnując najlepsze tradycje i pomnażając dorobek przeszłości, podejmuje wszechstronne działania na rzecz nauki i edukacji zgodnie z potrzebami i aspiracjami obywateli oraz celami państwa. W dążeniu tym prowadzi badania naukowe oraz łączy kształcenie specjalistów dla rynku pracy z kształceniem liderów społecznych w ramach aktualnie istniejących wydziałów na poziomie studiów licencjackich, inżynierskich, magisterskich i doktoranckich. Uczestnicząc w światowej wymianie myśli i wartości, rozwija badania naukowe i kształci dla przyszłości w poszanowaniu wolności nauki i rzetelności wiedzy, a także godności człowieka i sprawiedliwości społecznej. Jako ośrodek refleksji intelektualnej nad zmieniającą się rzeczywistością i jako ośrodek kulturotwórczy, Uniwersytet uczestniczy w rozwoju, zwłaszcza miasta i regionu, służąc wiedzą o faktach, wartościach i sposobach działania w rozwiązywaniu najważniejszych problemów życia społecznego i gospodarczego oraz w działalności dla poprawy jakości życia mieszkańców.

Przyjęta koncepcja kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna sprzyja realizacji potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni. Uniwersytet współpracuje z podmiotami społecznymi i pogłębia związki z praktyką gospodarczą, przyczyniając się do wzrostu konkurencyjności Bydgoszczy i województwa kujawsko-pomorskiego. Będąc źródłem postępu, wspiera procesy upowszechniania praw człowieka oraz odpowiedzialności za ekosystemy. Uniwersytet jest zorganizowany w oparciu o poszanowanie podmiotowości każdego członka wspólnoty pracowników, studentów i absolwentów. Zarządzanie i relacje międzyludzkie budowane są na wzajemnym zaufaniu oraz współpracy. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* są spójne z misją i celami strategicznymi Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy oraz Strategią Rozwoju Wydziału Pedagogiki, przyjętą na lata 2021-2026 ([Strategia Rozwoju UKW](#) uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 44/2020/2021 z dnia 29 czerwca 2021).

Pedagogika (jako dyscyplina) uzyskała w ostatniej ewaluacji jednostek naukowych ocenę: B+. Nauczyciele akademicki odpowiedzialni za kształcenie na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna podejmują wielokierunkowe badania. Główne kierunki badań naukowych prowadzonych na Wydziale Pedagogiki obejmują:

- diagnozowanie i optymalizowanie warunków rozwoju psychospołecznego i realizacji zadań życiowych przez dzieci, młodzież i dorosłych;

- edukacja elementarna – stan, potrzeby, tendencje, możliwości rozwoju w zmieniającej się rzeczywistości;
- edukacja jako przedmiot badań, narracji i społecznego dyskursu;
- edukacja muzyczna – jej efektywność i uwarunkowania prowadzące do aktywnego uczestnictwa w kulturze dzieci, młodzieży i dorosłych;
- edukacja zawodowa w kontekście zmian cywilizacyjnych;
- etiologiczne, symptomatologiczne, prognostyczne i profilaktyczne aspekty patologii społecznych w percepcji i ewaluacji osób w różnych kategoriach wiekowych oraz zagrożenia i zachowania nieakceptowane społecznie wśród tych osób;
- filozoficzne podstawy wychowania i praktyka edukacji obywatelskiej w kontekście historycznym i współczesnym;
- kreatywność w procesie edukacji;
- konstruowanie rzeczywistości edukacyjnej w relacjach między nauczycielem a uczniami oraz między uczniami;
- lokalne (społeczno-kulturowe) uwarunkowania funkcjonowania wybranych środowisk wychowawczych;
- metodologie badań i studia nad dyskursem w pedagogice;
- podmioty wychowania – opisy i nowe perspektywy społeczno-kulturowe;
- proces kształcenia w zmieniającej się rzeczywistości. Problemy – Konteksty – Rozwiązania;
- wsparcie rehabilitacyjne, terapeutyczne i doradcze oraz inkluzja społeczna osób z zaburzeniami rozwoju, dysfunkcjami, niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi;
- współczesna obyczajowość – zmiany w obszarze norm, tradycji, języka.

Badacze odpowiedzialni za kształcenie na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna legitymują się szeregiem poważnych osiągnięć naukowych: w latach 2019-2025 opublikowali ponad pięćdziesiąt monografii autorskich, współautorskich i prac redakcyjnych, w tym w prestiżowych zagranicznych wydawnictwach. Na uwagę zasługuje monografia: Ostrowicka H., Spychalska-Stasiak J., Stankiewicz Ł. (2020). *The Dispositif of the University Reform. The Higher Education Policy Discourse in Poland*. London and New York: Routledge. Na uwagę zasługują również monografie wyróżnione przez Polskie Towarzystwo Pedagogiczne: Krauze E. (2023). *Kariera naukowa a macierzyństwo. Sytuacja naukowiec w Polsce*. Bydgoszcz: Wydawnictwo UKW; Tomaszewska-Lipiec R. (2018). *Praca zawodowa – życie osobiste. Dysonans czy synergia?* Bydgoszcz: Wydawnictwo UKW – monografia nagrodzona w 2019. Wśród monografii autorskich podejmujących zagadnienia dotyczące pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej warto wskazać: Trzos P. (2025). *Tonalność. Badania edukacyjne nad dziecięcym audiowaniem meliki*. Kraków: Wydawnictwo Impuls; Jakubowicz-Bryx A., Sobieszczyk M., Wojciechowska K. (2022). *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna we współczesnej przestrzeni społecznej. Wybrane aspekty*. Bydgoszcz: Wydawnictwo UKW; Zwolińska E.A. (2022). *Tworzenie audiacyjnych wzorów*. Bydgoszcz: Wydawnictwo UKW; Jakubowicz-Bryx A., Kwiecińska M. (2022). *Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej. Perspektywa mistrzostwa*. Bydgoszcz: Wydawnictwo UKW; Nawrot-Borowska M.; Lewicka M. (2021). *Dziecko – rodzicielstwo – rodzina. Wybrane konteksty badań*. Bydgoszcz: Wydawnictwo UKW; Kosz-Szumiska J. (2020). *Tworzenie projektów edukacyjnych a poczucie sprawstwa. Perspektywa teoretyczno-badawcza*. Bydgoszcz: Wydawnictwo UKW; Plieth-Kalinowska I. (2020). *Relacje interpersonalne uczniów z niepełnosprawnościami w klasach integracyjnych: diagnoza i implikacje prakseopedagogiczne*. Bydgoszcz: Wydawnictwo UKW; Zwolińska

E. (2019). Doświadczenie audiacji. Bydgoszcz: Wydawnictwo UKW. [Monografie na stronie Wydziału Pedagogiki](#)

Nauczyciele akademicy Wydziału Pedagogiki za pracę naukowo-dydaktyczną otrzymali w okresie 2019-2025 następujące nagrody: Ministra Edukacji i Nauki za znaczące osiągnięcia w nauce; Prezydenta Bydgoszczy za osiągnięcia naukowe; „Złote Orły Medycyny” Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego za osiągnięcia w obszarze edukacji dla regionu oraz w dziedzinie „EDUKACJA” za całokształt działalności, wybitne osiągnięcia w działalności innowacyjnej dla edukacji, kształcenie nauczycieli-liderów zmiany edukacyjnej; „Skrzydła wyobraźni” za szczególne osiągnięcia w działalności innowacyjnej dla edukacji. Szczegółowy wykaz nagród opisany jest w kryterium 4.

W latach 2019-2025 dwie osoby uzyskały tytuł profesora, ośmiu badaczy uzyskało stopień doktora habilitowanego, a trzech stopień doktora. Kadra Wydziału aplikuje w licznych grantach i projektach badawczych i je realizuje. Nauczyciele akademicy pełnią również funkcję kierowników i członków projektów badawczych. Szczegółowe informacje dotyczące otrzymanych grantów oraz pełnionych funkcji w projektach badawczych zostały omówione w czwartym kryterium. Informacje na temat nagród i projektów znajdują się na następujących stronach:

[Wydział Pedagogiki: Projekty badawcze](#); [Wydział Pedagogiki Projekt NOTED](#),

[Wydział Pedagogiki Projekt Heterotopie obywatelstwa](#)

Wydział Pedagogiki, odpowiadając na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym na warunki rynku pracy, na bieżąco aktualizuje prowadzone studia w oparciu o ofertę kształcenia modułowego, zgodnie z przepisami regulującymi szkolnictwo wyższe; świadczy o tym nawiązanie współpracy z wieloma organizacjami o zasięgu lokalnym, regionalnym oraz międzynarodowym. Interesariusze wewnętrzni i [interesariusze zewnętrzni](#) aktywnie uczestniczą w pracach nad doskonaleniem programu studiów w ramach prac [rad kierunków](#), czego efektem są nie tylko wspólnie organizowane przedsięwzięcia podnoszące kompetencje zawodowe osób studiujących, lecz także inicjowanie wprowadzania do programu studiów zmian zorientowanych na potrzeby rynku pracy. Osoby studiujące mają ponadto możliwość odbywania praktyk i staży w instytucjach związanych z interesariuszami.

Kierunek pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jest rozpoznawalny i ma ukształtowaną tożsamość. Z jednej strony, zachowuje wieloletnie dobre tradycje kształcenia nauczycieli w regionie; z drugiej - uwzględnienia nowe tendencje i innowacje w edukacji nauczycieli. W koncepcji kierunku zostały wykorzystane zasoby naukowo-badawcze pochodzące z doświadczeń i dorobku liderów zespołu i członków rady kierunku. Nawiązuje on, między innymi do kulturowo-historycznej teorii L. S. Wygotskiego, konstruktywizmu społecznego J. S. Brunera, poszerzonego profesjonalizmu nauczyciela D. Gołębiak, koncepcji refleksyjnej praktyki oraz badań w działaniu w rozumieniu D. A. Schöna. Odwołano się również do badań nad wczesną edukacją muzyczną w oparciu o teorię E. E. Gordona. Wykorzystano wieloletnie badania i realizowane projekty badawcze z udziałem zagranicznych partnerów.

To, co wyróżnia pedagogikę przedszkolną i wczesnoszkolną jako studia prowadzone w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego, jest wyjątkowością samej Uczelni. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego ma ugruntowaną renomę w gronie uczelni pedagogicznych. Uczelnia dysponuje systematycznie rozwijaną, unowocześnianą i podnoszącą walory dostępności infrastrukturą. Program studiów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, zgodnie z misją Uczelni jest osadzony na humanistycznym i personalistycznym myśleniu o edukacji, demokratyzacji środowiska kształcenia przyszłych nauczycieli, a przez nich również w przyszłości tworzeniu takiego środowiska wychowania

przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej. Przygotowuje nauczycieli, którzy są gotowi do promowania intelektualnej wolności, tolerancji i współpracy w klimacie kooperacji z gronem nauczycielskim, rodzicami i dziećmi oraz środowiskiem lokalnym. Studia z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej w UKW wyróżnia:

- wykwalifikowana kadra: większość nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku to aktywni praktycy, z doświadczeniem w placówkach oświatowych różnego typu, prowadzący i uczestniczący w międzynarodowych projektach edukacyjnych;
- stałe doskonalenie programu studiów pod kątem rynku pracy;
- dążenie do tworzenia wartości społecznej w zakresie edukacji, pracy i zdrowia w rozumieniu pełnego dobrostanu biopsychospołecznego;
- identyfikowanie potrzeb z perspektywy różnych interesariuszy procesu kształcenia w celu bardziej efektywnego wykorzystania istniejących zasobów;
- opracowywanie nowych sposobów i wprowadzenie strategii zmiany społecznej, wykorzystującej kreatywne podejście do zidentyfikowanych potrzeb oraz zapewnianie korzyści uzyskanych z wprowadzenia zmian dla wszystkich grup interesariuszy: studentów, nauczycieli akademickich i pracowników administracji.

Studia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna prowadzone są w ramach dziedziny nauk społecznych i mają profil praktyczny. Dyscypliną wiodącą dla kierunku jest pedagogika. Kształcenie odbywa się na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych jednolitych magisterskich. Studia trwają 10 semestrów. Ich absolwent uzyskuje tytuł zawodowy magistra. Koncepcja pozostaje zgodna z wymaganiami formalno-prawnymi, określonymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 sierpnia 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. W stosunku do rozporządzenia zwiększono:

- liczbę godzin zajęć, w tym praktyk zawodowych, na jednolitych magisterskich studiach na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna nie może być mniejsza niż 2800 – nasze studia obejmują 3390 godzin
- liczbę punktów ECTS nie może być niższa niż 300 – nasze studia obejmują 305 punktów ECTS.

Po ukończeniu 5-letnich studiów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna absolwent jest przygotowany do skutecznego i efektywnego realizowania zadań wychowawczych, dydaktycznych i opiekuńczych wynikających z roli nauczyciela. W szczególności:

- ma wiedzę pedagogiczną, psychologiczną, filozoficzną, aksjologiczną i społeczną o procesach rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania-uczenia się, dającą podstawę do działań dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych na rzecz dobra każdego dziecka, w tym udzielania pomocy rodzicom (opiekunom) w wychowaniu dziecka, w poczuciu odpowiedzialności za jego postępy edukacyjne oraz integralny rozwój;
- ma szeroką wiedzę ogólną zapewniającą konstruktywne wchodzenie w dialog z dziećmi oraz budzenie zainteresowań różnymi obszarami wiedzy i rozwój partycypacji dzieci we własne uczenie się;
- ma wiedzę zapewniającą wykorzystanie założeń konstruktywizmu poznawczego i społecznego, pozwalającą na stosowanie jej w projektowaniu edukacji przedszkolnej i szkolnej jako zespołowego przedsięwzięcia, inspirującego do komunikowania się, działania, konstruowania znaczeń, narzędzi wyrażania siebie i poszukiwania strategii uczenia się;
- ma wiedzę z zakresu dydaktyki kształcenia zintegrowanego zapewniającą kompetencje w zakresie tworzenia środowiska społecznego uczenia się oraz organizacji zajęć zintegrowanych,

wspierających rozwój dziecka. Potrafi samodzielnie przygotować, realizować, poddać refleksji i ewaluacji program nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb i możliwości dzieci;

- ma kompetencje profesjonalne zapewniające inicjowanie współpracy i kooperacyjnego uczenia się, wyzwalanie zaangażowania dzieci, rozwój ich kreatywności, otwartości i troski o innych; potrafi być inicjatorem, przewodnikiem, partnerem i organizatorem działań dziecięcych z uwzględnieniem ich potrzeb i zainteresowań;
- potrafi personalizować proces kształcenia i wychowania w zależności od zdiagnozowanych zróżnicowanych potrzeb i możliwości dzieci, uwarunkowań środowiskowych oraz wykorzystywać w kreowanych sytuacjach edukacyjnych potoczną wiedzę dziecka;
- ma kompetencje niezbędne do systematycznego doskonalenia jakości własnej wiedzy pedagogicznej i działań edukacyjnych oraz skutecznego korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- ma kompetencje komunikacyjne i umiejętność współpracy umożliwiające skuteczne współdziałanie ze wszystkimi osobami zaangażowanymi w prowadzoną działalność edukacyjną, w tym z innymi nauczycielami i specjalistami; jest aktywny społecznie, angażuje się w działania kulturotwórcze jako lider lub uczestnik;
- charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawą prospołeczną i poczuciem odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy, integralny rozwój uczniów i podejmowane działania pedagogiczne.

Absolwent kierunku uzyskuje kwalifikacje zgodnie z założeniami nowego profesjonalizmu rozwijając swoje dyspozycje intelektualne i osobowościowe do refleksyjnego interpretowania rzeczywistości społecznej i edukacyjnej. Absolwenci należą do grupy specjalistów w zakresie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz uzyskują kwalifikacje do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i nauczyciela klas I-III szkoły podstawowej. Absolwenci są przygotowani do pracy na stanowisku nauczyciela przedszkola w różnych typach placówek wychowania przedszkolnego i nauczyciela klas I-III w szkołach podstawowych. Mają też możliwość założenia własnej placówki oświatowo-wychowawczej po spełnieniu warunków przewidzianych aktualnie obowiązującym prawem.

Monitoring losów absolwentów, jak również utrzymywane kontakty formalne i nieformalne potwierdzają, że absolwenci kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna znajdują zatrudnienie i osiągają wysokie szczeble awansu zawodowego. Absolwenci utrzymują kontakty z uczelnią, często sami inicjują współpracę z Uniwersytetem i angażują się we wspólne przedsięwzięcia na rzecz rozwoju kompetencji osób studiujących.

Cechami wyróżniającymi koncepcję kształcenia są:

- dopasowanie oferty edukacyjnej do współczesnych wymogów rynku pracy poprzez dokonanie zmian w planach studiów;
- budowanie potencjału kadrowego;
- stałe kontakty z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie dostosowywania oferty kształcenia i programów studiów do ich potrzeb i sugestii;
- organizowanie osobom studiującym możliwości osobistego rozwoju i twórczego działania w różnych dziedzinach aktywności społecznej poprzez sprawne i efektywne funkcjonowanie Uczelni;
- kształcenie pedagogów wyposażonych w wiedzę, kompetencje i umiejętności, dzięki którym umocnią swoje miejsce w perspektywie zawodowej i społecznej.

Koncepcja studiów na akredytowanym kierunku w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego zakłada kształcenie w obszarze pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej budowane na fundamencie pedagogiki jako dyscypliny naukowej na studiach jednolitych magisterskich, co uwidaczniają przyjęte efekty uczenia się. Stanowią one wyraz przyjętej koncepcji kształcenia, wyrastającej z humanistycznego i personalistycznego myślenia o edukacji, w duchu kształcenia przyszłych nauczycieli refleksyjnych praktyków zdolnych do budowania demokratycznego i partycypującego środowiska wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej. Cechą przyjętej koncepcji kształcenia jest zgodność kształcenia z wymaganiami obowiązującego prawa, toteż efekty uczenia się uwzględniają wszystkie wymagania prawne.

Efekty uczenia się określono i zatwierdzono w Uchwale Senatu Nr 237/2018/2019 z dnia 24 września 2019 r. (Załącznik 2), uchwalającej po raz pierwszy w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego program studiów jednolitych magisterskich na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, stając się zarazem trwałą podstawą dla programów studiów, modyfikowanych w późniejszych latach.

Efekty uczenia się zostały przedstawione w formie wykazu ogólnych efektów uczenia się na poziomie zastosowanym w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r.; tekst jednolity: Dz. U. 2024, poz. 453). Zatwierdzono efekty uczenia się w ujęciu świadczącym jednoznacznie o uwzględnieniu wszystkich efektów standardu kształcenia nauczycieli przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej w postaci ogólnych efektów uczenia się dla kierunku. Tym samym na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna sformułowano 21 efektów z zakresu wiedzy, 19 z zakresu umiejętności i 8 z zakresu kompetencji społecznych.

Zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia oraz zdefiniowaną sylwetką absolwenta, wzorcem rozwijania profesjonalizmu nauczycielskiego jest „refleksyjny praktyk” – nauczyciel zdolny do krytycznej analizy własnej pracy, wprowadzania innowacji oraz twórczego organizowania środowiska uczenia się. Model ten zakłada przygotowanie pedagoga do wspierania indywidualnego i społecznego rozwoju dziecka w harmonii z jego otoczeniem, przy jednoczesnym kształtowaniu postaw współpracy, otwartości i dialogu. W centrum koncepcji kształcenia znajduje się dziecko – aktywny uczestnik procesu edukacyjnego, partner w relacjach wychowawczych, współtworzący własne doświadczenie uczenia się. Program akcentuje przygotowanie nauczyciela do promowania intelektualnej wolności, tolerancji, współpracy i odpowiedzialności w środowisku przedszkolnym, szkolnym i lokalnym.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy przewidują osiągnięcie pogłębionego przygotowania teoretycznego opartego na naukach pedagogicznych. Obejmują znajomość terminologii, teorii wychowania, rozwoju i kształcenia, a także interdyscyplinarnych koncepcji badań nad dzieciństwem. Ważnym elementem jest wiedza dotycząca funkcjonowania systemu oświaty, środowisk wychowawczych oraz alternatywnych form edukacji, z uwzględnieniem zasad edukacji włączającej i międzykulturowej. Efekty te obejmują również przygotowanie metodologiczne – znajomość metod badań społecznych, zasad etycznych ich prowadzenia oraz umiejętność interpretacji wyników w kontekście praktyki edukacyjnej.

W zakresie umiejętności zakłada się przygotowanie do diagnozowania potrzeb, możliwości i uzdolnień dzieci, projektowania oraz realizacji działań dydaktyczno-wychowawczych, a także do refleksyjnego analizowania własnej praktyki. Absolwent potrafi organizować środowisko uczenia się, dobierać i modyfikować metody pracy, środki dydaktyczne oraz wykorzystywać zabawę jako podstawową formę aktywności edukacyjnej dziecka. Kształcenie obejmuje również rozwijanie kompetencji badawczych – formułowania problemów, doboru metod, opracowywania i interpretowania wyników badań.

Ponadto, istotne są umiejętności komunikacyjne, językowe (na poziomie B2+), a także zdolność pracy w zróżnicowanym kulturowo środowisku i z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym.

Efekty w zakresie kompetencji społecznych koncentrują się na kształtowaniu postawy refleksyjnego, etycznego i odpowiedzialnego nauczyciela. Obejmują gotowość do krytycznego wykorzystania wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych, rozwijania dorobku zawodowego i podtrzymywania etosu zawodu nauczyciela. Zakładają także umiejętność współpracy w zespole, budowania relacji opartych na zaufaniu, komunikowania się z różnymi grupami odbiorców, a także podejmowania inicjatyw na rzecz dobra wspólnego i działania w sposób przedsiębiorczy.

Zintegrowane efekty uczenia się są zgodne z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty ustalono na poziomie właściwym dla siódmego poziomu PRK, co oznacza, że wiedza, umiejętności i kompetencje absolwentów odpowiadają założeniom na poziomie właściwym dla poziomu studiów magisterskich. Zakładają one pogłębione rozumienie teorii i metod pedagogicznych, zdolność do samodzielnego rozwiązywania problemów, planowania własnego rozwoju zawodowego oraz przewodzenia zespołom. Program kształcenia łączy w sposób spójny cele praktycznego przygotowania nauczycieli z celami ogólnoakademickimi, obejmującymi rozwój kompetencji badawczych i refleksyjnego podejścia do praktyki zawodowej.

Program studiów jest systematycznie modyfikowany zarówno w obszarze dostosowywania do standardów kształcenia w zawodzie nauczyciela, jak i w zakresie realizowanych treści, w tym poprzez aktualizację wykorzystywanych materiałów źródłowych. Motywem zmian programowych jest stała, dobrze funkcjonująca współpraca z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi oraz absolwentami, obserwacja rynku pracy, a przede wszystkim potrzeba uwzględniania nowych trendów w obszarze nauk społecznych oraz nauk z nimi powiązanych. Koncepcja kształcenia budowana jest w oparciu o wiedzę wspartą doświadczeniem praktycznym kadry, wynikającym z jej wieloletniego doświadczenia zawodowego.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Dobór kluczowych treści kształcenia

W konstrukcji programu studiów uwzględniono wyniki krajowych i światowych badań dotyczących jakości nowoczesnego kształcenia nauczycieli. W toku wieloletniej dyskusji projektując treści programowe ustosunkowano się do dylematu związku teorii z praktyką: czy preferujemy drogę od teorii do praktyki czy od praktyki do teorii oraz projektowania koncepcji „refleksyjnej praktyki”, w tym kształcenia poprzez praktykę. Wypracowane rozwiązanie dotyczy obszaru proponowanych przedmiotów studiów oraz głównego zaplecza teoretycznego. Szczególnie istotne jest zachowanie tego w koncepcji modułowego kształcenia nauczycieli zgodnie z obowiązującymi standardami. Program zgodnie ze standardem zawiera:

Przygotowanie w zakresie pedagogiczno-psychologicznym

1. Podstawy pedagogiki

W ramach modułu osoba studiująca uzyska kluczowe dla przyszłych nauczycieli umiejętności obejmujące rozumienie podstawowych kategorii pedagogiki. Poznanie podstaw teoretycznych oraz współczesnych modeli i dyskursów pedagogicznych stanie się podstawą do kształtowania krytycznej

refleksji, budowania profesjonalnego osądu i rozwijania abstrakcyjnego myślenia oraz rozumienia istoty bycia dobrym nauczycielem.

2. Podstawy pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej

Osoba studiująca uzyska wiedzę pedagogiczną potrzebną w codziennej praktyce edukacyjnej w przedszkolu i szkole. Nabędzie umiejętności wykorzystywania wiedzy teoretycznej z różnych dyscyplin powiązanych z pedagogiką przedszkolną i wczesnoszkolną do rozwiązywania problemów wychowawczych, pomocy rodzicom w wychowaniu dzieci oraz tworzeniu sytuacji edukacyjnych sprzyjających rozwojowi dziecka.

3. Podstawy psychologii dla nauczycieli

Osoba studiująca pozna strukturę i funkcję podstawowych procesów psychicznych, szczególnie rozwój oraz zadania rozwojowe dziecka w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym. Zrozumienie psychologicznych podstaw pracy nauczyciela wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej pomoże przyszłym nauczycielom w wyjaśnianiu i rozwiązywaniu współczesnych problemów edukacji, dokonywaniu rekonstrukcji psychologicznych wymiarów procesów rozwojowych, pokonywaniu barier i trudności wychowawczych, budowaniu świadomości społecznej oraz rozumieniu mechanizmów kształtowania osobowości dziecka. Student nabędzie umiejętność identyfikacji i budowania strategii pokonywania trudności oraz zarządzania stresem.

Przygotowanie do integracji treści nauczania

1. Podstawy edukacji

Osoba studiująca posiędzie interdyscyplinarną i zinterioryzowaną wiedzę i umiejętności o charakterze profesjonalnym umożliwiającą mu realizację skutecznej i efektywnej pracy pedagogicznej w zakresie podstaw edukacji matematycznej, społeczno-przyrodniczej, informatycznej, plastycznej, muzycznej, technicznej, wychowania fizycznego i edukacji zdrowotnej.

2. Podstawy dydaktyki

Osoba studiująca nabywa kompetencje niezbędne do prowadzenia autonomicznej i odpowiedzialnej pracy dydaktycznej, wyrażającej się w procesach nauczania – uczenia się oraz umiejętności projektowania działań edukacyjnych na podstawie dokonywanej diagnozy, kontroli i oceny z zastosowaniem skutecznych zasad, metod i technik pracy z dzieckiem. Osoba studiująca będzie umiała wskazać sposoby przekształcania procesu edukacji szkolnej, określić warunki właściwego osiągania celów oraz formułować reguły metodyczne poprawnej pracy nauczyciela – refleksyjnego praktyka.

3. Sposoby wspierania rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym

Osoba studiująca nabywa niezbędną wiedzę wykorzystywaną w codziennej pracy nauczyciela do efektywnego wspierania integralnego rozwoju dziecka oraz udzielania pomocy rodzicom. Poznane, różnorodne modele ujmowania procesu wspierania rozwoju dziecka student wykorzysta do organizowania optymalnego środowiska edukacyjnego dziecka w przedszkolu i projektowania spersonalizowanych strategii edukacyjnych.

4. Metodyka poszczególnych typów edukacji z uwzględnieniem sposobów integrowania wiedzy i umiejętności dzieci/uczniów

Osoba studiująca, poprzez poznanie poszczególnych typów metodyk potrafi w sposób zintegrowany opracowywać i stosować w praktyce spersonalizowane strategie edukacyjne ukierunkowane na zaspakajanie indywidualnych potrzeb wychowanka w zakresie edukacji polonistycznej, matematycznej, społeczno-przyrodniczej, informatycznej i posługiwania się technologią informatyczno-komunikacyjną, plastycznej, muzycznej, technicznej, wychowania fizycznego i edukacji zdrowotnej.

Dziecko/uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przedszkolu i szkole podstawowej – podstawy pedagogiki specjalnej

Osoba studiująca nabędzie umiejętność scharakteryzowania i zdiagnozowania dzieci/ uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz projektowania dla nich wsparcia i organizowania procesu kształcenia i wychowania w zakresie edukacji włączającej, w porozumieniu i przy współpracy z otoczeniem przedszkola i szkoły.

Organizacja pracy przedszkola/szkoły z elementami prawa oświatowego i praw dziecka; kultura przedszkola/szkoły

Osoba studiująca zdobywa kompetencje organizowania działalności edukacyjnej w oparciu o prawa i obowiązki nauczyciela oraz przepisy prawa oświatowego. Ma umiejętność współpracy z osobami zaangażowanymi w działalność edukacyjną w przedszkolu/szkole. Jest przygotowany do podejmowania aktywności społecznej na rzecz placówki i angażuje się w działania kulturotwórcze.

Podstawy diagnostyki edukacyjnej dla nauczycieli

Osoba studiująca zdobywa przygotowanie do dokonywania diagnozy, oceny oraz konstruowania narzędzi przydatnych w procesie oceniania dzieci/ uczniów. Dokonuje też autoewaluacji i posiada umiejętność projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego.

Kultura języka

Osoba studiująca ma kompetencje komunikacyjne i umiejętność podejmowania współpracy z różnymi podmiotami edukacyjnymi. Posługuje się komunikacją werbalną i niewerbalną, zna i zachowuje etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej. Dbą o kulturę językową w codzienności edukacyjnej i podczas wystąpień publicznych.

Język obcy we wczesnej edukacji

Osoba studiująca zdobywa przygotowanie merytoryczne oraz znajomość psychologicznych i pedagogicznych podstaw nauczania języka obcego, co pozwoli na samodzielne realizowanie metodyki nauczania języka obcego dzieci w przedszkolu/szkole.

Seminarium dyplomowe

Na jednolitych studiach magisterskich o profilu praktycznym na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna przewidywane są dwie formy prac magisterskich: raport z badań lub projekt działań edukacyjnych.

Praktyka

W trakcie praktyk zawodowych osoba studiująca zapoznaje się z organizacją pracy przedszkola i szkoły, z warsztatem pracy nauczyciela, formami i metodami nauczania i wychowania oraz ma możliwość kształtowania i rozwoju umiejętności dydaktyczno-wychowawczych w bezpośrednim kontakcie z uczniami, a także weryfikacji własnych predyspozycji do wykonywania zawodu.

Dodatkowo w wybranych modułach osoby studiujące mają pulę przedmiotów do wyboru zgodnie z indywidualnymi zainteresowaniami i potrzebami oraz z możliwością rozwoju swoich mocnych stron.

Studia jednolite magisterskie na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna (zarówno stacjonarne, jak i niestacjonarne) obejmują swoim zakresem treści z następujących modułów wynikających ze standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I-III szkoły podstawowej):

A. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne:

A.1. Podstawy działań pedagogicznych – 15 przedmiotów, 38 pkt ECTS oraz 375h na studiach stacjonarnych i 235h na studiach niestacjonarnych;

- A.2. Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna – 4 przedmioty, 18 pkt ECTS oraz 195h na studiach stacjonarnych i 125h na studiach niestacjonarnych;
- A.3. Podstawy psychologii dla nauczycieli – 5 przedmiotów, 18 pkt ECTS oraz 180h na studiach stacjonarnych i 95h na studiach niestacjonarnych;
- A.4. Psychologiczne i pedagogiczne podstawy nauczania dzieci języka obcego – 1 przedmiot, 6 pkt ECTS oraz 60h na studiach stacjonarnych i 40h na studiach niestacjonarnych;
- B. Przygotowanie merytoryczne nauczycieli przedszkoli i klas I-III szkoły podstawowej, jako przygotowanie do integracji treści nauczania** – 16 przedmiotów, 57 pkt ECTS oraz 645h na studiach stacjonarnych i 380h na studiach niestacjonarnych; w tym module mieszczą się 3 przedmioty do wyboru (z 6 oferowanych) przez osoby studiujące w wymiarze 9 pkt ECTS i 45h na studiach stacjonarnych i 30h na studiach niestacjonarnych;
- C. Wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym** – 11 przedmiotów, 45 pkt ECTS oraz 405h na studiach stacjonarnych i 240h na studiach niestacjonarnych;
- D. Podstawy dydaktyki nauczania zintegrowanego w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej** – 2 przedmioty, 7 pkt ECTS oraz 105h na studiach stacjonarnych i 60h na studiach niestacjonarnych;
- E. Metodyka poszczególnych typów edukacji z uwzględnieniem sposobów integrowania wiedzy i umiejętności dzieci lub uczniów** – 11 przedmiotów, 57 pkt ECTS oraz 600h na studiach stacjonarnych i 395h na studiach niestacjonarnych;
- F. Dziecko lub uczeń ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej** – 7 przedmiotów, 14 pkt ECTS oraz 120h na studiach stacjonarnych i 80h na studiach niestacjonarnych; w tym module mieszczą się 3 przedmioty do wyboru (z 6 oferowanych) przez osoby studiujące w wymiarze 5 pkt ECTS i 45h na studiach stacjonarnych i 30h na studiach niestacjonarnych;
- G. Organizacja pracy przedszkola i szkoły z elementami prawa oświatowego i praw dziecka oraz kultura przedszkola i szkoły, w tym w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami** – 4 przedmioty, 7 pkt ECTS oraz 75h na studiach stacjonarnych i 50h na studiach niestacjonarnych;
- H. Podstawy diagnostyki edukacyjnej dla nauczycieli** – 3 przedmioty, 7 pkt ECTS oraz 60h na studiach stacjonarnych i 40h na studiach niestacjonarnych;
- I. Kultura języka** – 2 przedmioty, 7 pkt ECTS oraz 60h na studiach stacjonarnych i 40h na studiach niestacjonarnych;
- J. Praktyki zawodowe** – 3 przedmioty, 12 pkt ECTS oraz 270h na studiach stacjonarnych i 240h na studiach niestacjonarnych;
- K. Metodologia badań naukowych** – 3 przedmioty, 12 pkt ECTS oraz 180h na studiach stacjonarnych i 140h na studiach niestacjonarnych;
- Oraz dodatkowo**
- Przedmiot ogólny** - Wychowanie fizyczne – 0 pkt ECTS 60h na studiach stacjonarnych, na studiach niestacjonarnych nie występuje.

Osoby studiujące na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, zgodnie z Zarządzeniem nr 96/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 21 września 2021 r. realizują także [zajęcia wprowadzające](#) (w łącznym wymiarze 15 godzin), które obejmują: szkolenie bhp, szkolenie biblioteczne, planowanie kariery zawodowej, szkolenie z praw studenta, szkolenie antydyskryminacyjne oraz organizację uczelni i etykietę akademicką.

Z zestawienia wynika, że liczba godzin zajęć na jednolitych magisterskich studiach na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna obejmuje 3390h na studiach stacjonarnych oraz 2160 niestacjonarnych. Liczba punktów ECTS wynosi 305.

Liczbę godzin zajęć dydaktycznych na studiach niestacjonarnych określa Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 6/2018/2019 z dnia 27 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia Wytycznych Senatu dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań Uczelni od roku akademickiego 2019/2020. Zgodnie z uchwałą wymagane jest zachowanie zasady, że program kształcenia realizowany jest w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów w wymiarze od 50% do 60% ogólnej liczby godzin zajęć określonej dla danego kierunku studiów stacjonarnych. Kierunek pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna na studiach niestacjonarnych realizuje za zgodą rektora ponad 60% zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów.

Dobór metod kształcenia

Stosowane przez nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna metody kształcenia są zróżnicowane w zależności od przedmiotu, formy zajęć, liczebności grupy oraz indywidualnych potrzeb osób studiujących.

Część nauczycieli akademickich wzięła udział w szkoleniach dydaktycznych w ramach programu „Nowoczesny Uniwersytet”, dzięki czemu uzyskała umiejętność wykorzystywania w pracy z osobami studiującymi takich metod, jak design thinking czy tutoring akademicki.

Nawet tradycyjne metody kształcenia, jak np. wykład są realizowane w sposób aktywizujący osobę studiującą. Dzięki temu możliwe jest wykorzystanie wykładu problemowego czy konwersatoryjnego, które ułatwiają odejście od rozwiązywania polegającego na transmisji wiedzy, na rzecz wspólnego rozwiązywania problemów czy rozważania podejmowanych zagadnień. Przykładem może być przedmiot *Koncepcje alternatywne we wczesnej edukacji* służący realizacji następujących efektów uczenia się:

K_W1 zna i rozumie podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej oraz potrafi je odnieść do osobowego, integralnego rozwoju dziecka lub ucznia;

K_W03 zna i rozumie współczesne interdyscyplinarne badania nad dzieciństwem (Childhood Studies) dotyczące zagadnienia dobrostanu dziecka;

K_W13 zna i rozumie zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci lub uczniów w okresie przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym, wynikające z opóźnień, zaburzeń lub przyspieszenia rozwoju, oraz uwarunkowane wpływem czynników środowiskowych i sposoby dostosowywania do nich zadań rozwojowych i edukacyjnych;

K_U02 potrafi rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci oraz projektować i prowadzić działania pedagogiczne, a także planować, realizować i oceniać spersonalizowane programy kształcenia i wychowania;

K_U07 potrafi rozwijać kompetencje kluczowe uczniów, w szczególności kreatywność, krytyczną refleksję i umiejętność samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów;

K_K07 jest gotów do projektowania i wdrażania działań mających na celu edukację aksjologiczną i wychowanie do wartości – wprowadzanie dzieci w świat wartości.

W realizacji wykładów z tego przedmiotu prowadząca wykorzystuje metody pracy ze źródłami, wykład w toku problemowym, krytyczną analizę i interpretację materiałów źródłowych, portfolio problemowe.

Do często wykorzystywanych metod kształcenia należą: metody dyskusyjne, metody pracy ze źródłami, metody problemowe, metody aktywizujące, metody kooperatywne, ćwiczenia laboratoryjne, warsztaty, opracowywanie projektów. Jako przykład mogą posłużyć przedmioty z modułu E. *Metodyka poszczególnych typów edukacji z uwzględnieniem sposobów integrowania wiedzy i umiejętności dzieci lub uczniów*, gdzie prowadzący wykorzystują przede wszystkim metody warsztatowe, prace praktyczno-metodyczne wykonywane różnymi metodami, ćwiczenia laboratoryjne, tworzenie gier dydaktycznych, projekty i portfolio.

Bardzo istotne w ostatnich latach jest nabywanie przez nauczycieli akademickich umiejętności pracy z studiumjnymi osobami neuroróżnorodnymi; jest to możliwe między innymi dzięki realizowanym przez Uniwersytet projektom finansowanym przez Narodowe Centrum Badania i Rozwoju, jak również dzięki inicjatywom podejmowanym na Wydziale Pedagogiki:

<https://www.ukw.edu.pl/strona/aktualnosci/aktualnosci/81887/ogromne-zainteresowanie>.

W ramach Wydziału Pedagogiki, który prowadzi kierunek studiów pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, został wypracowany i wdrożony przejrzysty system oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, który umożliwia etapową, jak i końcową ich weryfikację oraz ocenę osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie kształcenia. Do podstawowych metod weryfikacji należą: egzaminy pisemne i ustne, semestralne lub częściowe prace zaliczeniowe oraz prace projektowe. Analiza wyników nauczania wykorzystywana jest przy doborze treści programowych czy materiałów źródłowych. Szczegółowy sposób weryfikacji efektów uczenia się w ramach poszczególnych przedmiotów umieszczony jest w sylabusach zajęć w systemie USOSweb.

Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Kwestię zasad [zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość](#) reguluje Zarządzenie nr 102/2022/2023 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 12 września 2023 r.

Na studiach jednolitych magisterskich z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość do realizacji proponowane są w programie zajęcia w ramach modułów:

- A.1. Podstawy działań pedagogicznych – 6 przedmiotów – łącznie 6 pkt ECTS i 90h na studiach stacjonarnych i 60h na studiach niestacjonarnych;
- A.2. Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna – 1 przedmiot – 4 pkt ECTS i 30h na studiach stacjonarnych i 15h na studiach niestacjonarnych;
- A.3. Podstawy psychologii dla nauczycieli – 2 przedmioty – 7 pkt ECTS i 60h na studiach stacjonarnych i 30h na studiach niestacjonarnych;
- F. Dziecko lub uczeń ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej – 5 przedmiotów – łącznie 9 pkt ECTS i 75h na studiach stacjonarnych i 50h na studiach niestacjonarnych;
- G. Organizacja pracy przedszkola i szkoły z elementami prawa oświatowego i praw dziecka oraz kultura przedszkola i szkoły, w tym w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami nauczycieli – 3 przedmioty – 5 pkt ECTS i 45h na studiach stacjonarnych i 30h na studiach niestacjonarnych;
- H. Podstawy diagnostyki edukacyjnej dla nauczycieli – 2 przedmioty – 4 pkt ECTS i 30h na studiach stacjonarnych i 20h na studiach niestacjonarnych;

I. Kultura języka – 1 przedmiot – 3 pkt ECTS i 30h na studiach stacjonarnych i 20h na studiach niestacjonarnych.

Łącznie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość do realizacji proponowanych jest w programie 20 przedmiotów z przypisanymi do nich 38 pkt ECTS – czyli 12,46% punktów ECTS przewidzianych programem studiów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Wszystkie przedmioty proponowane w programie jako możliwe do realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość to wykłady. Zajęcia te są realizowane z wykorzystaniem platformy MS Teams; tam również są udostępniane materiały dydaktyczne związane z prowadzonymi zajęciami. O ich faktycznej realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość decyduje prowadzący zajęcia, gdyż ich zapisanie w programie jako możliwe do realizacji zdalnej nie jest obligatoryjne. Często prowadzący wraz z osobami studiującymi i na ich życzenie realizuje zajęcia w tradycyjnym trybie stacjonarnych spotkań w siedzibie uczelni.

Dostosowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych

Wydział Pedagogiki, w ramach którego prowadzony jest kierunek studiów pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, zapewnia osobom studiującym, możliwość zaspokojenia zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych. Świadczą o tym m.in.:

- elektroniczna rejestracja na zajęcia, dokonywana za pomocą Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studentów (USOS);
- możliwość uzyskania Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS) po spełnieniu warunków jej uzyskania;
- opieka, jaką objęte są osoby studiujące z niepełnosprawnościami, dzięki współpracy z [Działem ds. Osób z Niepełnosprawnościami](#) (szczegółowe informacje znajdują się na stronie Działu);
- możliwość zmiany kierunku studiów lub/i modułu kształcenia oraz formy studiów;
- możliwość rozwijania swoich zainteresowań w funkcjonujących na Wydziale [kołach naukowych](#) (zagadnienie to zostało szerzej omówione w dalszej części raportu).

Szczegółowe informacje dotyczące wyżej wymienionych możliwości znajdują się na stronie Kolegium II: https://www.ukw.edu.pl/jednostka/kolegium_ii/procedury_dotyczace_toku.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia z osobami studiującymi są dostępni dla nich w trakcie dyżurów, informacja o godzinach i miejscu ich odbywania znajduje się na stronie Wydziału: https://pedagogika.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial_pedagogiki/konsultacje oraz na indywidualnych [stronach pracowników](#) i na ich profilu w USOSweb

Warto podkreślić, że pracownicy Wydziału prowadzący zajęcia z osobami studiującymi na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna odbyli cykl szkoleń z zakresu pracy z osobami z różnymi rodzajami niepełnosprawności (Moduł I. Praca z osobą niepełnosprawną z dysfunkcją narządu słuchu i mowy, Moduł II. Praca z osobą niepełnosprawną z dysfunkcją narządu wzroku, Moduł III. Praca z osobą niepełnosprawną z dysfunkcją narządu ruchu, Moduł IV. Praca z osobą z zaburzeniami psychicznymi oraz ze spektrum autyzmu) w ramach projektu „Uniwersytet Równych Szans” finansowanego przez NCBiR. Ponadto pracownicy biorą udział w szkoleniach dotyczących standardu dostępności przygotowywanych materiałów dydaktycznych dla osób studiujących z dysfunkcją wzroku, prowadzonych przez ekspertów w zakresie dostępności.

Harmonogram realizacji studiów

Studia jednolite magisterskie na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna trwają 5 lat. Na studiach stacjonarnych obowiązuje semestralna organizacja zajęć, na studiach niestacjonarnych organizacja roczna.

Na studiach stacjonarnych osoby studiujące realizują część punktów ECTS (154) w bezpośrednim kontakcie z nauczycielami akademickimi na zajęciach dydaktycznych, drugą część (151) w ramach pracy własnej. Z łącznej liczby godzin przeznaczonych na studiowanie (7685) w ramach zajęć dydaktycznych (wraz z egzaminami) realizowanych jest 3147 godzin, pozostałe (4538) osoby studiujące realizują w postaci pracy własnej.

Na studiach niestacjonarnych osoby studiujące realizują w bezpośrednim kontakcie z nauczycielami akademickimi na zajęciach dydaktycznych 154 punkty ECTS, pozostałe (151) w ramach pracy własnej. Z łącznej liczby godzin przeznaczonych na studiowanie (7625) w ramach zajęć dydaktycznych (wraz z egzaminami) realizowanych jest 2052 godzin, pozostałe (5573) są realizowane w postaci pracy własnej osób studiujących.

Na studiach jednolitych magisterskich w ramach modułów zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym realizowanych jest 181 pkt ECTS – 1995h na studiach stacjonarnych oraz 1335h na studiach niestacjonarnych. Odpowiednie wykazy przedmiotów znajdują się w załączonych planach studiów (arkusz Excel, zakładka Wykaz modułów zajęć).

Kompetencje językowe osób studiujących na jednolitych studiach magisterskich rozwijane są w ramach lektoratu z wybranego języka obcego, który jest realizowany (w wymiarze 150 godzin – studia stacjonarne oraz 80 godzin studia niestacjonarne) w trakcie I, II i III roku studiów.

Dodatkowo kompetencje językowe osób studiujących są rozwijane poprzez lektorat z języka obcego specjalistycznego w wymiarze 30h na studiach stacjonarnych i 15h na studiach niestacjonarnych na III roku studiów, po zakończeniu zajęć z języka obcego.

Dobór form zajęć

Kwestię [liczebności grup studenckich](#) reguluje Zarządzenie nr 61/2018/2019 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy z dnia 20 września 2019 roku.

Ze względu na stabilne nabory w kolejnych latach liczba osób studiujących podejmujących studia na jednolitych studiach magisterskich na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna przekłada się na liczbę osób studiujących w poszczególnych grupach zgodnie z Zarządzeniem Rektora.

Zajęcia na studiach stacjonarnych realizowane są od poniedziałku do piątku (na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość realizowane są w czwartki). Zajęcia na studiach niestacjonarnych realizowane są w soboty i niedziele, z częstotliwością +/- 2 zjazdy w miesiącu. [Harmonogram zjazdów](#) publikowany jest na stronie Kolegium II.

Na studiach jednolitych magisterskich przewidziano na poszczególne formy zajęć:

- na studiach stacjonarnych 1425 godzin wykładów, 1145 godzin konwersatoriów, 690 godzin laboratoriów, 120 godzin seminarium, łącznie realizowanych jest 3390 godzin dydaktycznych;
- na studiach niestacjonarnych 890 godzin wykładów, 645 godzin konwersatoriów, 525 godzin laboratoriów, 100 godzin seminarium, łącznie realizowanych jest 2160 godzin dydaktycznych.

Organizacja zajęć na studiach jednolitych magisterskich zakłada równomierne obciążenie osób studiujących zajęciami w kolejnych latach studiów. Szczegółowo dokumentują to załączone plany studiów.

Praktyki

Na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna studia jednolite magisterskie przewidziane są praktyki wynikające ze standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I-III szkoły podstawowej).

Na studiach stacjonarnych jest ona realizowana:

J.1. Praktyka śródroczna

J.1.1. Praktyka ogólnopedagogiczna – 30h – piąty semestr;

J.1.2. Praktyka wychowawczo-dydaktyczna – 120h – szósty, siódmy, ósmy, dziewiąty semestr – po 30h w semestrze;

J.2. Praktyka ciągła – 120h – na początku semestru dziewiątego i na początku semestru dziesiątego – po 60h na praktykę.

Na studiach niestacjonarnych jest ona realizowana:

J.1. Praktyka śródroczna

J.1.1. Praktyka ogólnopedagogiczna – 30h – III rok;

J.1.2. Praktyka wychowawczo-dydaktyczna – 90h – III, IV i V rok – po 30h na roku;

J.2. Praktyka ciągła – 120h – na V roku.

Praktyka ogólnopedagogiczna ma charakter praktyki śródrocznej i obejmuje 30h na studiach stacjonarnych i 30h na studiach niestacjonarnych. Podstawowym celem praktyki jest zapoznanie z organizacją pracy placówek oświatowych, a także ugruntowanie wiedzy związanej z ich funkcjonowaniem i skonfrontowanie wiedzy pedagogicznej z rzeczywistością edukacyjną. W szczególności praktyka umożliwi:

- połączenie zgromadzonej wcześniej przez osobę studiującą wiedzy z zakresu teorii rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania z tym, co zaobserwuje w danej placówce edukacyjnej;
- poznanie struktury różnych typów instytucji edukacyjnych, form, celów i funkcjonowania, organizacji pracy, aktów prawnych;
- zdobycie wiedzy na temat podmiotów zaangażowanych w organizację procesu edukacji dzieci, warsztatu pracy, codziennych obowiązków, postaw i ról jakie w nich pełnią;
- zapoznanie z rodzajami i funkcjami oceniania występującymi w danej instytucji edukacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej;
- obserwacje sytuacji i zdarzeń pedagogicznych z wykorzystaniem zdobytej uprzednio wiedzy pod kątem analizowania złożoności procesów wychowawczych i dydaktycznych;
- zgłębienie wiedzy w obszarze praw dzieci i osób z niepełnosprawnością, rozwijania kompetencji kluczowych i podejmowania krytycznej refleksji własnych działań;
- poznanie działań zmierzających do rozwoju placówek oświatowych.

Praktyka odbywa się w formie wizyt studyjnych w wybranych typach placówek oświatowych. Wykaz placówek:

- przedszkole publiczne,
- przedszkole niepubliczne;
- masowa szkoła podstawowa;
- integracyjna szkoła podstawowa;
- poradnia psychologiczno-pedagogiczna.

Praktyka wychowawczo-dydaktyczna ma charakter praktyki śródrocznej i obejmuje łącznie 120 godzin na studiach stacjonarnych i 90 godzin na studiach niestacjonarnych. Praktyka na studiach stacjonarnych uwzględnia: 60 godzin realizowanych w przedszkolu lub innej formie alternatywnej wychowania przedszkolnego: punkty i zespoły wychowania przedszkolnego oraz 60 godzin w klasach I-III szkoły podstawowej. Praktyka na studiach niestacjonarnych uwzględnia: 45 godzin realizowanych w przedszkolu lub innej formie alternatywnej wychowania przedszkolnego: punkty i zespoły wychowania przedszkolnego oraz 45 godzin w klasach I-III szkoły podstawowej. Praktyka obejmuje udział w zajęciach we wskazanej przez dyrektora placówki grupie wiekowej/klasie i w godzinach ustalonych przez nauczyciela-instruktora, który jest jednocześnie opiekunem praktyk. Osoba

studiująca towarzyszy czynnie wszelkim poczynaniom organizacyjnym, opiekuńczo-wychowawczym i dydaktycznym swojej/swojego opiekunki/opiekuna.

Realizacja praktyki na studiach stacjonarnych – 2h tygodniowo w układzie:

VI semestr – praktyka asystencka (15h przedszkole, 15h szkoła);

VII semestr – praktyka asystencka (15h przedszkole, 15h szkoła);

VIII semestr – praktyka metodyczna (15h przedszkole, 15h szkoła);

IX semestr – praktyka metodyczna (15h przedszkole, 15h szkoła).

Realizacja praktyki na studiach niestacjonarnych na III, IV i V roku w terminach uzgodnionych z nauczycielką/nauczycielem akademickim – opiekunką/opiekunem praktyki ze strony UKW.

Celem praktyki wychowawczo-dydaktycznej jest gromadzenie przez osobę studiującą wiedzy i doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb dzieci oraz konfrontowanie nabytej wiedzy pedagogiczno-psychologicznej z rzeczywistością edukacyjną zaobserwowaną w warunkach danej placówki oświatowej.

W szczególności praktyka pozwoli na:

- powiązanie wiedzy teoretycznej zdobytej w toku studiów, twórcze i krytyczne jej wykorzystanie w trakcie własnych działań edukacyjnych;
- pogłębienie wiedzy na temat funkcjonowania placówek edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych;
- uczestniczenie w codziennej pracy nauczycielki/nauczyciela i dostrzeganie jej/jego roli jako organizatora środowiska wychowania i uczenia się dzieci;
- zrozumienie i propagowanie w środowisku edukacyjnym praw dziecka i osób z niepełnosprawnościami;
- zaobserwowanie zdarzeń pedagogicznych, podejmowanie ich analizy z jednoczesnym poszukiwaniem sposobów ich rozwiązania;
- analizę systemu oceniania w danej placówce edukacyjnej;
- włączenie się w działania wspomagające rozwój kompetencji kluczowych dzieci;
- podejmowanie krytycznej refleksji nad własnym działaniem;
- projektowanie działań zmierzających do rozwoju placówki edukacyjnej.

Praktyka ciągła (120 h) na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych (rok V/semestr IX, X) ma charakter próbnej pracy nauczycielskiej w placówkach przedszkolnych i klasach I-III. Praktyka powinna także pozwolić osobom studiującym na zapoznanie się z działalnością zawodową nauczycieli przedszkoli i klas I-III. Podstawowym celem praktyki jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyk szczegółowych z rzeczywistością pedagogiczną. W szczególności praktyka umożliwi:

- zastosowanie posiadanej wiedzy teoretycznej i przedmiotowej do realizacji podjętych zadań opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w placówkach;
- zapoznanie z praktycznymi zasadami samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej;
- nabycie i doskonalenie umiejętności planowania i realizowania działań wychowawczo-dydaktycznych w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej;
- rozwijanie własnego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami pracującymi w placówkach edukacyjnych;

- podejmowanie i identyfikację spontanicznych zachowań dzieci jako sytuacji wychowawczo-dydaktycznych umożliwiających wykorzystanie ich w procesie prowadzonych zajęć;
- refleksję nad efektywnością podejmowanych działań wychowawczo-dydaktycznych w odniesieniu do współczesnych koncepcji teoretycznych w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Na treści programowe praktyki zawodowej ciągłej składają się wszystkie zjawiska, sytuacje i procesy zachodzące w pracy dydaktyczno-wychowawczej jednostki edukacyjnej. Praktyka obejmuje zarówno obserwację, jak i samodzielne prowadzenie zajęć w przedszkolu i klasach I-III. Dostarcza tym samym możliwości do obserwacji i uczestniczenia w rzeczywistości przedszkolnej i szkolnej. Osoby studiujące obserwując i prowadząc zajęcia, zapoznają się z programem nauczania obowiązującym w placówkach edukacyjnych, dokonują analizy materiałów dydaktycznych, poznają także problematykę wychowania dziecka. Istotnym elementem praktyki są także obowiązki osób studiujących związane z pełnieniem roli zawodowej nauczyciela, jego odpowiedzialnością za wychowanie i kształcenie dzieci, a także z jego udziałem w życiu środowiska, w którym pracuje.

Szczegółowe informacje dotyczące sposobów realizacji trzech typów praktyk, miejsc odbywania praktyk, zasad ewaluacji zawierają opracowane przez radę kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna programy praktyk. Programy praktyk śródrocznych i praktyki ciągłej dostępne są na [stronie](#) Wydziału Pedagogiki oraz na [stronie](#) Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej. Dodatkowo program praktyki ciągłej znajduje się na stronie [Studium praktyk](#).

Programy i organizacja praktyk na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna są regulowane w [Regulaminie Praktyk](#) Zarządzeniem nr 81/2024/2025 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 22 września 2025 r. Jednostką ogólnouczelnianą odpowiedzialną za organizację praktyki zawodowej ciągłej przez osoby studiujące jest Studium Praktyk.

Na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna ustanowiony jest koordynator ds. praktyk odpowiedzialny za realizację praktyk oraz doskonalenie programów praktyk.

Osoby studiujące zapoznaje się przed rozpoczęciem praktyk ze standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego i w placówkach, do których udają się na praktykę.

Kontrola przebiegu praktyki śródrocznej ogólnopedagogicznej oraz wychowawczo-dydaktycznej odbywa się zgodnie z ustaleniami programów praktyk i zapisami w sylabusach przedmiotu oraz przeprowadzana jest semestralnie na studiach stacjonarnych lub rocznie w przypadku studiów niestacjonarnych. Za praktyki te, ich realizację, organizację oraz ewaluację odpowiadają osoby prowadzące zajęcia na danym roczniku.

Zgodnie z Regulaminem Praktyk Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, kontrola przebiegu praktyki ciągłej realizowana jest w różnych formach: w formie kontaktu osobistego, telefonicznego lub drogą elektroniczną z opiekunem praktykanta w placówce, instytucji, w której osoba studiująca odbywa praktykę. Kierunkowy opiekun praktyk raz w roku przedstawia Kierownikowi Studium Praktyk sprawozdanie z realizacji zadań związanych z kierowaniem i sprawowaniem opieki nad praktykami.

Szczegółowe informacje dla osób studiujących, wraz z wzorami dokumentów dotyczących praktyki znajdują się w programie praktyki zawodowej ciągłej.

Na podstawie Regulaminu Praktyk Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego (§9 pkt. 4, 5, 6) osoba studiująca ma możliwość zaliczenia praktyki na podstawie stażu po przedstawieniu dziennika oraz opinii ze stażu, jeżeli jego charakter odpowiada programowi praktyki i prowadzi do uzyskania kierunkowych efektów

uczenia się. Decyzję o zaliczeniu praktyki bez obowiązku jej odbywania podejmuje kierunkowy opiekun praktyk, który określa swoje stanowisko w sprawie zaliczenia praktyki i potwierdza podpisem na dostarczonym przez osobę studiującą dokumencie.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Warunki rekrutacji

Warunki i tryb rekrutacji na studia określają właściwe uchwały Senatu UKW. Są one podawane do publicznej wiadomości, co wpływa na równość szans kandydatów. Rekrutacja na rok akademicki 2025/2026 odbywała się na podstawie uchwały Senatu Nr 41/2023/2024 z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie szczegółowych warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2025/2026 ([rekrutacja](#)).

Natomiast rekrutacja na rok akademicki 2026/2027 odbywać się będzie na podstawie uchwały Nr 67/2024/2025 Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie szczegółowych warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2026/2027. Rekrutacja na kierunki studiów, w tym pedagogikę przedszkolną i wczesnoszkolną, następuje w ramach planowanej liczby miejsc ustalonej przez Senat UKW. Uchwały w odniesieniu do każdego roku akademickiego określają zarówno ogólne, jak i szczegółowe zasady postępowania kwalifikacyjnego oraz harmonogram rekrutacji. Uchwały dotyczą jednolicie rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne. Określone są w nich też zasady rekrutacji dla cudzoziemców. Zestawienia dotyczące planowanych liczb przyjęć na poszczególne kierunki studiów na rok akademicki 2025/2026 dostępne są dla kandydatów na studia w zakładce [statystyka](#). Dla kandydatów na studia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w roku 2025/26 przygotowano 90 miejsc na studiach stacjonarnych i 60 miejsc na studiach niestacjonarnych (uchwała Nr [39/2024/2025 Senatu UKW z dnia 25 marca 2025 r.](#) w sprawie określenia planowanej liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w roku akademickim 2025/2026).

Zasady rekrutacji publikowane są na stronie internetowej uczelni w zakładce dla [kandydatów](#).

Opis kierunku, wykaz przedmiotów oraz modułów do wyboru kandydaci mogą znaleźć na [stronie rekrutacyjnej](#). Za prowadzenie procesu rekrutacji oraz kontakt z kandydatami na studia odpowiada Centrum Rekrutacji i Wsparcia Studentów ([Centrum Rekrutacji i Wsparcia Studentów](#)).

Przyjęcie na studia jednolite magisterskie na kierunek pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna odbywa się na podstawie:

1. Rankingu punktów ze średniej ocen (punktów) uzyskanej z części pisemnej na egzaminie maturalnym („nowa matura”, matura międzynarodowa) lub na egzaminie dojrzałości („stara matura”). Ocenom ze świadectwa dojrzałości uwzględnianym w procesie kwalifikacji przyznaje się liczbę punktów według zasad określonych w wymienionych uchwałach rekrutacyjnych. Wynik końcowy uzyskany przez kandydata w postępowaniu kwalifikacyjnym jest wyrażany w punktach i podawany z dokładnością do trzeciego miejsca po przecinku. Kolejność przyjmowania na studia wyznacza pozycja kandydata na liście rankingowej. Przyjęcie na studia następuje w drodze wpisu na listę osób studiujących z chwilą złożenia ślubowania, z tym, że przyjęcie na studia cudzoziemca następuje w drodze decyzji administracyjnej. Również odmowa przyjęcia na studia stanowi decyzję

administracyjną, przy czym od takiej decyzji komisji rekrutacyjnej, przysługuje prawo odwołania do Rektora; decyzja Rektora jest ostateczna.

2. Kwalifikacji na podstawie zaświadczenia od logopedy (według ustalonego formularza) o braku przeciwwskazań do wykonywania zawodu nauczyciela z punktu widzenia prawidłowości aparatu i funkcji głosowych, słuchowych i artykulacyjnych. Brak dostarczenia powyższego dokumentu skutkuje niedopuszczeniem kandydata do dalszego postępowania kwalifikacyjnego.

Przyjmowanie na studia laureatów i finalistów olimpiad następuje według zasad określonych odrębnie. Stosowna regulacja znajduje się w Uchwale Nr 41/2024/2025 Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 25 marca 2025 r. zmieniającej Uchwałę Nr 23/2022/2023 Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów w latach 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026 Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów w latach 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026 bip.ukw.pl.

Uznawanie efektów uczenia się uzyskanych na innej uczelni oraz w procesie potwierdzania

Osoba studiująca może realizować część programu studiów w innej polskiej lub zagranicznej uczelni (np. w ramach programu [MOST](#) lub [ERASMUS+](#)) na podstawie porozumień międzyuczelnianych. Informacje dotyczące tych programów dostępne są na stronach Działu Jakości i Organizacji Kształcenia oraz Biura Współpracy Międzynarodowej. Szczegółowe zasady w tym zakresie określa Regulamin Studiów (Uchwała nr 56/2024/2025 z dnia 29 kwietnia 2025 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu Studiów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego ([Regulamin Studiów](#))). Zgodnie z Regulaminem studiów (par. 6) organem uznającym efekty uczenia się osiągnięte podczas studiów, stażu lub praktyki poza Uniwersytetem jest dyrektor kolegium. Robi to we współpracy z zastępcą kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej ds. kształcenia, do którego zadań należy określanie równoważności przedmiotów i semestrów/roku studiów przez uznanie określonego przedmiotu lub programu studiów za ekwiwalentny z odpowiednim przedmiotem lub programem studiów, do którego realizacji zobowiązana jest osoba studiująca w określonym semestrze/roku studiów. W szczególności prodziekan ds. kształcenia w porozumieniu z osobą studiującą, zamierzającą realizować część programu studiów poza Uniwersytetem, ustala na piśmie lub drogą elektroniczną związane z tym obowiązki osoby studiującej na innej uczelni. Tak ustalony program studiów osoby studiującej, podpisany przez dyrektora kolegium, jest traktowany jako równoważny i stanowi podstawę zaliczenia semestru (lub roku) studiów odbytych w innej uczelni. Jeżeli z powodu różnic programowych między planem studiów w Uniwersytecie a ofertą dydaktyczną uczelni, do której została skierowana osoba studiująca, nie jest spełniony warunek równoważności zajęć, wówczas dyrektor kolegium II, przed wyjazdem osoby studiującej na studia w innej uczelni, wyznacza na piśmie lub drogą elektroniczną przedmioty uzupełniające różnice programowe i termin ich zaliczenia. Szczegółowe zasady uznawania efektów uczenia się dla osoby studiującej, realizującej część programu w innej uczelni zamieszczone są w paragrafie 26 Regulaminu Studiów.

[Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się](#) uzyskanych poza szkolnictwem wyższym określa Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 246/2018/2019 z dnia 24 września 2019 r. w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć osobie studiującej, nie więcej niż

50% punktów ECTS przypisanych do danego programu kształcenia. Do tej pory w procesie rekrutacji nie kierowano do uczelni wniosków o realizację tej procedury.

Na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna obowiązuje 270h praktyka na studiach stacjonarnych i 240h praktyka na studiach niestacjonarnych. Potwierdzenie efektów uczenia się z zakresu praktyk bez obowiązku odbycia praktyki jest możliwe, jeżeli osoba studiująca udokumentuje doświadczenie zawodowe lub prowadzenie innej działalności odpowiadającej programowi praktyk i realizowanej w okresie nie krótszym niż przewidziany w programie studiów czas praktyki, ponadto – jeżeli osoba studiująca zatrudniona jest na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia w instytucji gwarantującej uzyskanie odpowiednich umiejętności praktycznych, o ile charakter tej pracy spełnia wymagania programu praktyk, wreszcie – jeżeli jest to osoba studiująca lub absolwent innych szkół wyższych, który odbywa lub odbył praktykę spełniającą wymagania programu praktyk. Stanowi o tym par. 30, pkt 16 Regulaminu Studiów: „Na wniosek studenta uczelnia może zaliczyć na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywane przez niego w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych dla praktyk zawodowych w programie studiów. Szczegółowe zasady zaliczania praktyki zawodowej na powyższej podstawie określa Regulamin Praktyk Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego”.

Zasady i procedury dyplomowania

Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiąganych przez osobę studiującą w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się także poprzez proces dyplomowania.

Dyplomowanie podporządkowane jest regułom wynikającym z [Regulaminu Studiów](#). Zgodnie z jego zapisami warunkiem ukończenia studiów i otrzymania dyplomu jest między innymi uzyskanie pozytywnej oceny przygotowanej pracy dyplomowej i złożenie egzaminu dyplomowego. Z kolei warunkiem dopuszczenia osoby studiującej do egzaminu dyplomowego jest zaliczenie ostatniego semestru studiów i uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej. Na studiach jednolitych magisterskich zgodnie z procedurą dyplomowania ustaloną przez Radę Kolegium II ustalenie tematu pracy powinno nastąpić do końca pierwszego semestru trwania seminarium. Praca dyplomowa musi zostać wykonana samodzielnie oraz spełniać wymagania merytoryczne i formalne określone przez właściwą radę kierunku. Procedura dyplomowania i zatwierdzania tematów prac dyplomowych opracowana przez Radę Kolegium II znajduje się na [stronie internetowej](#). Osoby studiujące mogą znaleźć na [stronie Kolegium II](#) również katalog niezbędnych do złożenia pracy dokumentów oraz potrzebne instrukcje. Znajdują się tam również wszystkie regulaminy procedury dyplomowania na kierunkach prowadzonych na Wydziale Pedagogiki w ramach Kolegium II, w tym także na kierunku [pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna](#).

Zgodnie z programem studiów przygotowanie pracy następuje w ramach seminarium dyplomowego. Udział osoby studiującej w seminarium ma doprowadzić do osiągnięcia konkretnych efektów uczenia się (określonych w sylabusie przedmiotu). Nacisk położony jest na to, by osoba studiująca potrafiła nie tylko samodzielnie zdobywać wiedzę, ale też nabyła i rozwinęła odpowiednie do poziomu studiów umiejętności badawcze, analityczne i syntetyczne, w tym w zakresie pisania prac naukowych.

Kandydatów na promotorów i recenzentów proponuje Prodziekan ds. Kształcenia po konsultacji z Dziekanem. Lista promotorów i recenzentów po uzyskaniu akceptacji Rady Kolegium przedstawiana jest studiującym. Osoba studiująca wybiera promotora, zapisując się na seminarium. Wyboru można dokonać spośród promotorów zaproponowanych na dany rok dla kierunku. Są to osoby o zróżnicowanych zainteresowaniach badawczych. Studiujący mogą się zapoznać z opisem zainteresowań badawczych nauczycieli akademickich na ich indywidualnych stronach.

Praca powstaje pod kierunkiem promotora. Kolegium II wdrożyło procedurę zatwierdzania tematów prac dyplomowych, której celem jest dbałość o merytoryczną zgodność tematów prac dyplomowych z efektami uczenia się zaprojektowanymi dla kierunku. Weryfikację proponowanej tematyki prac dyplomowych przeprowadza rada kierunku. W wypadku braku akceptacji proponowanej tematyki pracy dyplomowej, przewodniczący rady kierunku informuje promotora, o konieczności wprowadzenia zmian ([Kolegium II Procedury dotyczące toku studiów](#)). Ostatecznie tematy prac dyplomowych przyjmuje od rady kierunku i zatwierdza zastępca kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej ds. kształcenia (prodziekan). Tematy zostają zatwierdzone na studiach jednolitych magisterskich do końca pierwszego semestru trwania seminarium.

Szczegółowe regulaminy dyplomowania, w tym zasady przygotowywania prac oraz przeprowadzania egzaminu dyplomowego, przygotowuje rada kierunku. [Regulamin dyplomowania](#) na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna określa zasady, formy i zagadnienia dla weryfikacji efektów uczenia się w zakresie seminariów magisterskich. Wydział Pedagogiki przygotował ponadto [Wytyczne dla rad kierunków do procedury dyplomowania](#), które pozwalają osobom studiującym zapoznać się np. z akceptowanymi na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna formami prac dyplomowych oraz ich strukturą, obejmują wymagania dotyczące koncepcji pracy, jak i wytyczne techniczne i redakcyjne. Rada Kierunku we współpracy z koordynatorami poszczególnych zajęć, w odniesieniu do kierunkowych efektów uczenia się, przygotowała zagadnienia do egzaminu dyplomowego. Obowiązujące na egzaminie dyplomowym zestawy zagadnień są dostępne dla osób studiujących w [Regulaminie dyplomowania na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna](#).

Praca magisterska jest jednym z elementów potwierdzających osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych seminarium dyplomowemu/magisterskiemu. Regulamin procedury dyplomowania na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna zawiera opis stosowanych na kierunku form prac magisterskich. Należą do nich: raport z badań, projekt działań edukacyjnych.

Na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna tematyka prac dyplomowych związana jest z efektami uczenia się właściwymi dla tego kierunku oraz z praktyką zawodową i społecznym kontekstem kierunku. W ostatnich latach tematyka prac magisterskich pozwalała na realizację efektów uczenia się z obszaru wiedzy na temat projektowania i prowadzenia badań, poruszana była problematyka regulacji prawnych dotyczących systemu edukacji, zasad funkcjonowania oraz norm etycznych obowiązujących w różnych instytucjach wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych. Przygotowywane prace pozwalały na prezentację wybranych pozycji literatury przedmiotu oraz argumentacji w kontekście wybranych perspektyw praktycznych, zawierały analizy procedur, stylów strategii, metod, technik oraz dobrych praktyk związanych z różnymi sferami działalności wychowawczej, opiekuńczej, kulturalnej i pomocowej. Dyplomanci przygotowywali najczęściej raporty z badań (np. „Nawyki żywieniowe dzieci w młodszy wieku szkolnym w opinii dzieci i ich rodziców”; „Trudności w pracy z dzieckiem ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi w opinii nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej”; „Gotowość szkolna dziecka w wieku przedszkolnym w opinii rodziców i nauczycieli”, „Zainteresowanie 5 i 6-latków ekologią w opinii dzieci oraz ich rodziców”) oraz poddawali analizie dobre praktyki w szerokim obszarze wychowania, edukacji i kultury (np. „Leśne przedszkola jako szansa na wszechstronny rozwój dziecka w opinii rodziców”, „Początkujący nauczyciel – źródła trudności i satysfakcji w opinii osób wykonujących zawód nauczyciela przedszkola”, „Adaptacja i socjalizacja dzieci z Ukrainy w przedszkolach i szkołach w opinii rodziców i nauczycieli”).

Tematyka i metodyka prac magisterskich w pogłębiony sposób analizuje teoretyczne tło analizowanych zjawisk, magistranci dokonują szerszego przeglądu literatury przedmiotu, włączając dostępne na uczelni bazy obcojęzyczne, często w pracach badawczych podejmują dyskusję z wynikami badań, które

były wcześniej realizowane w podobnych obszarach. Autorzy prac magisterskich pod opieką promotorów podejmują często ważną społecznie, związaną z wybranym kierunkiem, problematykę, stosując interesujące podejścia metodologiczne (np. „Społeczne postrzeganie zmian w terminologii spektrum autyzmu na przykładzie opinii rodziców oraz nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej”; „Opinie nauczycieli edukacji przedszkolnej oraz wczesnoszkolnej na temat czynników stresogennych w pracy nauczyciela”, „Rekonstrukcja działalności regionalnej grupy Celestyna Freineta w województwie kujawsko-pomorskim w latach 1992-2024”, „Rola przestrzeni edukacyjnej przedszkola w procesie kształcenia i wychowania na przykładzie niepublicznego przedszkola językowego Zakątek malucha w Łochowie, „Norweski system edukacji na etapie wczesnoszkolnym w oparciu o Sagdalen Skole w Strømme. Etnograficzne studium przypadku”; „Wyzwania przed jakimi staje edukacja wczesnoszkolna w odniesieniu do międzykulturowości i międzyreligijności w opiniach nauczycieli i rodziców”) (załącznik 2.6).

Z bezpośrednim przygotowaniem do egzaminu dyplomowego wiążą się określone obowiązki promotora i osoby studiującej, wynikające z Zarządzenia Nr 53/2022/2023 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie zasad składania i archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) oraz sprawdzania prac dyplomowych z wykorzystaniem [Jednolitego Systemu Antyplagiatowego](#). Zarządzenie to zobowiązuje do zarejestrowania pracy przez osobę studiującą i jej wprowadzenie do systemu Archiwum Prac Dyplomowych. Poza tym konieczne jest złożenie przed egzaminem dyplomowym jednego egzemplarza pracy w postaci papierowej, z numerami kontrolnymi wydrukowanej z systemu APD, który jest przeznaczony do zarchiwizowania w aktach osobowych osoby studiującej; osoba studiująca składa też oświadczenie o samodzielnym napisaniu pracy. Obowiązkiem promotora jest przesłanie pracy do Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Jeżeli po otrzymaniu raportu z badania pracy promotor dokona pozytywnej oceny pracy, wówczas kieruje pracą do recenzji. Według Regulaminu Studiów oceny pracy dyplomowej dokonuje kierujący pracą oraz jeden recenzent. Recenzenta wyznacza dyrektor kolegium kierując się wcześniej zatwierdzoną przez Radę Kolegium II listą recenzentów. Jeśli recenzent ocenił pracę dyplomową na ocenę niedostateczną, dyrektor kolegium powołuje drugiego recenzenta. Jeśli drugi recenzent ocenił pracę na ocenę niedostateczną, nie może ona być podstawą ukończenia studiów i Rektor podejmuje decyzję o skreśleniu z listy osób studiujących. Recenzje pracy dyplomowej są jawne i podlegają opublikowaniu w APD, w czasie umożliwiającym osobie studiującej zapoznanie się z ich treścią (min. 3 dni przed egzaminem dyplomowym).

W terminie do 20 lutego każdego roku akademickiego ogłaszany jest, po zasięgnięciu opinii samorządu studenckiego, zatwierdzony przez dyrektora kolegium II harmonogram egzaminów dyplomowych.

Regulamin Studiów wymaga, aby egzamin dyplomowy odbył się w terminie trzech miesięcy od daty zaakceptowania pracy dyplomowej przez promotora w systemie APD. Skład komisji do przeprowadzenia egzaminu formowany jest zgodnie z regułą określoną w Regulaminie Studiów i obejmuje: przewodniczącego, promotora oraz recenzenta. Komisję powołuje dyrektor kolegium II ([Kolegium II Procedury dotyczące toku studiów](#)).

Zgodnie z Regulaminem Dyplomowania w trakcie egzaminu Komisja Egzaminacyjna wyznacza każdej osobie przystępującej do egzaminu dyplomowego trzy zagadnienia: związane z kierunkiem studiów w aspekcie teoretycznym, z praktyką społeczną właściwą dla danego kierunku i modułu kształcenia oraz z pracą dyplomową (interpretacja, dyskusja wyników).

Egzamin ma na celu sprawdzenie czy osoba do niego przystępująca posiada ogólną wiedzę z modułów kierunkowych, czy potrafi przekonująco i wyczerpująco odpowiedzieć na pytania z obszaru tematycznego pracy dyplomowej, posługując się przy tym wiadomościami z literatury przedmiotu, jak

również sądami własnymi i czy potrafi samodzielnie identyfikować problemy postawione w pytaniach. Sposób obliczania końcowej oceny egzaminu dyplomowego określa Regulamin Studiów. Z przeprowadzonego egzaminu dyplomowego sporządza się protokół.

W ramach kolegium II odbywają się konkursy na najlepszą pracę dyplomową. Wniosek o jej wyróżnienie składa promotor wraz z kserokopiami recenzji, wydrukiem raportu badania pracy przez JSA oraz opinią uzasadniającą każde kryterium uwzględniane przy jej wyróżnieniu, a wynikające ze szczegółowych, aktualnych warunków wyróżniania prac dyplomowych ([Kolegium II wyróżnianie prac dyplomowych](#)).

Zasady weryfikacji i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się

Ogólne zasady weryfikacji i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się są wspólne dla kierunków kształcenia realizowanych na Wydziale Pedagogiki i praktykowane odkąd kierunki przypisane są do ram kwalifikacji. Zasady są wspólne dla każdego kierunku studiów. Podstawą ich stosowania są przepisy ogólne (ustawa i rozporządzenia w sprawie studiów) oraz regulamin studiów, regulamin dotyczący pracy rady kierunku, procedura dyplomowania.

Zasady weryfikowania i dokumentowania osiągnięcia efektów uczenia się dotyczą wszystkich nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne bez względu na rodzaj zatrudnienia i formę zajęć. Weryfikacja efektów uczenia się obejmuje wszystkie kategorie efektów uczenia się: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne; przeprowadzana jest na studiach prowadzonych w trybach stacjonarnym i niestacjonarnym oraz na studiach podyplomowych. Pozytywna ocena potwierdza osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się ustalonych dla danej formy kształcenia na poziomie określonym oceną: bardzo dobry (efekty osiągnięte w pełni), dobry plus (efekty osiągnięte na nieco niższym poziomie), dobry (efekty osiągnięte w stopniu dobrym), dostateczny plus (efekty osiągnięte w stopniu zadowalającym), dostateczny (efekty osiągnięte na minimalnym dopuszczalnym poziomie). Ocena niedostateczna oznacza, że zakładane efekty nie zostały uzyskane.

Weryfikacja osiągnięcia założonych efektów uczenia się opiera się na ocenie etapowej i końcowej przeprowadzanej przez koordynatora i/lub prowadzącego zajęcia z danego przedmiotu zgodnie z kryteriami ustalonymi w sylabusie. Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia jest odpowiedzialny za przygotowanie sylabusu przedmiotu, w tym za określenie przedmiotowych efektów uczenia się (wpisujących się w przypisane do zajęć ogólne efekty uczenia się oraz efekty szczegółowe dla przedmiotu wynikające ze standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej) oraz metod i kryteriów weryfikowania ich osiągnięcia. Sposób weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się uzyskanych w trakcie praktyki zawodowej jest określony odpowiednim regulaminem praktyki, programami praktyk i sylabusami dotyczącymi praktyk). Szczegółowy opis realizacji praktyk znajduje się w opisie kryterium II. Oceny z egzaminów i zaliczeń rejestrowane są w systemie USOSweb w formie elektronicznej. Ocenę z egzaminu lub zaliczenia wpisuje do systemu koordynator przedmiotu wskazany przez radę kierunku. Do metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się uzyskiwanych w procesie kształcenia na poziomie zajęć zalicza się w szczególności: egzamin (np. ustny, pisemny, testowy, dyplomowy); zaliczenie (np. ustne, pisemne, testowe); kolokwium; ocenę referatu lub projektu prezentowanego i przygotowywanego indywidualnie lub grupowo; rozwiązywanie zadań problemowych; ocenę wypowiedzi ustnej, aktywność w dyskusji; ocenę pracy pisemnej; analizę przypadków *casestudy*; portfolio; ocenę procesu realizacji pracy dyplomowej; dziennik praktyk; recenzję pracy dyplomowej.

Zasadą jest możliwość wglądu w ocenioną pracę, rozmowa z nauczycielem akademickim (w czasie dyżuru) na temat uzasadnienia oceny i wyjaśnienie zagadnień budzących wątpliwości u osoby studiującej. W sytuacjach konfliktowych zarówno osoby studiujące, jak i nauczyciele mogą zwracać się do Prodziekan ds. kształcenia, ewentualnie (w wypadku osób studiujących mających specyficzne potrzeby) do psychologów w Dziale Osób z Niepełnosprawnościami. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości lub trudności w realizacji zakładanych efektów uczenia się koordynator przedmiotu sporządza raport i przekazuje go radzie kierunku. Zespół rady kierunku weryfikuje ewentualne raporty koordynatorów poszczególnych zajęć. W wyniku weryfikacji może wnioskować o zmiany w programie studiów w zakresie np. przypisania do zajęć określonych kierunkowych efektów uczenia się, zwiększenia/ zmniejszenia wymiaru godzinowego zajęć.

Efekty uczenia się oceniane są także przez same osoby studiujące. Możliwość taką stwarza udział przedstawicieli osób studiujących w pracach rady kierunku (zajmującej się między innymi modyfikacją efektów uczenia się lub zmianą w macierzy efektów) oraz we wszystkich ciałach kolegialnych w strukturze systemu jakości kształcenia. Skuteczność osiągania efektów uczenia się oceniana jest również poprzez analizę ankiet wypełnianych przez osoby studiujące. Ankiety ewaluacyjne obejmują w szczególności subiektywne korzyści z udziału w zajęciach dostrzegane przez same osoby studiujące. Zasady i tryb prowadzenia ankietyzacji jakości kształcenia określa Zarządzenie Nr 46/2019/2020 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 2 marca 2020 r. w sprawie ustalenia ogólnouczelnianej procedury ankietyzacji jakości kształcenia ([Procedura ankietyzacji](#)).

Osoby studiujące, mające uzasadnione potrzeby w zakresie dostosowania formy zajęć oraz sposobu weryfikacji efektów uczenia się do niepełnosprawności, mogą zgłaszać takie potrzeby osobie prowadzącej zajęcia na początku semestru (par. 30 regulaminu studiów).

W trakcie semestru dyrektor kolegium przypomina osobom studiującym oraz prowadzącym zajęcia harmonogram sesji, terminy wpisów zaliczeń i egzaminów, zasady zaliczeniowej i egzaminacyjnej sesji poprawkowej oraz zasady wpisu warunkowego i powtarzania roku:

[Harmonogram sesji zimowej](#)

[Harmonogram sesji letniej](#)

[Informacje dotyczące prac i egzaminów dyplomowych](#)

Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiąganych przez osoby studiujące w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia

Dobór metod sprawdzania i oceniania osiąganych efektów uczenia się

Metody sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia przez osoby studiujące efektów uczenia się są określone w sylabusie przedmiotu, sporządzanym przez koordynatora modułu, dostępnym dla osób odbywających kształcenie w USOSweb.

W zakresie wiedzy typową metodą weryfikacji jest posługiwanie się pytaniami testowymi, pytaniami otwartymi, zadaniami problemowymi. W ten sposób możliwe staje się sprawdzenie tych efektów uczenia się, w myśl których osoba studiująca powinna rozumieć pojęcia, teorie, koncepcje, zjawiska stanowiące o miejscu pedagogiki wśród nauk społecznych i humanistycznych, złożoną społeczną i prawną rolę określonych instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych; znać zasady i metody oddziaływania wychowawczego, nauczania i opieki, komunikowania się; posiadać wiedzę na temat odrębności metodologicznej pedagogiki i znać zasady projektowania badań. Egzaminy pisemne i ustne są ukierunkowane na sprawdzanie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość

zagadnień. Brane są także pod uwagę poziom zrozumienia zagadnień, umiejętność analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywania problemów.

Szczególny nacisk został położony na przygotowanie, związanej z obszarem wybranego kierunku, pracy dyplomowej, która pozwala na weryfikację efektów uczenia się związanych z wiedzą na temat metodologii badań pedagogicznych oraz wieloma umiejętnościami związanymi z analizowaniem, interpretowaniem, stawianiem tez, projektowaniem i prowadzeniem prostych badań oraz oceną przydatności typowych procedur, stylów, strategii, metod, technik i środków oraz dobrych praktyk do realizacji zadań związanych z różnymi sferami działalności edukacyjnej. Praca magisterska pozwala, zgodnie z praktycznym profilem kształcenia, na zweryfikowanie poziomu wiedzy na temat stanowisk i podejść metodologicznych do problematyki badań w pedagogice i naukach pokrewnych. W toku pracy seminaryjnej związanej z przygotowywaniem pracy magisterskiej osoby studiujące rozwijają ponadto umiejętności argumentacji związanej z wybranymi perspektywami teoretycznymi, ich odniesieniem do praktyki, budowaniem naukowej narracji, racjonalnym ocenianiem złożonych praktycznych sytuacji edukacyjnych oraz analizowaniem motywów i wzorów ludzkich zachowań.

W zakresie metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie umiejętności szczególny nacisk położony jest na podlegające ocenie samodzielnie lub grupowo wykonywane przez osoby studiujące zadania. Należą do nich: projekty, eseje, samodzielnie lub zespołowe przygotowywane referaty lub prezentacje, rozwiązywanie zadań problemowych, projekty społeczne. Ważnym aspektem weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się w kategorii umiejętności i kompetencji społecznych jest obserwowanie studiujących w sytuacjach i aktywnościach wymagających stosowania wiedzy oraz demonstrowania określonych kompetencji i postaw. Metodami weryfikacji efektów uczenia się z grupy kompetencji społecznych na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna są: opinie dotyczące przebiegu praktyki zawodowej, ocena aktywności na zajęciach, wykonywanie ćwiczeń w ramach warsztatów, praca w grupie, samoocena, przygotowywanie tez w dyskusjach, także prowadzonych metodą oksfordzką.

Przykłady metod sprawdzania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, łączące możliwości weryfikacji różnych efektów uczenia się są: portfolio (zajęcia: wczesna edukacja – badania rekonstrukcyjne, zmiana); przygotowanie projektu zajęć dla dzieci z (zajęcia: metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej); przygotowanie scenariusza i udział w przedstawieniu (zajęcia: teatr dziecięcy), przygotowanie i wykonanie akompaniamentu (zajęcia: metodyka edukacji muzycznej).

Weryfikacja efektów uczenia się osiąganych w ramach praktyk odbywa się poprzez obserwację pracy osób studiujących w placówkach, ocenę dziennika praktyk oraz analizę opinii wystawionej przez opiekuna praktyki ciągłej w instytucji przyjmującej. Są to podstawy do zaliczenia praktyk przez kierunkowego opiekuna praktyk.

Kompetencje językowe sprawdzane są poprzez: kolokwia, dyskusje, analizę i interpretację tekstów źródłowych, indywidualne projekty studenckie (np. tłumaczenie tekstu z języka obcego - w tym dotyczącego problematyki edukacyjnej, prezentacje multimedialne).

Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiąganych przez osoby studiujące

Dokumentami poświadczającymi osiągnięcie efektów uczenia się na poszczególnych zajęciach są w szczególności: prace pisemne, pytania egzaminu ustnego, projekty, portfolio, prezentacje, wytwory, dzienniki praktyk, protokoły zaliczeń i egzaminów w USOSweb. Nauczyciel akademicki gromadzi i przechowuje prace końcowe, etapowe oraz inne dokumenty potwierdzające osiągnięcie zakładanych

efektów uczenia przez osoby studiujące. Dokumentacja egzaminów i zaliczeń jest przechowywana zgodnie z zasadami ochrony danych osobowych przez dwa semestry od końca roku akademickiego, w którym stanowiła podstawę do oceny efektów uczenia się. Prace końcowe, etapowe oraz inne dokumenty potwierdzające osiągnięcie zakładanych efektów uczenia przez osoby studiujące są przechowywane przez dwa kolejne semestry od końca semestru, w którym stanowiły podstawę do oceny efektów uczenia się. W przypadku ustania zatrudnienia pracownik jest zobowiązany przekazać zastępcy ds. kształcenia dokumentację poświadczającą osiągnięcie efektów uczenia się na prowadzonych zajęciach. Możliwe jest przechowywanie dokumentacji potwierdzającej weryfikację efektów uczenia się w formie elektronicznej (np. ocenione prace zamieszczone w archiwum zajęć w aplikacji MsTeams, skany prac pisemnych, prezentacje osób studiujących, inne formy opisu poziomu opanowania treści programowych wymaganych do uzyskania danej oceny itp.). W przypadku ustnych form weryfikacji przechowywane jest nagranie (jeśli było sporządzone) lub protokół z wykazem postawionych pytań z oceną i ewentualnym komentarzem. Za kompletność i przechowywanie dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się na realizowanych zajęciach odpowiada nauczyciel prowadzący daną formę zajęć.

Prace egzaminacyjne i zaliczeniowe nauczyciele prowadzący zajęcia i przeprowadzający zaliczenia/egzaminy przechowują przez dwa semestry od końca semestru, w którym były przeprowadzane. Osoba studiująca ma prawo wglądu do ocenionej pracy pisemnej. W wypadku egzaminów i zaliczeń ustnych należy zgromadzić pytania, opisy kryteriów wymaganych do uzyskania poszczególnych ocen oraz protokoły obejmujące każdego ze studiujących. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna często stosują metodykę oceny opisowej. Odnosi się ona zwłaszcza do stopnia osiągnięcia efektów uczenia się z grupy umiejętności i kompetencji społecznych. Z kolei efekty uczenia się osiągane w ramach praktyk dokumentowane są w dziennikach praktyk i w wystawianych poszczególnym osobom studiującym opiniach. Dokumentację praktyk przechowuje opiekun praktyk (porozumienie z instytucją przyjmującą oraz opinia przekazywane są do Studium Praktyk). Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik pracy zdalnej (MsTeams) dodatkowo pozwalają na elektroniczną archiwizację prac etapowych studiujących. Na uczelni przyjęto zasadę, że w przypadku zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zaliczenia i egzaminy odbywają się w siedzibie uczelni.

W systemie APD przechowywane są prace dyplomowe oraz ich recenzje. Protokoły przebiegu egzaminów dyplomowych przechowywane są w formie papierowej w dokumentacji osoby studiującej prowadzonej przez Biuro Obsługi Studentów (BOS).

Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów osób studiujących

Analizy sprawności kształcenia oraz terminowości ukończenia studiów dokonuje się na bieżąco na podstawie informacji otrzymanych z Biura Obsługi Studentów, dotyczących wyników kształcenia (zawierają one np. liczbę studiujących powtarzających rok, liczbę studiujących, którzy zaliczyli rok, liczbę studiujących, którzy uzyskali dyplom w terminie do 30 września). Liczba osób studiujących monitorowana jest również na bieżąco na podstawie informacji otrzymywanych od Kierownika Działu Jakości i Organizacji Kształcenia na temat przewidzianej liczby grup konwersatoryjnych, ćwiczeniowych i laboratoryjnych.

Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna to popularny kierunek studiów – od lat spotyka się ze stabilnym zainteresowaniem. Tabela 1. załącznik 1. ilustruje dane dotyczące stanu osobowego na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w ostatnich latach. Część osób studiujących

przychodząc na studia nie ma do końca sprecyzowanych planów zawodowych. Dopiero w trakcie pierwszego roku rozpoznają swoje predyspozycje w zakresie wybranego kierunku i czasami rezygnują ze studiów. Ubytek studiujących nie jest jednak znaczący na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Diagnozowane przez opiekunów kierunku przyczyny rezygnacji to sprawy bytowo-materialne, podejmowanie studiów równoległe na innych kierunkach i zdarzenia losowe.

Wszystkie dane liczbowe, dotyczące liczebności roczników i grup wraz z ocenami i zaliczeniami uzyskanymi przez studiujących, są dostępne w systemie USOSadm. Z tymi danymi statystycznymi zapoznaje się Prodziekan ds. kształcenia i monitoruje postępy studiujących. Dotyczą one między innymi liczby osób, które otrzymały wpisy warunkowe. Prodziekan reaguje i jeśli uzna to za konieczne, przeprowadza rozmowę z osobą prowadzącą zajęcia, jeśli ta stawia studiującym wymagania nieadekwatne do wskazanych przez siebie i zatwierdzonych w sylabusie efektów uczenia się. W przypadku sytuacji budzących niepokój podejmowane są odpowiednie działania (np. analiza przebiegu sesji zaliczeniowej, egzaminacyjnej, rozmowa z koordynatorem zajęć, rozmowa ze studiującymi).

Monitoring losów absolwentów

Podstawę prowadzenia monitoringu losów absolwentów stanowi Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 123/2014/2015 z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie wprowadzenia Ogólnouczelnianej procedury monitorowania karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego [uchwała monitoring karier zawodowych](#).

Badania karier absolwentów realizuje [Biuro Karier UKW](#), kierując do absolwentów anonimową ankietę, rok po zakończeniu studiów oraz trzy lata po ich zakończeniu. Wnioski z badania referowane są na spotkaniu rady kierunku oraz zebraniu pracowników i stanowią przyczynek do sformułowania zaleceń dla doskonalenia programu studiów.

Badania dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna są aktualnie prowadzone wśród absolwentów po zakończeniu studiów w 2024. Absolwenci z rocznika 2025 prośbę o wypełnienie ankiety otrzymają w przyszłym roku. Z aktualnych danych (grudzień 2025) wynika, iż ankietę wysłano do 54 osób, z których odpowiedziało do tej pory jedynie 10 osób.

Większość godzi już studia z pracą na pełnym etacie, zatem ich praca jest związana z ukończonym kierunkiem studiów. Nieliczni badani, od których mamy informacje zwrotną są zadowoleni z wykonywanej pracy i zajmowanego stanowiska, jako problem postrzegają zbyt niskie zarobki. Ocenili zdobytą wiedzę i umiejętności jako przydatne na rynku pracy; połowa uznaje, że studia spełniły ich oczekiwania.

Badani deklarują gotowość dalszego podnoszenia kwalifikacji zawodowych i samokształcenia, co może świadczyć o tym, że studia rozwinęły u nich potrzebę uczenia się przez całe życie, część podjęła studia na kolejnym kierunku lub studiach podyplomowych. Przeanalizowano ocenę poziomu przygotowania wyniesionego ze studiów, a rada kierunku przy modyfikacji programu studiów wzięła pod uwagę opinie absolwentów dotyczące poziomu przygotowania wyniesionego ze studiów.

Ważnym źródłem danych na temat losów absolwentów kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna są osobiste kontakty wielu nauczycieli akademickich z absolwentami kierunku, wspólne realizowanie projektów, hospitowanie instytucji kultury, opieki, oświaty. Regularnie Władze Wydziału zapraszają absolwentów na coroczne Dni Wydziału Pedagogiki.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Wydział Pedagogiki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy zatrudnia 5 profesorów, 15 doktorów habilitowanych, 40 doktorów oraz 9 magistrów. Na Wydziale Pedagogiki pracuje doświadczona kadra akademicka, wybitni naukowcy, specjaliści i praktycy.

Wydział Pedagogiki zapewnia kształcenie od licencjatu do doktoratu. Oferuje studia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym, dostosowuje ofertę do zmieniającego się rynku pracy, uruchamia nowoczesne programy studiów. Od roku akademickiego 2019/2020 w ramach [Szkół Doktorskiej](#) możliwe jest uzyskanie stopnia naukowego doktora w dyscyplinie pedagogika. Warto również podkreślić, że Wydział Pedagogiki uaktualnia swoją ofertę studiów podyplomowych budując aktualną bazę kształcenia specjalistycznego w tym zakresie [studia podyplomowe](#). Obok nich uruchamiane są również studia podyplomowe zamawiane we współpracy z podmiotami zewnętrznymi.

Kompetencje i doświadczenie kadry do realizacji praktycznego profilu ocenianego kierunku potwierdzają prowadzone badania. Główne kierunki badań mieszczą się w dyscyplinie pedagogika i dotyczą badań statutowych poszczególnych jednostek. Nauczyciele akademicy posiadają udokumentowany w tym zakresie dorobek naukowy, który umożliwia realizację prowadzonych przez nich zajęć dydaktycznych. Ponadto prowadzone przez kadrę badania własne wspierają możliwość profesjonalizacji kształcenia akademickiego na ocenianym kierunku i włączania osób studiujących w konkretne działania badawczo-aplikacyjne w związku z nowoczesną diagnostyką dydaktyczną w zakresie wybranych przedmiotów. Wybranymi osiągnięciami w tym zakresie są choćby udokumentowane próby ogólnopolskiej aplikacji wyników badań dydaktycznych w zakresie wczesnej edukacji (choćby: Interdyscyplinarne narzędzie dydaktyczne rozwijania umiejętności matematycznych w zakresie geometrii dla uczniów w edukacji wczesnoszkolnej w oparciu o zaawansowaną technologię druku 3D – zad. UDA-POWR.03.01.00-00-K024/15; EMO_DIAGNOSIS 2022; SUMs_2018; AUDI_TONALITY i inne). Działania te, stanowią realizację celu strategicznego 2. Wydziału Pedagogiki, o czym mowa w dostępnej online [Strategii rozwoju Wydziału Pedagogiki UKW](#).

Wyniki badań naukowych są wykorzystywane przez pracowników do modyfikacji treści i programów kształcenia, a także doboru form i metod nauczania. Szczególnie te dwie ostatnie umożliwiają tworzenie warunków do nabywania przez studiujących kompetencji badawczych oraz praktycznych. Umożliwia to również problematyka seminariów magisterskich, która wpisuje się w obszary zainteresowań naukowo-badawczych prowadzonych na kierunku, a zawarte w pracach analizy i interpretacje wyników badań osób studiujących poszerzają realizowaną problematykę oraz w sposób jednoznaczny spełniają wymogi dotyczące wdrażania uczestników studiów do realizacji badań naukowych na uczelniach oraz umożliwiają konstruowanie wskazań dla praktyki edukacyjnej.

Kompetencje kadry dotyczą też osiągnięć w zakresie dydaktycznej implementacji wybranych rozwiązań badawczych. Mają one znaczenie wynikające z dynamicznej współpracy krajowej i międzynarodowej kadry ocenianego kierunku. Są to inicjatywy, które mają wpływ na atrakcyjność umiędzynarodowienia kształcenia i publikacji naukowych, w tym realizację efektów uczenia się ze wsparciem wybitnych specjalistów także spoza UKW. Należą do nich choćby wykłady dla osób studiujących, prowadzone przez zaproszonych polskich i zagranicznych naukowców oraz konkretne osiągnięcia w implementacji rozwiązań naukowo-badawczych i dydaktycznych w oparciu o współpracę międzynarodową (szczegółowy opis powyższych działań znajduje się w załączniku 2.4 (Charakterystyka kadry).

Zasady obsady zajęć dydaktycznych uwzględniają kryteria zgodności aktualnego dorobku naukowo-dydaktycznego (w tym reprezentowaną dyscyplinę naukową) nauczycieli akademickich ze specyfiką i treściami przydzielanych przedmiotów. Przydzielanie zajęć na ocenianym kierunku według takiego kryterium obsady eksponuje jednocześnie kadrę dydaktyczną zatrudnioną w uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Nauczyciele ci charakteryzują się właściwymi dla prowadzonych zajęć kompetencjami merytorycznymi, dydaktycznymi i komunikacyjnymi, wieloletnim doświadczeniem zarówno w zakresie wiedzy, jak i prezentowanych umiejętności. Prowadzą zajęcia dydaktyczne zgodnie z przedmiotem ich zainteresowań naukowych i działalnością badawczą. Przydział zajęć jest dostosowany do kwalifikacji i kompetencji pracownika, jego doświadczeń naukowo-badawczych – również tych związanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Przydział zajęć dydaktycznych, godzinowe obciążenie nauczycieli akademickich umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym zajęć na odległość.

Dobór nauczycieli akademickich jest ponadto adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć oraz uwzględnia w szczególności dorobek praktyczny i doświadczenie zawodowe oraz osiągnięcia dydaktyczne kadry. Znaczna część kadry ma doświadczenie praktyczne – łączy lub w ostatnich latach łączyła pracę na uczelni z pracą w przedszkolu lub klasach I-III szkoły podstawowej. Tym samym, co ważne z punktu widzenia kierunku praktycznego, dysponuje umiejętnościami wynikającymi z bieżącej pracy dydaktycznej i możliwościami przekazywania poza teorią również praktycznych wskazówek (szczegółowy opis powyższych działań znajduje się w załączniku 2.4 Charakterystyka kadry).

Kadra dydaktyczna kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna składa się z wysoko wykwalifikowanych pracowników badawczo-dydaktycznych, łączących wysokie stopnie naukowe z rozległym doświadczeniem praktycznym w edukacji elementarnej, co jest kluczowe dla realizacji praktycznego profilu kształcenia.

Zespół charakteryzuje się stabilną i wysoką strukturą naukową w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie pedagogika. W skład kadry wchodzi 9 osób z tytułem profesora lub stopniem doktora habilitowanego ze stanowiskiem profesora uczelni, między innymi prof. dr hab. Ewa Filipiak, prof. dr hab. Ewa Zwolińska, prof. dr hab. Roman Leppert, dr hab. Anna Jakubowicz-Bryx, prof. uczelni, dr hab. Beata Bonna, prof. uczelni, dr hab. Halina Steinke, prof. uczelni, dr hab. Monika Nawrot-Borowska, prof. uczelni, oraz dr Maria Sobieszczyk, prof. uczelni. Kadra uzupełniana jest przez doktorów (11 osób), w tym specjalistów z zakresu psychologii, terapii i metodyki.

Silną stroną kadry jest bezpośrednie, udokumentowane doświadczenie w pracy z dziećmi, terapii oraz w systemie oświaty, gwarantujące transfer wiedzy praktycznej do osób studiujących. Znaczna część kadry posiada długoletni staż pracy jako nauczyciel mianowany lub dyplomowany w przedszkolach i klasach I-III szkół podstawowych. Doświadczenie to posiadają między innymi: dr Jolanta Nowak (17 lat pracy), dr Justyna Kosz-Szumiska (czynny nauczyciel dyplomowany od 2010 r.), dr Izabela Plieth-Kalinowska (czynny nauczyciel dyplomowany od 2004 r.), dr Katarzyna Wojciechowska, dr Tatiana Grabowska i dr hab. Anna Jakubowicz-Bryx, prof. uczelni. W zespole znajdują się specjaliści z kwalifikacjami terapeutycznymi i psychologicznymi, istotnymi dla wczesnego wspomagania rozwoju: Stosowany Analitik Zachowania (ABA), trener terapii ręki i trener umiejętności społecznych (dr Marika Przybylska), terapeuta behawioralny i oligofrenopedagog (dr Izabela Plieth-Kalinowska), Terapeuta Pedagogiczny (dr Joanna Szymczak) oraz Trener Umiejętności Społecznych (TUS SST) (dr Magdalena Pluta), Psycholog szkolny (dr Anna Szymanik-Kostrzewska, dr Paulina Michalska), pedagog szkolny oraz i pedagog specjalny (dr Małgorzata Karwasz).

Dorobek naukowy kadry jest zróżnicowany i pokrywa kluczowe, nowoczesne aspekty pracy z dzieckiem: dydaktyka i zdolność uczenia się – badania nad aplikacją koncepcji Lwa S. Wygotskiego i Jerome'a Brunera w rozwijaniu zdolności uczenia się i myślenia teoretycznego (prof. dr hab. Ewa Filipiak), psychologia rozwojowa i gotowość szkolna – problematyka gotowości szkolnej, rodzicielstwa i mitów wychowawczych (dr Paulina Michalska, dr Anna Szymanik-Kostrzewska); edukacja specjalna i diagnoza – badania nad funkcjonowaniem dzieci z autyzmem, terapia behawioralna oraz diagnoza funkcjonalna dzieci ze SPE (dr Marika Przybylska); edukacja artystyczna i zdrowotna – ekspertyza w zakresie wczesnej edukacji muzycznej (teoria E. E. Gordona) i emisji głosu (dr hab. Beata Bonna, prof. uczelni), edukacja plastyczna, uczenie się metodą projektów edukacyjnych i *mindfulness* (dr Justyna Kosz-Szumaska) oraz wychowania fizycznego i zdrowotnego (dr Katarzyna Wojciechowska); metodyka i ewaluacja – badania nad refleksyjnością nauczyciela (dr Joanna Szymczak), edukacja informatyczna i TIK (dr Adam Mroczkowski) oraz metodologia badań społecznych (dr Justyna Spychalska-Stasiak, dr Aleksandra Rzyska).

Kadra aktywnie transferuje wiedzę naukową do praktyki i środowiska akademickiego poprzez liczne inicjatywy i role eksperckie:

- Projekty Badawczo-Aplikacyjne: Realizacja międzynarodowych projektów (np. NOTED/10007 MUPIT), wdrażanie autorskich rozwiązań dydaktycznych (np. AUDIE – tonalita przez dr hab. Beatę Bonnę, prof. uczelni) i prowadzenie Bydgoskich Grantów Oświatowych (dr Izabela Plieth-Kalinowska).

Role eksperckie i organizacyjne:

- Pełnienie roli ekspertów, opiekunów naukowych eksperymentu pedagogicznego „Edukacja językowa w epoce nowej oralności” (<https://splochow.pl/eksperyment.html>);
- Pełnienie roli eksperta, opiekuna naukowego eksperymentu pedagogicznego pt. „Język i słowa mają moc! Ekspresja werbalna jako kluczowy element modelu „edukacji poprzez język” uczniów klas I-VIII w koncepcji Ecole Moderne Celestyna Freineta” i in.; <https://sp2.sierakowice.pl>
- Prof. dr hab. Ewa Filipiak została powołana na członkinię The International Evaluation Panel, Tomas of Bata University in Zlín (2020-2021). Zaproszenie prof. Ewy Filipiak do międzynarodowego panelu ewaluacyjnego było wyrazem uznania dla wieloletniej współpracy naukowej, badawczej i projektowej ze środowiskiem naukowym Uniwersytetu w Zlinie i Czechach.
- Od 2022 roku prof. dr hab. Ewa Filipiak jest członkiem naukowej komisji ds. studiów doktoranckich na kierunku nauki pedagogiczne (štúdiá „Učiteľstvo a pedagogické vedy”) na Wydziale Pedagogiki Uniwersytetu Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, gdzie uczestniczy w pracach komisji, jest recenzentem, członkiem komisji doktorskich.
- Od 2024 prof. dr hab. Ewa Filipiak pracuje jako ekspert w projekcie *Immigrant Schoolchildren and Lithuanian Language: Assessment, Teaching, and Success* (Vytauto Didžiojo universitetas, Kaunas, Wilno, Litwa).
- Pełnienie funkcji rzeczoznawcy ds. opiniowania podręczników do kształcenia muzycznego w gremium ekspertów MEN – dr hab. P. Trzosa prof. UKW,
- dr hab. Anna Jakubowicz-Bryx, prof. uczelni pełni funkcję eksperta Zespołu Nauk Społecznych PKA i członka Zespołu Edukacji Elementarnej przy Sekcji Edukacji Elementarnej KNP PAN.
- dr hab. Halina Steinke, prof. uczelni jest Przewodniczącą Regionalnej Komisji Egzaminacyjnej ds. stopni specjalizacji zawodowej pracowników socjalnych.
- dr hab. Monika Nawrot-Borowska, prof. uczelni pełni funkcję Rektorki Małego Uniwersytetu Dziecięcego.

Wsparcie Studentów i Kół Naukowych: Opieka nad specjalistycznymi Kołami Naukowymi (np. Koło Neuróżnorodności, Koło Psychologii Transportu), prowadzenie cyklu popularyzującego wiedzę „Akademickie Zacisze” (prof. dr hab. Roman Leppert) oraz prowadzenie zajęć i mobilności dla studentów Erasmusa. Sukcesy studentów pod opieką kadry (np. wyróżnienia prac dyplomowych i nagrody Gala Pro Juvenes) potwierdzają wysoką jakość kształcenia i mentoringu.

Ponadto pracownicy biorą udział w opracowaniu i modyfikacji programu na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, współautorstwa koncepcji nowych kierunków studiów włączonych do rekrutacji, pełnią funkcje opiekunów studenckich kół naukowych prężnie działających w kraju i regionie (np. pod patronatem OPSAPCF, FIMEM), prowadzą zajęcia w języku angielskim dla osób studiujących w ramach programu Erasmus+, są opiekunami merytorycznymi wyróżnionych prac magisterskich na Wydziale Pedagogiki, są opiekunami naukowymi studiujących, którzy zdobywają nagrody (np. nagroda – najlepszy student – naukowiec 2024 Gala Pro Juvenes, Parlament Studentów RP). Prowadzą wykłady i warsztaty w ramach Dnia Wydziału Pedagogiki, Uniwersytetu Młodego Odkrywcy, Letniej Szkoły Młodego Naukowca, Uniwersytetu Trzeciego Wieku i inne.

Najważniejsze osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne pracowników realizujących zajęcia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna zawiera załączona do raportu Charakterystyka kadry. Podkreśla ona, że nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna posiadają wysokie kwalifikacje i kompetencje dydaktyczne, znaczny dorobek naukowy, który pozwala prowadzić zajęcia dydaktyczne z osobami studiującymi, zarówno stacjonarnie, jak i z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość. Działalność naukowa nauczycieli akademickich Wydziału Pedagogiki jest zatem powiązana z prowadzonymi przez nich zajęciami dydaktycznymi, tworzy przestrzeń do pracy naukowo-dydaktycznej. Poza tym kadra kierunku respektuje zasady rozwiązywania ewentualnych konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, a także występowania wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie.

Aktualny i szczegółowy wykaz dorobku naukowego nauczycieli akademickich realizujących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku jest udostępniony również w zasobach [Bazy dorobku pracowników](#) prowadzonej przez Sekcję Informacji Naukowej Biblioteki UKW, a także w Internecie (bazy Google Scholar, Scopus, Web of Science). Każdy nauczyciel akademicki posiada numer ORCID, gdzie na bieżąco aktualizuje własny dorobek naukowy.

W obsadzie zajęć dydaktycznych władze Wydziału Pedagogiki kierują się również zasadą kontroli jakości realizacji procesu dydaktycznego z wykorzystaniem wyników bieżącej ankietyzacji osób studiujących po każdym semestrze i wyników oceny okresowej nauczycieli, która odbywa się co cztery lata.

Rozwój i doskonalenie kadry kierunku są na bieżąco monitorowane. Monitoring ten uwzględnia między innymi udział nauczycieli akademickich w krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych, ogólnopolskich seminariach, grantach i projektach badawczych oraz szkoleniach, które wiążą się z prowadzonymi badaniami własnymi i realizowanym indywidualnym planem rozwoju naukowego. Plan taki dotyczy przede wszystkim adeptów nauki, ale również doświadczonych pracowników badawczo-dydaktycznych Wydziału Pedagogiki, którzy stanowią kluczową część kadry.

W tym zakresie systematycznie realizowany jest monitoring jakości pracy dydaktycznej nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia w zakresie prowadzenia dydaktyki akademickiej. Stąd praca nauczycieli

poddawana jest hospitacji dydaktycznej, czego dowodem są liczne świadectwa prowadzonej w tym zakresie kontroli jakości kształcenia.

Rozwój i doskonalenie nauczycieli akademickich są widoczne poprzez:

- Udział w grantach i projektach badawczych: OPUS 18, Miniatura 7, Miniatura 8, Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki, projekt NOTED/10021 IPTE - International Perspectives in Teacher Education, projekt NOTED/10007 – Multicultural Practicum Groups and Internationalisation of Teacher Education (MUPIT), UNICEF (ASA), https://pedagogika.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial_pedagogiki/projekty-badawcze; https://pedagogika.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial_pedagogiki/projekty-badawcze/61399/grant-narodowego-centrum-nauki--ponad-milion-zlotych-na-dyskursywne-badania-edukacyjne;
- Pełnienie roli eksperckiej: w Międzynarodowym Raporcie *Inovantage*; w Debacie Oxfordzkiej w ramach Kujawsko-Pomorskiej Ligi Debat; w Zespole Nauk Społecznych PKA w dyscyplinie Pedagogika, w organizacji grantów oświatowych we współpracy z Zespołem Szkół nr 19 w Bydgoszczy; w międzynarodowym projekcie MOB4APP – Strengthening VET Professionals for Promoting Cross-Border Mobility in Apprenticeships, projekcie INDUSAC realizowanym w Programie Rozwojowym Unii Europejskiej Horizon Europe;
- Pełnienie roli kierowników i członków projektów badawczych m.in: E-VAL i E-VAL 2.0; projektu NCN Opus 18 „Heterotopie obywatelstwa – dyskurs edukacyjny i pedagogie militaryzacji w przestrzeniach organizacji młodzieżowych. Ujęcie analityczno-krytyczne i porównawcze” (nr 2019/35/B/HS6/01365); projektu „Dobrostan psychiczny i społeczny bydgoskich uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych” Miejskiego Ośrodka Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy i Urzędu Miasta w Chojnicach; DigiPsyRes – resilience w edukacji cyfrowej; członka projektu Zespołu Edukacji Elementarnej afiliowanego przy Sekcji Edukacji Elementarnej KNP PAN; projektu „Ratownictwo Głuszy w czasie pandemii”, organizowanych przez Forum Uniwersytetów Polskich; Krajowe aplikacje produktu: Interdyscyplinarne narzędzie dydaktyczne rozwijania umiejętności matematycznych w zakresie geometrii dla uczniów w edukacji wczesnoszkolnej w oparciu o zaawansowaną technologię druku 3D – zad. UDA-POWR.03.01.00-00-K024/15; EMO_DIAGNOSIS 2022; SUMs_2018; AUDI_TONALITY
- Współpraca z: Fundacją „Poza Schematami”, która w ramach zawartej umowy z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom realizuje kampanię informacyjno-edukacyjną zatytułowaną „Pierwsze kroki w (cyber)Świecie” i inne;
- Role współautorów i twórców: nowatorskiego narzędzia diagnostycznego opartego na sztucznych sieciach neuronowych, służącego do wspierania jednostek i organizacji w zakresie work-life balance. W ramach zespołu badawczego jako pierwsza w Polsce wdrażała metody sztucznej inteligencji (AI) i uczenia maszynowego w badaniach pedagogicznych. Wyniki prezentowane były m.in. w Journal of Ambient Intelligence and Humanized Computing, PLoS ONE, na konferencjach IEEE ICDMW 2023 i ISD 2024; twórcy, założyciela „Akademickiego Zacisza” – cyklu spotkań, wykładów w ramach których popularyzowana jest wiedza pedagogiczna na terenie całej Polski;
- Podejmowanie aktywności badawczej: w UNESCO UNEVOC; koordynacji polskiego centrum UNEVOC przy UNESCO; wdrażanie międzynarodowych standardów kształcenia zawodowego; aktywności w Kapitulce Edukacji i Biznesu oraz Kujawsko-Pomorskiej Sieci Doradców Zawodowych; w projektach Erasmus+ (DigiPsyRes, Strengthening VET professionals) i in.

Katedra Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej dba o silne powiązanie teorii z praktyką edukacyjną poprzez cykliczną realizację Bydgoskich Grantów Oświatowych we współpracy z Zespołem

Szkół nr 19 w Bydgoszczy. Inicjatywy te mają charakter innowacyjnych projektów badawczo-dydaktycznych, w których osoby studiujące na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna są aktywnie włączane w przygotowanie i przeprowadzenie zajęć, zyskując cenne doświadczenie aplikacyjne. W ciągu ostatnich lat zrealizowano trzy główne projekty:

1. "[Dash, Dot, Myszka, ozoboty](#) – przyjaciele szkolnej floty" (luty – grudzień 2020 r.) - grant koncentrował się na innowacyjnym i projektowym podejściu do nauczania, wykorzystując nowoczesne technologie, takie jak robotyka i programowanie w edukacji szkolnej;
2. "[Małymi krokami do wielkich zmian](#) - jak zrozumieć siebie i komunikować się z innymi" (kwiecień – grudzień 2022 r.): Projekt skupiał się na rozwoju kompetencji społeczno-emocjonalnych uczniów oraz budowaniu efektywnej komunikacji;
3. "[Każdo pliszka swój ogónek chwoli](#) – kujawskie zabawy, obrzędy, ciekawi ludzie" (2023 r.) - grant dotyczył edukacji regionalnej i kulturalnej, promując kujawskie tradycje, zabawy i obrzędy.

Realizacja tych grantów potwierdza zaangażowanie kadry w transfer wiedzy i innowacji do praktyki, często z bezpośrednim udziałem osób studiujących w procesie wdrożeniowym. Ta ciągła współpraca aplikacyjna stanowi bezpośrednie wsparcie dla środowiska szkolnego oraz umożliwia osobom studiującym zdobycie unikalnych, praktycznych kompetencji, zwłaszcza w zakresie pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (załącznik 2.4. Charakterystyka kadry).

Pracownicy uzyskali zatem granty naukowe, są członkami gremiów eksperckich, pełnią rolę zewnętrznych interesariuszy przy akredytacji placówek oświatowych. Biorą aktywny udział w pracach badawczych w kraju i za granicą

(https://pedagogika.ukw.edu.pl/jednostka/wydzial_pedagogiki/projekty-badawcze;
https://www.ukw.edu.pl/strona/wladze_uczelnipelnomocnicy).

Ponadto pracownicy zaznaczają swój udział w pracach między innymi: Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego, Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, Wrocławskiego Towarzystwa Pedagogicznego, Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Poznawczo-Behawioralnej. Biorą udział w licznych projektach i naukowych przedsięwzięciach.

Wybrani pracownicy Wydziału w okresie objętym oceną są/byli członkami Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN. Ponadto wielu podejmuje swoją aktywność naukową w różnych Sekcjach Komitetu takich, jak: Sekcja Pedagogiki Ogólnej, Sekcja Teorii Wychowania, Sekcja Andragogiki, Sekcja Metodologii Badań Pedagogicznych, Sekcja Pedagogiki Krytycznej, Sekcja Pedagogiki Młodzieży, Sekcja Pedagogiki Pracy, Zespół Edukacji Elementarnej i inni.

Prowadzona polityka kadrowa polega na dbałości zarówno o rozwój aktualnie zatrudnionej kadry, jak i kadry pozyskiwanej z zewnątrz, głównie ze środowisk interesariuszy zewnętrznych zapewniających aktualność praktycznego doświadczenia. W przypadku stałej kadry celem polityki kadrowej jest pełna realizacja celów awansowych i doprowadzenie do usamodzielnienia naukowego zatrudnionych obecnie adiunktów.

Przyjęta polityka kadrowa zakłada różnorodne sposoby motywowania i wspierania własnej kadry do rozwoju naukowego. Pracownicy motywowani są do podnoszenia kwalifikacji naukowych poprzez udział w kursach, szkoleniach, programach, studiach podyplomowych, zawodowych/ specjalistycznych i rozwijania kompetencji dydaktycznych, które wykorzystują w prowadzeniu warsztatów, szkoleń, treningów ze studiującymi, nauczycielami. Ma to miejsce również poprzez Nagrody JM Rektora UKW za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną oraz przyznawanie odznaczeń. W okresie oceny parametrycznej pracownicy otrzymali:

- 22 nagrody za działalność naukową,
- 12 nagród za działalność dydaktyczną,
- 54 nagrody za działalność organizacyjną,
- 5 Złotych Medali za Długoletnią Służbę,
- 2 Srebrne Medale za Długoletnią Służbę,
- 8 Medali Komisji Edukacji Narodowej,
- [Nagrodę Ministra Edukacji i Nauki](#)
- nagrodę Prezydenta Bydgoszczy za osiągnięcia naukowe,
- nagrodę Złote Orły Medycyny,
- nagrodę Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego za osiągnięcia w obszarze edukacji dla regionu,
- nagrodę Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dziedzinie „EDUKACJA” za całokształt działalności, wybitne osiągnięcia w działalności innowacyjnej dla edukacji, w szczególności kształcenie nauczycieli – liderów zmiany edukacyjnej,
- srebrny medal Unitas Durat Palatinatus Cuiaviano-Pomeranienisis za szczególne osiągnięcia dla regionu,
- nagrodę *Skrzydła wyobraźni* za szczególne osiągnięcia w działalności innowacyjnej dla edukacji, Łódzki Ruch Nowatorstwa Pedagogicznego.

Więcej informacji: załącznik 2.4 Charakterystyka kadry.

Pracownicy są motywowani i wspierani przez władze Wydziału Pedagogiki w zakresie pozyskiwania środków finansowych na badania oraz publikowania artykułów naukowych w wysoko punktowanych czasopismach, organizacji seminariów naukowych, konferencji z udziałem krajowych i zagranicznych gości, np. [Konferencja Człowiek w gospodarce i społeczeństwie 5.0. Nowe wyzwania edukacyjne i zawodowe w czasach rozwoju AI](#).

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi pracownicy poddani są również okresowej ocenie. Składnikami oceny jest aktywność: naukowa, dydaktyczna i organizacyjna. Ocena ta odbywa się co cztery lata. Pracownicy podlegają również walidacji poprzez hospitacje, regulowane odrębnym zarządzeniem oraz ocenę zajęć dydaktycznych dokonywaną przez osoby studiujące na ocenianym kierunku w systemie USOS. Uzyskane dane są wykorzystywane do doskonalenia procesu kształcenia przez poszczególnych nauczycieli, w tym do podnoszenia ich kwalifikacji, dalszego planowania ich rozwoju naukowo-dydaktycznego. Ma to również odniesienie do przydzielania zajęć pracownikom, dalszego wsparcia w podnoszeniu jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych z osobami studiującymi. Przyjęta polityka rozwoju i doskonalenia kadry jest skuteczna, gdyż w okresie oceny: 2 pracowników Wydziału Pedagogiki uzyskało tytuł profesora, 8 pracowników uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie naukowej pedagogika, 3 pracowników Wydziału Pedagogiki uzyskało stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie naukowej pedagogika. Awanse kadry sprawiają, iż zespół naukowo-dydaktyczny na ocenianym kierunku jest rozpoznawalny w krajowych środowiskach akademickich. Warto dodać, iż 9 pracowników w okresie oceny uzyskało nagrody za stopnie i tytuły naukowe, co niewątpliwie podnosi motywację do rozwoju naukowego.

Ponadto kadra i osoby studiujące na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna uczestniczą w cyklicznych seminariach metodologicznych organizowanych na Wydziale Pedagogiki. Organizowane są również cykliczne [seminaria metodyczne](#) z udziałem interesariuszy zewnętrznych – praktyków, pracujących w instytucjach kultury, edukacji, oświaty, resocjalizacji, pomocy społecznej, sądownictwa oraz cykliczne konferencje naukowe: „[Kultura Innowacji w Edukacji](#). Edukacja, która ma znaczenie” (https://kulturaedukacji.ukw.edu.pl/jednostka/katedra_dydaktyki/konferencje); “Ukraiński uczeń w polskiej szkole” (https://kulturaedukacji.ukw.edu.pl/jednostka/katedra_dydaktyki/konferencje)

Kadra kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna aktywnie podnosi swoje kwalifikacje w obszarach kluczowych dla edukacji elementarnej i terapii, a także prowadzi zajęcia szkoleniowe:

- Terapia Pedagogiczna i Wczesne Wspomaganie: Kadra posiada ukończone kwalifikacje w zakresie Terapii Pedagogicznej, Wczesnego wspomaganie oraz edukacji i terapii dzieci z zaburzeniami w rozwoju (ze specjalizacją: Specyficzne trudności w uczeniu się).
- Wsparcie Dziecka ze SPE: Pracownicy ukończyli kursy i szkolenia dotyczące: Stosowanej Analizy Zachowania (ABA), Terapii behawioralnej dzieci z autyzmem, Oligofrenopedagogiki, oraz Treningu Umiejętności Społecznych (TUS SST).
- Studia podyplomowe na kierunku Integracja sensoryczna.
- Metodyka i Innowacje: Uczestnictwo w warsztatach dotyczących: muzykoterapii, pedagogiki freblowskiej, Koncepcji wychowania muzycznego C. Orffa, oraz warsztatach plastycznych i z zakresu myślenia wizualnego (sketchnoting).
- Szkolenia prowadzone dla środowiska: kadra organizowała lub prowadziła warsztaty dla studentów i nauczycieli, między innymi:
 - Cykl warsztatów poświęconych rozwijaniu uważności (Mindfulness) w edukacji (w ramach Dnia Wydziału).
 - Warsztat poświęcony rozwijaniu uważności u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym w Miejskim Ośrodku Edukacji Nauczycieli (MOEN).
 - Wykład na temat kształtowania gotowości do nauki gry na instrumentach w Miejskim Ośrodku Edukacji Nauczycieli (MOEN).
 - Warsztaty na temat myślenia wizualnego – sketchnoting dla studentów PPiW we współpracy ze szkołami.
 - Szkolenia w zakresie Treningu Umiejętności Społecznych (TUS) dla branży oświatowo-wychowawczej.

Na uwagę zasługuje ponadto udział pracowników w wielu szkoleniach. Są one organizowane przez Władze Uczelni zarówno dla pracowników, jak i kadry kierowniczej Wydziału. Dotyczą one w szczególności:

1. szkolenia z problematyki osób z niepełnosprawnościami narządu ruchu, słuchu, mowy, wzroku, zaburzeń psychicznych i spektrum autyzmu (18 pracowników Wydziału), które odbyło się w ramach projektu [Uniwersytet Równych Szans](#);
2. szkolenia dla pracowników w ramach Dni Jakości Kształcenia (wszyscy pracownicy): [Dzień Jakości 2022](#);
3. szkolenia dla kadry kierowniczej „Problematyka osób niepełnosprawnych w szkolnictwie wyższym” (2 pracowników);
4. szkolenia z języka inkluzywnego „Zarządzanie różnorodnością, zapobieganie dyskryminacji płciowej i stosowanie języka inkluzywnego (w ramach wdrożenia planu równości dla UKW w latach 2023-2027)” (4 pracowników). Więcej informacji na [Kultura równości UKW aktualności](#);
5. tutoringu w zakresie podniesienia kompetencji dydaktycznych w języku angielskim;

6. technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK): Kadra uczestniczyła w szkoleniach z zakresu Technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy dydaktycznej oraz w kursach dotyczących efektywnego wykorzystania sztucznej inteligencji (AI) w nauczaniu;
 7. w ramach projektu Nowoczesny Uniwersytet zrealizowane zostały zajęcia łącznie dla 60 pracowników dydaktycznych (20os/edycję): I edycja: 2019r., II edycja: 2020r., III edycja: 2021r. (Autoprezentacja i wystąpienia publiczne z elementami emisji głosu; Technologie informacyjno-komunikacyjne w pracy dydaktycznej; Szkolenie z zakresu obsługi platformy e-learningowej)
- Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Powyższe szkolenia wpisują się w realizację polityki kadrowej ukierunkowanej na rozwiązywanie wszelkich sytuacji konfliktowych, przeciwdziałanie dyskryminacji pracowników, osób studiujących, reagowanie na przemoc (zarówno wobec kadry prowadzącej zajęcia dydaktyczne, jak i osób studiujących). Wiedza wyniesiona ze szkoleń wspiera pracowników w pracy dydaktycznej, otwiera na nowe wyzwania związane z innością, różnorodnością, akceptacją tego, co nowe i nieznane. Wyposaża w niezbędną wiedzę, konieczną w procesie dydaktycznym.

Warto dodać, że pracownicy Wydziału biorą udział w licznych szkoleniach podnoszących ich kompetencje dydaktyczne. Potwierdzają one potrzebę dalszego doskonalenia zawodowego, rozwoju osobistego, pracy nastawionej na rozumienie siebie i drugiego człowieka.

Pracownicy prowadzą również szkolenia dla branży oświatowo-wychowawczej z Treningu Umiejętności Społecznych w ramach projektu z Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego w latach 2021-2027 pt. „Dorośli dla gospodarki” (FERS.01.05-IP.08-0456/23).

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Wszystkie zajęcia przewidziane w programie studiów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna realizowane są przy ul. Chodkiewicza 30, w tzw. Kampusie Głównym, do którego należy budynek A czyli budynek główny (A – [Colegium Maius](#)) oraz [budynek E](#) (tzw. Pawilon), często wykorzystywane są także aule w [budynku F](#).

W budynku głównym A znajdują się sale dydaktyczne, które w zdecydowanej większości wyposażone są w rzutniki lub projektory. W niektórych salach znajdują się ponadto telewizory, a także lustro weneckie (sala logopedyczna). Jedna z sal przeznaczona do zajęć laboratoryjnych (s. 243) jest wyposażona również w lustro weneckie, ale także w sprzęt nagłaśniający i rejestrujący dźwięk oraz obraz, kanapę, fotel, stół, flipchart, sprzęty do zajęć z integracji sensorycznej: suchy basen z kulkami, maty, oponki, huśtawki. Sala przeznaczona jest do zajęć warsztatowych podnoszących kompetencje interpersonalne, metodyczne oraz zawodowe związane z wykonywaniem zawodu pedagoga przedszkolnego i wczesnoszkolnego. W stałym wykorzystaniu znajdują się też dwie aule: Aula Atrium i Aula 27 IT, wyposażone w ekrany i nagłośnienie oraz projektor i rzutnik multimedialny (AA). Na parterze budynku znajduje się również ogólnodostępny pokój dla opiekuna z dzieckiem. W centrum Budynku A znajduje się ogólnodostępne patio (wirydarz) wykorzystywane np. na potrzeby Dnia Wydziału Pedagogiki, imprez kulturalnych i konferencji.

Budynek E dysponuje salami dydaktycznymi wyposażonymi nie tylko w ekrany, rzutniki (w tym również rzutniki multimedialne), projektory i telewizory, ale w kilku z nich znajdują się również pianina. Do dyspozycji jest także sala taneczno-muzyczna wyposażona w lustra, pianino i profesjonalny parkiet

taneczny (s. 135). Do sali przynależy również odrębna szatnia (s. 101). W budynku E (s. 106) znajduje się także czytelnia „Poczytelnia PPiW” dla osób studiujących na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, zawierająca aktualne zbiory literatury i materiały wykorzystywane podczas zajęć, głównie literatura metodyczna. Odbywają się tam również zajęcia warsztatowe dla grup laboratoryjnych oraz seminaria. Prezentowane są wytwory prac osób studiujących na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna wykonywane w ramach zajęć warsztatowych np. z metodyki edukacji plastycznej czy technicznej. Osoby studiujące na kierunku mogą po okazaniu legitymacji – wejść do *Poczytalni* i skorzystać z księgozbioru przygotowując się do zajęć. Miejsce to powstało z inicjatywy pracowników [Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej](#). Na parterze budynku E mieści się sala (11), która powstała w ramach działalności Laboratorium Zmiany Edukacyjnej działającego przy [Katedrze Dydaktyki i Studiów nad Kulturą Edukacji](#) (obecnie zawieszone). Wyposażona jest w lustro weneckie, które tworzy możliwość prowadzenia obserwacji i materiały edukacyjne oraz dydaktyczne umożliwiające spotkania zarówno w gronie ekspertów – naukowców oraz praktyków edukacyjnych. Do tej pory odbywały się w niej spotkania z nauczycielami liderami zmiany edukacyjnej współpracującymi z Katedrą w ramach projektów edukacyjnych o zasięgu krajowym i międzynarodowym, takich jak Akademickie Centrum Kreatywność (ACK) czy Narrative Environments for Play and Learning (NEPL). Obecnie odbywają się w niej zebrania naukowe Katedry oraz wizyty zaproszonych gości współpracujących z Katedrą.

Osoby studiujące na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna mają do dyspozycji pracownię komputerową, mieszczącą się w budynku E. Wyposażona jest ona w 19 stanowisk komputerowych, w tym 2 szerokoekranowe i 1 dla osób niedowidzących. Na komputerach zainstalowane jest oprogramowanie wykorzystywane na zajęciach – specjalistyczne programy logopedyczne, statystyczne (Statistica), narzędzia do programowania wizualnego (Scratch, Kodu Game Lab), pakiet biurowy. W sali znajduje się ponadto ekran dotykowy podłączony do stanowiska prowadzącego za pośrednictwem łącza HDMI.

Osoby studiujące i pracownicy mają również możliwość korzystania z kantyny akademickiej „Królewskie Jadło”.

Najczęściej wykorzystywanymi pomieszczeniami dydaktycznymi w budynku F są: Aula Nova i Aula LBM zaopatrzone w ekran, rzutnik, nagłośnienie i stanowisko prowadzącego. Szczegółowy wykaz wyposażenia sal wykładowych w formie tabeli znajduje się w załączniku 2.5.

Znajdujące się w opisanych budynkach toalety zostały wyposażone w różowe pojemniki, które stanowią część ogólnopolskiej akcji społecznej o nazwie "Różowa Skrzyneczka". Mają one na celu zapewnienie dostępu do bezpłatnych środków higieny osobistej, takich jak podpaski i tampony, dla osób menstruujących, zwłaszcza w sytuacjach nagłych lub w przypadku ubóstwa menstruacyjnego.

W sąsiedztwie budynków A, E i F (Kampus Chodkiewicza) znajduje się [Ogród botaniczny](#) – Arboretum. Zajmuje on powierzchnię 2,33 ha, zlokalizowany jest w centrum Bydgoszczy pomiędzy ulicami Chodkiewicza, Niemcewicza, Placem Weyssenhoffa i Aleją Powstańców Wielkopolskich. Sąsiaduje bezpośrednio z głównym kompleksem uczelni. Na jego terenie znajduje się staw, niewielkie wzgórze dawnego alpinarium, dwa kamienne tunele, zegar słoneczny oraz nieliczne zabudowania. Ogród zaprasza na wycieczki dla grup zorganizowanych. Cyklicznie w Ogrodzie odbywają się zajęcia w ramach: Nocy Biologów, Bydgoskiego Festiwalu Nauki, Dnia Pszczoły. W ogrodzie odbywają się również zajęcia praktyczne dla osób studiujących na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. W zajęciach uczestniczą osoby studiujące na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych np. [Zajęcia badawcze w ogrodzie](#), [Szukamy oznak wiosny](#).

Budynki A, E i F są korzystnie usytuowane pod względem komunikacji z pobliskimi budynkami uczelni, ułatwiając studiującym dostęp np. do Biblioteki Głównej, Biura Obsługi Studentów, czy Studium Praktyk. W Budynku A i E przy ul. Chodkiewicza 30 – poza salami dydaktycznymi – mieszczą się gabinety pracowników realizujących zajęcia na kierunku, a także na innych kierunkach w ramach Wydziału Pedagogiki (pozwalając na udział studiujących w konsultacjach z nauczycielami akademickimi na miejscu), a także gabinet Dziekana i Prodziekana oraz sekretariat Wydziału Pedagogiki (Budynek A). [Biuro Obsługi Studentów Kolegium II](#), jednostki powołanej do obsługi procesu dydaktycznego i jakości kształcenia, obejmujące swoimi działaniami kierunki na Wydziale Pedagogiki, usytuowane jest w obiekcie przy ul. Ogińskiego 16. W tym samym obiekcie mieści się również [Studium Praktyk](#), a także [Studium Języków Obcych i Tłumaczeń](#). Zajęcia z wychowania fizycznego odbywają się we wszechstronnie wyposażonym Centrum Edukacji Kultury Fizycznej i Sportu przy ul. Sportowej 2. Centrum dysponuje salami dydaktycznymi, halą sportową, salami do fitnessu, sztuk walki, salą wspinaczkową, siłownią, basenem oraz salą konferencyjną: [Centrum Kultury Fizycznej i Sportu](#). Ważnym elementem zapewniania jakości dydaktyki na poziomie budynków i wyposażenia jest [Biblioteka Uniwersytecka](#). Mieści się ona w nowoczesnym budynku, który zapewnia wolny dostęp do zbiorów i zasobów internetowych, jak też dysponuje licznymi komfortowymi miejscami pracy i odpoczynku dla osób studiujących. Biblioteka UKW jest jednostką wspomagającą działalność naukowo-dydaktyczną Wydziału Pedagogiki. Szczegółowy opis przedstawiono w załączniku 2.5. Wszystkie budynki UKW dostosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnościami; mają też dostęp do Internetu.

Dzięki staraniom Władz Dziekańskich Wydziału Pedagogiki i przychylności kolegium rektorskiego, wiosną 2022 roku został złożony wniosek do MEiN o sfinansowanie tej inwestycji. Wstępny projekt został przygotowany przez zespół nauczycieli akademickich Wydziału Pedagogiki, przy wsparciu pracowników administracji. Przewidywany koszt inwestycji to 16,6 mln zł. 15,8 mln zł pochodzi z ministerialnej dotacji, brakująca część zostanie pokryta ze środków uczelni.

W budynku znajdują się 4 sale przeznaczone dla grup przedszkolnych i 2 sale żłobkowe, kuchnia ze stołówką oraz inne niezbędne pomieszczenia. W obiekcie planowane są również sale dydaktyczne, pracownia logopedyczna i pokoje do pracy cichej dla studentów, dzięki czemu stanie się on nieocenionym miejscem praktyk dla osób studiujących na różnych kierunkach naszej uczelni: pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, logopedii, pedagogiki opiekuńczej z profilaktyką uzależnień i socjoterapią, pedagogiki z modułami: opieka nad dzieckiem i wczesne wspomaganie rozwoju, animacja społeczna i zarządzanie kulturą, wsparcie dziecka i rodziny. Będzie to także przestrzeń do prowadzenia badań naukowych i wdrażania innowacji pedagogicznych. [Działalność ma rozpocząć od roku akademickiego 2026/2027](#).

Wsparcie kształcenia osób z niepełnosprawnościami

Uczelnia zapewnia konkretne wsparcie studiującym z niepełnosprawnościami. Uniwersytet oferuje osobom studiującym między innymi:

- Wsparcie psychologiczne.
- Indywidualne ustalenia w kwestii zaliczenia przedmiotów według Uniwersyteckiej Karty Praw Osób Niepełnosprawnych z 2013 r., wprowadzone Uchwałą Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 137/2012/2013 z dnia 25 czerwca 2013 r.
- Asystentów dla osób niepełnosprawnych (dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim oraz dla osób niewidomych zgodnie ze wskazaniem w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności).
- Alternatywne zajęcia z wychowania fizycznego (showdown, szachy).

- Digitalizację materiałów dydaktycznych dla osób niewidomych.
- Indywidualne zajęcia dla osób niewidomych (np. orientacja przestrzenna, informatyka).
- Możliwość korzystania ze zbiorów Akademickiej Biblioteki Cyfrowej UKW.
- Język angielski dla osób słabosłyszących – w systemie lektor – student.
- Sekcje sportowe dla osób z niepełnosprawnościami (tenis stołowy na wózkach inwalidzkich).
- Uczelniany transport osób z niepełnosprawnościami (dla osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym).
- Wypożyczalnię sprzętu wraz z pomocą konsultanta ds. technologii i adaptacji materiałów dydaktycznych.
- Pomoc asystentów w Bibliotece UKW.
- Wsparcie specjalisty ds. rozwoju zawodowego i przedsiębiorczości.
- Wsparcie konsultanta edukacyjnego (dla osób studiujących w spektrum autyzmu).
- Audiodeskrypcję do materiałów edukacyjnych w formie audiowizualnej.
- Uczelnia udziela pomocy finansowej osobom studiującym z niepełnosprawnością poprzez stypendia dla osób niepełnosprawnych oraz pomocy organizacyjnej przez opiniowanie wniosków o indywidualną organizację studiów, przyjmowanie wniosków o urlop zdrowotny, a także pomoc w wypełnianiu wniosków do programu PFRON "Aktywny samorząd" – Moduł II.
- Biblioteka Uniwersytecka zapewnia lupy dla osób słabowidzących, urządzenie lektorskie dla osób niewidomych. W Oddziale Wypożyczeń dostępna jest usługa tłumacza języka migowego online dla osób niesłyszących i słabosłyszących. Dodatkowo w aulach znajduje się pętla indukcyjna. W bibliotece studium mają możliwość korzystania z pomieszczeń komputerowych (które są dostosowane do osób niewidomych, słabowidzących oraz poruszających się na wózkach). Co więcej, do ich dyspozycji jest tablica interaktywna oraz program DisplayNote dostosowany dla osób z niepełnosprawnością ruchową oraz wzroku (z dodatkowym nagłośnieniem dla osób słabosłyszących) oraz monitor interaktywny.
- Dom Studencki nr 1 dysponuje 2 pokojami dwuosobowymi oraz 4 pokojami jednoosobowymi z dostępnymi sanitariatami. W budynku zamontowana jest winda. Ponadto w akademiku mieści się gabinet psychologa, logopedy oraz konsultanta ds. praktyk i aktywizacji zawodowej. Podobnie jak w innych obiektach istnieje dostępność usługi tłumacza języka migowego on-line dla osób niesłyszących i słabosłyszących.
- W Centrum Edukacji Kultury Fizycznej i Sportu Uniwersytet dysponuje dostosowanym basenem oraz salą gimnastyczną z szatniami i sanitariatami. W centrum występuje dostępność usługi tłumacza języka migowego on-line dla osób niesłyszących i słabosłyszących. Studium mogą uczęszczać na alternatywne zajęcia z wychowania fizycznego.
- Dostęp do Kantyny Akademickiej „Królewskie Jadło” dla osób studiujących z niepełnosprawnościami jest możliwy dzięki platformie pionowej. W budynku znajduje się także toaleta przystosowana do potrzeb osób studiujących z niepełnosprawnościami. Osoby niewidome mogą zapoznać się z ofertą kantyny na Messengerze.
- W Muzeum Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, dostępność ekspozycji zapewnia aplikacja Giermek. Od 2014 r. Zrzeszenie Studentów Niepełnosprawnych UKW angażuje zapewnienie dostępności bydgoskich juwenaliów (będącą kontynuacją projektu Juwenalia bez Barier).
- Uniwersytet stara się polepszać komfort zwiedzającym Ogród Botaniczny UKW osobom z niepełnosprawnościami poprzez dostęp do toalety. Ponadto w Ogrodzie zastosowano tablice informacyjne, których dostępność dla niewidomych oraz słabowidzących zwiedzających zapewnia

aplikacja Giermek.

- Jednostką odpowiedzialną za realizację wsparcia kształcenia studiujących i doktorantów niepełnosprawnych jest Dział ds. Osób z Niepełnosprawnościami, który na co dzień współpracuje ze Zrzeszeniem Studentów Niepełnosprawnych oraz Centrum Innowacji dla Dostępności.

Uczelnia realizuje Projekt „Uniwersytet Równych Szans 2” z Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego dofinansowanego z Unii Europejskiej (ponad 7,4 mln na realizację projektu). Projekt jest kontynuacją projektu „Uniwersytet Równych Szans”, realizowanego w latach 2020-2023 w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt jest realizowany od stycznia 2025 roku do grudnia 2028 roku. Podzielony jest on na 8 obszarów tematycznych:

- 1) struktura organizacyjna;
- 2) dostępność architektoniczna;
- 3) dostępność informacyjno-komunikacyjna;
- 4) dostępność cyfrowa;
- 5) technologie;
- 6) procedury;
- 7) usługi wspierające edukację;
- 8) działania podnoszące świadomość o niepełnosprawności.

Powyższe obszary dotyczą:

- wyznaczenia dwóch koordynatorów ds. dostępności (oddzielnego od dostępności architektonicznej i dostępności cyfrowej),
- powołania Uczelnianej Rady Dostępności oraz uruchomienie konsultacji dietetycznych dla osób studiujących i pracowników (obszar 1),
- poprawy dostępności architektonicznej wieżowca przy ul. Ogińskiego 16 oraz wytworzone zostaną tyflomapy przez Centrum Innowacji dla Dostępności UKW (obszar 2),
- zamontowanie w aulach kolejnych pętli indukcyjnych oraz stosowanie w Uniwersytecie języka prostego (obszar 3),
- wdrożenia na uczelni EZD RP zgodnie z wymogami WCAG 2.1 (obszar 4).

Ponadto w Bibliotece UKW zamontowany jest książkomat i zakupiony będzie nowy stół do gry w showdown (obszar 5), zmodyfikowanych będzie 40 aktów prawnych (obszar 6), prowadzone są zajęcia z tutorami oraz wsparcie asystentów bibliotecznych dla osób ze szczególnymi potrzebami (obszar 7) a także będzie przeszkolonych 553 pracowników z czterech rodzajów niepełnosprawności (obszar 8).

W budynku głównym przy ul. Chodkiewicza 30 zainstalowane jest 10 platform przyschodowych oraz podjazd od wejścia głównego. W budynku E oraz F zainstalowano platformy pionowe. Natomiast w bloku B znajduje się winda obsługująca wszystkie kondygnacje od podziemia do poddasza (2 piętro). W każdym budynku na terenie Campusu znajdują się toalety dla osób z niepełnosprawnością. Na terenie Campusu wyznaczone jest 7 miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnością. Dwa miejsca znajdują się przed wjazdem na teren kampusu. W głównym budynku również mieści się szatnia z natryskami dla studiujących osób z niepełnosprawnością.

Świadectwem prowadzonej polityki dostępności jest zainicjowanie w grudniu 2024 r. przez Zrzeszenie Studentów Niepełnosprawnych na Uniwersytecie obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, których głównym celem jest, poprzez kampanię społeczną, uświadamianie społeczności akademickiej potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W celu poprawy dostępności usług w lutym 2025 r. przeniesiono siedzibę Działu ds. Osób z Niepełnosprawnościami z podziemia budynku E do parteru budynku F (w tym samym, w którym mieści się stołówka), gdzie dla osób z niepełnosprawnością są dostosowane 4 toalety (w tym dwie na parterze). Uwzględniając osoby ze szczególnymi potrzebami, został także wyznaczony pokój, w którym osoby zainteresowane mogą odbyć indywidualną rozmowę z pracownikiem Działu.

W marcu 2025 r., w celu przyspieszenia działań i zwiększenia decyzyjności na rzecz zapewnienia dostępności Uniwersytetu, Rektor powołał Uczelnianą Radę Dostępności, w skład której weszli m.in. Prorektor ds. Studenckich i Jakości Kształcenia oraz Zastępca Kanclerza. W składzie rady są też dwaj koordynatorzy ds. dostępności oraz przedstawiciele środowiska osób z niepełnosprawnością.

Sieć informatyczna

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego posiada zintegrowaną lokalną sieć teleinformatyczną, obejmującą wszystkie jednostki organizacyjne Uczelni. W obu segmentach sieci: administracyjnym i studenckim, pracuje kilkadziesiąt serwerów fizycznych oraz wirtualnych (łącznie około 100). Sieć w warstwie serwerowej i klienckiej funkcjonuje w oparciu o technologie firmy Microsoft.

Uniwersytet dysponuje również serwerem terminali, który umożliwia osobom studiującym pracę zdalną z domu lub innego dowolnego miejsca. Sieć LAN podłączona jest do Internetu szybkim nielimitowanym światłowodowym łączem symetrycznym o prędkości maksymalnej i gwarantowanej 32 Mb/s. Sieć lokalna działa z prędkościami 1 Gb/s lub 10 Gb/s (pomiędzy obiektami jako medium również wykorzystywane są łącza światłowodowe). Uczelnia ma własne serwery www, poczty elektronicznej, serwer pracy grupowej oraz systemy utrzymujące portale Uniwersytetu (w tym strony studiujących, pracowników i projektów).

Ponadto UKW wykorzystuje inne informatyczne systemy wspomagania decyzji, w tym system elektronicznego zarządzania i wymiany dokumentacji Microsoft Sharepoint. Praktykowane rozwiązania zwiększają efektywność pracy, stanowią istotne ogniwo centralnego systemu zarządzania Uczelnią, a także przyczyniają się do podniesienia jakości dydaktyki.

Osoby studiujące i pracownicy mają dostęp do platformy MSTeams, która jest częścią zapewnianej przez uczelnię licencji Office365. Narzędzia pakietu Office365 umożliwiają pracę nad dokumentami i prezentacjami w ramach klienta MSTeams oraz w wersji przeglądarkowej. Platforma MSTeams sprawdza się jako miejsce dzielenia się materiałami oraz usprawnia komunikację między studentami i prowadzącymi zajęcia.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Ważnym aspektem funkcjonowania Wydziału Pedagogiki, a w jego ramach samego kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jest współpraca ze środowiskiem społeczno-gospodarczym. Wydział Pedagogiki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego aktywnie rozwija współpracę z różnorodnymi podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego, co stanowi fundament dla kształtowania nowoczesnych i adekwatnych do potrzeb rynku pracy programów kształcenia. Punktem wyjścia do opracowania koncepcji i programu studiów kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna wraz z aktualnie dostępną bazą modułów do wyboru, były wsparte na fundamencie uregulowań formalno-prawnych, wnioski wynikające z dyskusji oraz bezpośrednich kontaktów z

przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, wskazujące potrzebę obecności na rynku pracy absolwentów studiów z wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w obszarze pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Niezmiennie ważna w tym zakresie była i jest obecność interesariuszy kierunku, stanowiących łącznik pomiędzy środowiskiem uniwersyteckim, a otoczeniem społeczno-gospodarczym. Otoczenie to tworzą przede wszystkim: przedszkola, szkoły podstawowe, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, placówki opiekuńczo-wychowawcze, ośrodki doskonalenia nauczycieli, a także instytucje kultury i edukacji nieformalnej. Współpraca ta ma bezpośredni wpływ na koncepcję kształcenia oraz efekty uczenia się, gdyż pozwala na ich bieżące dostosowanie do realnych warunków pracy nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Dzięki informacjom zwrotnym od pracodawców i praktyków możliwa jest modyfikacja treści programowych, metod dydaktycznych oraz zakresu kompetencji praktycznych rozwijanych podczas studiów.

Formalna współpraca możliwa jest dzięki realizacji umów, m.in. z II Liceum Ogólnokształcącym w Bydgoszczy, Fundacją Całym Sercem, Miejskim Ośrodkiem Edukacji Nauczycieli, Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli, Szkołą Podstawową im. Jana Pawła II w Łochowie czy też Zespołem Szkół nr 33 dla Dzieci i Młodzieży Przewlekłe Chorej w Bydgoszczy oraz Pałacem Młodzieży w Bydgoszczy.

Regularna współpraca dotyczy wzajemnie uzupełniających się płaszczyzn – pierwszej, która ma wpływ na kształtowanie programu studiów, oraz drugiej – pomocnej w nawiązywaniu i rozwijaniu kontaktów z podmiotami zewnętrznymi.

W tym miejscu należy wskazać, iż Wydział Pedagogiki, we współpracy ze środowiskiem zewnętrznym, organizował wspólne wydarzenia popularnonaukowe, np.:

- 1) [Bydgoskie Czwartki Edukacyjne](#), będące wspólną inicjatywą Wydziału Pedagogiki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Miejskiego Ośrodka Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy oraz Miasta Bydgoszcz (spotkania te stały się okazją do wymiany doświadczeń, refleksji oraz wspólnego poszukiwania jak najlepszych pomysłów na wspieranie szeroko rozumianej edukacji; tematyka każdego z wydarzeń była skierowana do nauczycieli, dyrektorów szkół, uczniów, ich rodziców, a także nauczycieli akademickich, studiujących oraz wszystkich osób zaangażowanych w kształtowanie przyszłości edukacji, przy czym dotychczas podjęte tematy to: „Szkoła miejscem przyjaznym dla...? Porozmawiajmy o dobrostanie nie tylko uczniów”; „Każdy uczeń zdolny?”; „Smartfony w szkole. Szansa czy zagrożenie?”; „Szkoła i co dalej? Droga kariery młodego człowieka”; „Ta dzisiejsza młodzież..., czyli kto chodzi[ł] do szkoły? Charakterystyka pokoleń uczniów”;
- 2) [Dni Wydziału Pedagogiki](#), będące przestrzenią do otwartego i dynamicznego komunikowania wewnątrz i na zewnątrz Wydziału jego misji badawczej i dydaktycznej;
- 3) [Festiwal Nauki](#), stanowiący przestrzeń do promowania nauki wespół z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi;
- 4) [Kujawsko-Pomorska Liga Debat](#) dla młodzieży szkół średnich, zorganizowaną we współpracy z Fundacją „Projekty Edukacyjne” – 4 rundy organizowane na Wydziale Pedagogiki z udziałem pracowników Wydziału jako ekspertów – w latach: 2022, 2023, 2024, 2025.

Na Wydziale Pedagogiki funkcjonuje ponadto, od roku 2020, Akademia Dialogu, która ma formę spotkań dialogowych z wykładowcami UKW oraz z innymi zaproszonymi gośćmi spoza uczelni. Swoją tematyką obejmuje ważne problemy, którymi żyje współczesna młodzież i nie tylko. Cele Akademii Dialogu to: popularyzowanie sztuki akademickiego dialogu, przybliżanie środowiska naukowego, spotkania ze znaczącymi osobami spoza środowiska naukowego, obecność w środowisku, w tym przede wszystkim kontakt z młodymi ludźmi: studiującymi i licealistami, i zainteresowanie ich, przy

okazji podejmowania ważnych i nośnych społecznie tematów, ofertą UKW na kierunkach Wydziału Pedagogiki.

Dotychczas zrealizowane spotkania są zamieszczone w zakładce [Akademia Dialogu](#) – youtube UKW). Podjęta w ramach Akademii Dialogu tematyka jawi się następująco:

- „Jaki jest współczesny (młody) internauta”, dr hab. Piotr Siuda, prof. uczelni (UKW);
- „Szkoła pod baobabem – czyli o badaniach w działaniu w Kenii”, dr Anna Watola (Uniwersytet Śląski);
- „O wartości dialogu” prof. dr hab. Tadeusz Gadacz (AGH Kraków);
- „O pomocy dla Ukrainy w przestrzeni UKW”, mgr Radosław Cichański (UKW);
- „O wsparciu psychicznym ofiar i pomagających studentów i wolontariuszy”, dr Bassam Aouill;
- „O dialogu w przestrzeni akademickiej i nie tylko”, ks. prof. dr hab. Alfred Wierzbicki;
- „O dialogu akademickim w czasie wojny”, prof. Oksana Zabolotna (Uniwersytet w Humanu na Ukrainie);
- „Mimo wszystko rozmawiamy”, Anna Dymna, Wojciech Bonowicz;
- „Mistrzowie słowa: Goethe, Tischner, Cygan”, Jacek Cygan
- Akademia Dialogu z okazji 55-lecia bydgoskiej pedagogiki – prof. dr hab. Teresa Hejnicka-Bezwińska;
- Akademia Dialogu z okazji 55-lecia bydgoskiej pedagogiki – Ireneusz Nitkiewicz;
- Akademia Dialogu z okazji 55-lecia bydgoskiej pedagogiki – Dominika Kozłowska;
- Akademia Dialogu z okazji 55-lecia bydgoskiej pedagogiki – prof. dr hab. Helena Ostrowicka.

Pracownicy Wydziału realizowali i realizują także szereg zadań badawczych na rzecz środowiska interesariuszy zewnętrznych, które wpływają na jakość oferowanego kształcenia na profilu praktycznym, między innymi:

- 1) 2019-2020 - Udział w tworzeniu koncepcji i przygotowaniu wniosku konkursowego w ramach projektu z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na lata 2014-2020 Działanie 1.1.1 "Projekty B+R przedsiębiorstw", Poddziałanie 1.1.1 "Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa". Tytuł projektu: Wzrost efektywności kształcenia uczniów ze szczególnymi potrzebami oraz uczniów niepełnosprawnych – słabowidzących i niewidomych - poprzez opracowanie innowacyjnego środka dydaktycznego zwiększającego interaktywność procesów nauczania. Nr wniosku o dofinansowanie: POIR.01.01.01-00-0711/19.
- 2) współpraca w zespole interesariuszy na rzecz utworzenia i prowadzenia platformy inicjatyw edukacyjnych Laboratorium Edukacji Ratownictwa ER LAB dla dzieci i młodzieży przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Koninie oraz Szkole Podstawowej nr 3 w Koninie ([post OSP fb](#));
- 3) eksperyment pedagogiczny w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Łochowie pod nazwą: „Edukacja Językowa Uczniów klas VI-VIII w Epoce Nowej Oralności”. Eksperyment został przygotowany pod opieką naukową prof. dr hab. Ewy Filipiak i prof. dra hab. Romana Lepperta. Eksperyment polega na wdrożeniu nowych działań w procesie kształcenia języka przy zastosowaniu nowatorskich (autorskich) rozwiązań metodycznych oraz wprowadzeniu dodatkowego modułu zajęć tekstotwórczych, innowacyjnego modelu pracy nauczyciela języka polskiego, ukierunkowanego na rozwój kompetencji tekstotwórczych oraz rozwój umiejętności czytania i rozumienia tekstów literackich poprzez rozwijanie myślenia i samodzielnego uczenia się uczniów klas VI-VIII szkoły podstawowej. Pracownicy z Wydziału Pedagogiki UKW monitorują

przebieg eksperymentu i dokumentują jego efekty ([Wydział Pedagogiki. Eksperyment pedagogiczny.](#));

- 4) [Eksperyment pedagogiczny](#) w Szkole Podstawowej nr 2 im. Józefa Piłsudskiego w Sierakowicach pod opieką naukową prof. dr hab. Ewy Filipiak z UKW w Bydgoszczy i patronatem PSAPCF i FIMEM pod nazwą „*Język i słowa mają moc! Ekspresja werbalna jako kluczowy element modelu „edukacji poprzez język” uczniów klas I-VIII w koncepcji Ecole Moderne Celestyna Freineta* w Szkole Podstawowej nr 2 im. Józefa Piłsudskiego w Sierakowicach. Eksperyment został przygotowany pod opieką naukową prof. dr hab. Ewy Filipiak (Wydział Pedagogiki, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy). Prof. E. Filipiak opracowała instrumentarium badawcze do diagnozy działań eksperymentalnych. W eksperymencie wykorzystano założenia autorskiego modelu edukacji językowej prof. Filipiak IMEJ. Eksperyment będzie realizowany od 1 września 2025 r. do 31 sierpnia 2028 r. Celem zajęć realizowanych w ramach eksperymentu jest wdrożenie nowych działań w procesie kształcenia na I i II etapie edukacji, przy zastosowaniu nowatorskich rozwiązań: programowych, organizacyjnych dedykowanych uczniom (m.in. wprowadzenie nowych modułów opartych na strategii techniki swobodnego tekstu, warsztaty tekstotwórcze, warsztaty kreatywne „Polowanie na słowa” i zajęć blokowych dotyczących techniki swobodnego tekstu w klasach IV-VIII) oraz nauczycielom (uczenie się w sieci, wspólne planowanie (kooperacja), refleksja (action research), tutoring nauczycielski (funkcja lidera na I i II etapie edukacyjnym). Celem eksperymentu jest zbadanie możliwości wspierania i stymulowania aktywności językowej uczniów autorskich klas freinetowskich I i II etapu edukacyjnego poprzez celowe wprowadzenie do procesu edukacyjnego systemu działań ukierunkowanych na rozwój kompetencji językowych, opartych na technice swobodnego tekstu.
- 5) badania zlecone przez Miejski Ośrodek Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy przy współpracy z Wydziałem Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszcz. Realizatorami były: prof. dr hab. Helena Ostrowicka (koordynatorka), dr hab. Jolanta Jarczyńska, prof. uczelni (kierownik projektu), dr hab. Katarzyna Marszałek, prof. uczelni, dr Magdalena Wędzińska i studentka Dominika Kozłowska. Badania miały na celu przeprowadzenie diagnozy dobrostanu psychicznego i społecznego uczniów bydgoskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Realizacja projektu rozpoczęła się w 2023 roku, a zakończyła 30 września 2024 roku ([Współpraca Wydziału z MOEN](#));
- 6) pełnienie roli eksperta wewnętrznego w projekcie Nowoczesny Uniwersytet edycja III realizowanym przez Biuro Funduszy Europejskich UKW. Temat projektu przygotowanego ze studentami III roku pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej: *Od kodowania do programowania – rozwijanie myślenia komputacyjnego u dzieci w wieku przedszkolnym*. Współpraca z Niepublicznym Przedszkolem Jagódka w Bydgoszczy przy realizacji modułu praktycznego projektu. (10.11.2020-30.06.2021)
https://pedagogikawczesnoszkolna.ukw.edu.pl/jednostka/wczesnoszkolna_przedszkolna/odkrywamy_matematyke_ukw/65066/od-kodowania-do-programowania--rozwijanie-myslenia-komputacyjnego-u-dzieci-w-wieku-przedszkolnym
- 7) cykliczna realizacja Bydgoskich Grantów Oświatowych we współpracy z Zespołem Szkół nr 19 w Bydgoszczy. Inicjatywy te mają charakter innowacyjnych projektów badawczo-dydaktycznych, w których studenci kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna są aktywnie włączani w przygotowanie i przeprowadzenie zajęć, zyskując cenne doświadczenie aplikacyjne. W ciągu ostatnich lat zrealizowano trzy główne projekty:
"Dash, Dot, Myszka, ozoboty – przyjaciele szkolnej floty" (luty – grudzień 2020 r.) - grant koncentrował się na innowacyjnym i projektowym podejściu do nauczania, wykorzystując

nowoczesne technologie, takie jak robotyka i programowanie w edukacji szkolnej; [Aktualności - Katedra Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy](#)

"Małymi krokami do wielkich zmian - jak zrozumieć siebie i komunikować się z innymi" (kwiecień – grudzień 2022 r.): Projekt skupiał się na rozwoju kompetencji społeczno-emocjonalnych uczniów oraz budowaniu efektywnej komunikacji. [Aktualności - Katedra Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego...](#)

"Każdo pliszka swój ogonek chwoli – kujawskie zabawy, obrzędy, ciekawi ludzie" (2023 r.) - grant dotyczył edukacji regionalnej i kulturalnej, promując kujawskie tradycje, zabawy i obrzędy. [Aktualności - Katedra Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy](#)
<https://zs19bydgoszcz.edupage.org/a/kazda-pliszka-swoj-ogonek-chwali>

Realizacja tych grantów potwierdza zaangażowanie kadry w transfer wiedzy i innowacji do praktyki, często z bezpośrednim udziałem studentów w procesie wdrożeniowym. Ta ciągła współpraca aplikacyjna stanowi bezpośrednie wsparcie dla środowiska szkolnego oraz umożliwia studentom zdobycie unikalnych, praktycznych kompetencji, zwłaszcza w zakresie pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Pracownicy uzyskali zatem granty naukowe, są członkami gremiów eksperckich, pełnią rolę zewnętrznych interesariuszy przy akredytacji placówek oświatowych. Biorą aktywny udział w pracach badawczych w kraju i za granicą.

[Granty - Wydział Pedagogiki - pedagogika.ukw.edu.pl - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy](#)

Kadra pedagogiczna na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna aktywnie współpracuje z różnorodnymi podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego w ramach formalnych umów, warsztatów, wymiany doświadczeń:

- Współpraca między Katedrą Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej przy UKW w Bydgoszczy a Muzeum Okręgowym im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, ul. Gdańska 4, Bydgoszcz – Porozumienie w sprawie realizacji projektu „Studenci UKW w przestrzeniach Centrum Edukacji Muzealnej MOB Bydgoszcz”. Porozumienie obejmuje współpracę w zakresie:
 - poznania bazy dydaktycznej Centrum Edukacji Muzealnej Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy;
 - tworzenia oraz współtworzenia projektów edukacyjnych mających zastosowanie w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Projekty stanowią prace studentów odbywających wizyty studyjne w Centrum Edukacji Muzealnej oraz znaleźć zastosowanie w bieżącej działalności edukacyjnej Muzeum;
 - Porozumienie zawarto na czas 25.10.2023 r. – 31.08.2024 r.
- Współpraca ze „Stowarzyszeniem z Potrzeby Serca” w Bydgoszczy – wsparcie w organizacji i przeprowadzeniu I Integracyjnego Festiwalu Kolęd Dzieci i Seniorów. Bydgoszcz 3.01.2020 r.
- Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Edukacji Nauczycieli w Bydgoszczy:
 - [Zorganizowanie warsztatów](#) w ramach projektu „Empatia w działaniu”: „Jestem tu i teraz – spotkanie z uważnością w kontekście rozwijania empatii”. Bydgoszcz, 17 lutego 2025 r;

- W ramach Strategii Rozwoju Edukacji Miasta Bydgoszczy na 2013-2020 – realizacja działania: Przygotowanie nauczycieli do pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych – udział w cyklicznych spotkaniach zespołu, udział studentów w warsztatach połączonych z prezentacją dobrych praktyk;
- współorganizacja konferencji naukowych: konferencja online na temat: Uczeń z zachowaniami autodestrukcyjnymi – problem czy wyzwanie? (3.06.2020);
- [wygłoszenie wykładu](#) online na temat: Umiejętności czytania a rozumienie tekstu matematycznego przez uczniów edukacji wczesnoszkolnej (9.12.2021);
- [wygłoszenie wykładu](#) na temat: Nauka czytania – wyzwanie początku drogi edukacyjnej dziecka (7.12.2020).
- Współpraca z Zespołem Szkół nr 19 – [udział w debacie „Szkoła bez stopni”](#). 22.10 2022 r.
- [Wizyta studyjna hiszpańskich pedagogów na Wydziale Pedagogiki](#).
- [Współpraca z Osiedlowym Domem Kultury Modraczek](#).
- [Współpraca z Centrum Edukacji Montessori](#).
- Współpraca ze Szkołą Podstawową nr 37 w Bydgoszczy, oraz [z Przedszkolem nr 80 „Królestwo Maciusia”](#) w Bydgoszczy.
- [Współpraca z Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy w Toruniu](#) – projekt Toruńska szkoła ćwiczeń dla województwa kujawsko-pomorskiego, prowadzenie warsztatów dla dzieci i rodziców, wygłaszanie prelekcji, udział w nocy Naukowców itp.
- Współpraca z Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką im. M. Rejewskiego – udział w jury konkursów czytelniczych i plastycznych, wygłaszanie prelekcji związaną z pracą z utworami literackimi.
- Współpraca z wydawnictwem „Akapit” w Toruniu – recenzowanie artykułów o charakterze naukowym i wydawniczym.
- Współpraca z czasopiśmie „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” – wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie. Przygotowanie 5 recenzji naukowych artykułów złożonych do publikacji w czasopiśmie.
- [Prowadzenie warsztatów w ramach BFN](#), wspólnie ze studentkami kierunku PPiW, które skierowane są dla dzieci w młodszym wieku szkolnym.
- Współpraca z Kujawsko-Pomorskim Centrum Kultury w Bydgoszczy w ramach Akademii Sztuk wszelakich przeprowadzenie wykładu dla jej słuchaczy pt. „Dekalog dojrzałego człowieka - tak, teraz jest czas na Siebie” (16.12.2025), oraz wykładu pt. [„Jak mieć mniej i cieszyć się z tego co się ma- kilka słów o minimalizmie”](#) (19.05.2025).
- Współpraca z [Przedszkolem nr 2 w Barcinie](#), w ramach której przewodniczenie jury w Powiatowym Przeglądzie Interpretacji Muzyki Klasycznej.
- Współpraca ze schroniskiem bydgoskim i szkołami podstawowymi (w ramach przedmiotu Warsztat metodyczny nauczyciela klas I-III ze studentkami ówczesnego III roku) – zbiórka na rzecz schroniska oraz akcja promująca wizyty w schronisku i spacer z psami (zaświadczenie: pismo o prowadzonej zbiórce, które studentki przedkładały w placówce).
- Współpraca z przedszkolem „Borowiki” – prowadzenie warsztatów dla dzieci.
- Współpraca z Centrum Edukacji Nowodworska w Bydgoszczy – prowadzenie zajęć otwartych oraz warsztatów dla rodziców, wsparcie merytoryczne i metodyczne przy zajęciach z języka francuskiego dla dzieci w wieku 3-9 lat.

- Współpraca z wydawnictwem MAC Edukacja (spotkania z Konsultantem oświatowym i prezentacja pomocy dydaktycznych i pakietów edukacyjnych dla studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej).
- Współpraca z Centrum Rozwoju Dziecka Psychodium w Solcu Kujawskim – prowadzenie cyklu warsztatów dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.
- Współpraca z Centrum szkoleniowym Edu-Art – konsultacje merytoryczne w zakresie organizacji szkoleń i warsztatów dla nauczycieli.
- Współpraca z przedszkolem Sióstr Elżbietanek w Bydgoszczy – możliwość wizyt studyjnych w ramach przedmiotu pedagogika przedszkolna.
- Współpraca z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli im. Fryderyka Froebela w Lublinie – organizacja seminarium naukowo-metodycznego dla studentów kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna „[Edukacja matematyczna z Darami Froebela](#)”;
- Współpraca z Przedszkolem Niepublicznym Bajkowe Wzgórze w Bydgoszczy – włączenie grupy studentów III i IV roku kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w dwuetapowy proces szkolenia prezentującego założenia teoretyczne i praktyczne rozwiązania dotyczące koncepcji pedagogicznej Froebela „[Dar zabawy z elementami matematyki i programowania](#)”. Uzyskanie certyfikatów wydanych przez Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli im. F. Froebela w Lublinie (12.04.2025, 26.04.2025).
- Współpraca z OKE w Gdańsku – delegowanie przez UKW na obserwatora egzaminu maturalnego z matematyki –Technikum Mechaniczne nr 10 w Bydgoszczy w terminach:15.06.2020, 5.05.2020, 11.05.2021.
- Popularyzacja wiedzy i kultury matematycznej poprzez udział studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej w Międzynarodowym Konkursie Fotograficznym *Matematyka w obiektywie* organizowanym przez Uniwersytet Szczeciński. Uzyskanie tytułu Honorowy Ambasador Matematyki w obiektywie w latach 2019-2024.
- Współpraca Uczelni z Centrum Diagnostyki i Terapii Zaburzeń Rozwojowych Monika Sterczyńska (siedziba w Gdańsku, oddział- Bydgoszcz), obejmuje realizację staży studenckich, służących przygotowaniu do wykonywania zawodu terapeuty i umożliwiających podjęcie zatrudnienia w warunkach superwizji specjalistycznej.
- Współpraca z Niepublicznym Przedszkolem „Zielona Kraina” w Bydgoszczy, Niepublicznym Przedszkolem „Źródło” w Bydgoszczy oraz Niepubliczną Szkołą Podstawową nr 1 w Bydgoszczy – wsparcie dla nauczycieli w zakresie organizacji pracy z dzieckiem o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych.
- Współpraca ze Szkołami Szpitalnymi w Bydgoszczy i Rzeszowie, a także z Bydgoskim Towarzystwem Edukacji Przedszkolnej – prelekcje i warsztaty z zakresu pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach rozwojowych, terapii pedagogicznej oraz postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo. Działania te znacząco poszerzają zasięg oddziaływania uczelni oraz zwiększają jej obecność w środowisku praktyków.
- Prowadzenie warsztatów w ramach BFN
[Aktualności - Katedra Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy](#)
https://pedagogikawczesnoszkolna.ukw.edu.pl/jednostka/wczesnoszkolna_przedszkolna/odkrywamy_matematyke_ukw/str/0

Wracając do wątku umów warto wskazać, iż w analizowanym okresie 2019-2025 Wydział Pedagogiki podpisał ponad 20 umów o współpracy, m.in. z Krajowym Biurem Przeciwdziałania Narkomanii, Stowarzyszeniem Sportowym Bushi-Do, Centrum Nauki Kopernik, Domem Pomocy Społecznej w Gołuszcach, Szkołą Podstawową nr 2 w Sierakowicach, V Liceum Ogólnokształcącym w Bydgoszczy czy Zespołem Szkolno-Przedszkolnym nr 5 w Bydgoszczy.

Dla wysokiej jakości przebiegu współpracy została powołana w 2020 r. Wydziałowa Komisja ds. Promocji i Współpracy ze Środowiskiem, która między innymi przygotowała spotkania z interesariuszami, opracowała folder Wydziału skierowany do otoczenia społeczno-gospodarczego, a także film promujący Wydział. W 2024 roku Dziekan Wydziału Pedagogiki powołała dodatkowo Wydziałowego Koordynatora ds. umów o współpracy.

Dobłą praktyką realizowaną na Wydziale Pedagogiki jest także to, iż każdorazowo, w ramach nowej umowy o współpracy, powoływany jest koordynator wydziałowy ds. jej realizacji. Koordynatorzy składają Dziekanowi Wydziału Pedagogiki roczne sprawozdania z realizacji postanowień umowy. Podpisane porozumienia oraz umowy umożliwiają, między innymi wspólne organizowanie wykładów, warsztatów, projektów badawczych oraz praktyk zawodowych, a także wymianę doświadczeń i doskonalenie kompetencji osób studiujących i kadry akademickiej. Współpraca z pracodawcami i instytucjami zewnętrznymi ma bezpośredni wpływ na aktualizację programów studiów, w tym na wprowadzanie nowoczesnych treści i metod dydaktycznych, które odpowiadają na realne potrzeby rynku pracy oraz wyzwania współczesnej edukacji.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym wiąże się również z pełnieniem funkcji w organach doradczych, w ramach działalności eksperckiej, czego przykładem może być:

- 1) wyłonienie pracowników Wydziału Pedagogiki – dr hab. Renaty Tomaszewskiej, prof. uczelni i dr Katarzyny Ludwikowskiej do opracowania [ekspertyzy na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy](#) w Toruniu;
- 2) pełnienie przez Kierownika i pracowników Katedry Pedagogiki Pracy i Andragogiki funkcji ekspertów w międzynarodowym projekcie pt. „Strengthening VET professionals for promoting cross-border mobility in apprenticeships”, realizowanym w ramach programu ERASMUS+ ([projekt VET professional](#));
- 3) na Wydziale Pedagogiki swoją siedzibę ma także UNEVOC Centre – jedyny w Polsce ośrodek, wchodzący w skład sieci prawie 300 tego typu placówek na świecie, będący częścią globalnej sieci UNESCO, zajmującą się wspieraniem i rozwojem kształcenia oraz szkolenia zawodowego i technicznego;
- 4) dr Anna Rutkowska jest członkinią zespołu do spraw opracowania Strategii Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego (Uchwała nr 35/1457/20) Zarządu województwa kujawsko-pomorskiego z dnia 2 września 2020 r.) – praca od września 2021 do czerwca 2022 Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2030 została przyjęta Uchwałą nr XLVII/629/22 Sejmiku województwa kujawsko-pomorskiego z dnia 27 czerwca 2022 r.;
- 5) prof. dr hab. Ewa Filipiak jest ekspertem merytorycznym, przewodniczącą Komisji w procedowaniu awansu zawodowego nauczycieli szkoły ISOB z ramienia UKW; przewodniczącą Komisji w sprawie przyznania Stypendiów im. Ministra Obrony Narodowej dla uczniów uczęszczających do Zespołu Szkół Ogólnokształcących Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (International School of Bydgoszcz);
- 6) dr hab. Monika Nawrot-Borowska, prof. uczelni, jest Rektorką na Małym Uniwersytecie Dziecięcym przy Kujawsko-Pomorskim Centrum Kultury w Bydgoszczy;

- 7) dr hab. Jolanta Jarczyńska, prof. uczelni od 2022 r. jest ekspertką w zespole dotyczącym obszaru badań naukowych w zakresie profilaktyki powołanym przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii w Warszawie;
- 8) dr Elżbieta Okońska, prof. uczelni jest członkinią Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji powstałego w ramach projektu pt. „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych” – jako przedstawicielka UKW brała czynny udział w pracach nad tworzeniem celów strategicznych dla WZK 21-22.11.2024 oraz 12-13.12.2024 – w opracowaniu założeń badań w województwie kujawsko-pomorskim nad kształceniem ustawicznym i zawodowym.

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi odbywa się także w sposób mniej sformalizowany, poprzez wykorzystanie kontaktów osobistych, w ramach konferencji branżowych, spotkań z otoczeniem społeczno-gospodarczym przy realizacji projektów naukowych i wdrożeniowych, etc. Przykładem takiego działania może być między innymi prowadzenie przez pracowników Wydziału spotkań na Latającym Uniwersytecie, Uniwersytecie III Wieku, Uniwersytecie Dziecięcym czy też realizacja szkoleń i webinarów na zlecenie przedstawicieli środowiska zewnętrznego (liczne przykłady znajdują się do wglądu w Sekretariacie Wydziału Pedagogiki).

Wydział Pedagogiki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego od lat konsekwentnie rozwija i wzmacnia współpracę z szerokim spektrum podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego, co stanowi jeden z kluczowych filarów kształtowania innowacyjnych i adekwatnych do potrzeb rynku pracy programów kształcenia. Przykładem tu są chociażby zamawiane studia podyplomowe: *Doradztwo zawodowe* (wartość projektu: 104 400,00 zł, we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Edukacji Nauczycieli), *Metodyka wspomagania komunikacji językowej uczniów* (we współpracy z MEiN – 1 edycja – wartość projektu: 158 000,00 zł, 2022), 2 edycja – wartość projektu: 170 000,00 zł, 2023); *Psychologia edukacyjna z przygotowaniem pedagogicznym* (we współpracy z MEN, wartość projektu: 193 200,00 zł.).

Na Wydziale powołany jest [Zespół Interesariuszy Zewnętrznych](#), skupiający przedstawicieli instytucji edukacyjnych, organizacji pozarządowych, podmiotów rynku pracy oraz pracodawców. Skład Zespołu, z którego członkami na bieżąco konsultowane są między innymi modyfikacje i przeobrażenia w realizowanych programach kształcenia jest jawny i dostępny na stronie Wydziału. Interesariusze zapraszani są także do prac w ramach [Rady Kierunku](#), ich zaangażowanie zapewnić ma spójność kompetencji zdobytych w ramach studiów z wymaganiami rynku pracy i otoczenia społecznego w usługach pedagogicznych.

Jednym z ostatnich przykładów tego wymiaru współpracy w roku akademickim 2024/2025 jest zorganizowane 25.06.2025 spotkanie z interesariuszami, które miało miejsce w murach Wydziału i zgromadziło trzydziestu uczestników.

Obecność w Radzie Kierunku poszczególnych podmiotów wynika z wieloletniej współpracy na polu dydaktycznym, organizacyjnym i badawczym. Współpraca ta przynosi także swoje bezpośrednie korzyści w obszarze planowania i realizacji wysokojakościowych działań praktycznych osób studiujących na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Współpraca ma wpływ na aktualizację koncepcji kształcenia – większy nacisk na praktyczne przygotowanie do pracy z dzieckiem, doprecyzowanie i dostosowanie efektów uczenia się do realnych wymagań zawodowych, rozwijanie kompetencji kluczowych: diagnostycznych, wychowawczych, metodycznych, społecznych i komunikacyjnych. W wyniku konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi w programie studiów

zwiększono udział zajęć praktycznych i ćwiczeniowych, wzmocniono treści z zakresu pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, rozwinięto moduły dotyczące współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym, uwzględniono przygotowanie do pracy w klasach zróżnicowanych kulturowo i społecznie, rozszerzono wykorzystanie nowoczesnych technologii i narzędzi cyfrowych w edukacji wczesnoszkolnej, zaakcentowano elementy edukacji inkluzyjnej, włączającej i międzykulturowej.

Istotnym elementem funkcjonowania Wydziału Pedagogiki, w obszarze troski o wysoką jakość świadczonych usług edukacyjnych, jest także zwyczaj powoływania interesariuszy wewnętrznych – absolwentów i studentów kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, którzy wchodzi w skład Rady Kierunku. Opinie tej grupy są szczególnie ważne ze względu na bezpośrednie uczestnictwo tych osób w procesie dydaktycznym, co już niejednokrotnie przyczyniło się do wprowadzenia zmian w planach studiów.

Należy zaznaczyć, iż współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter stały, jednakże gremium interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych ulega celowej zmianie, wynikającej z rozwoju rynku usług pedagogicznych oraz z zasady otwartości, którą kieruje się Wydział Pedagogiki we współpracy z nowymi podmiotami. Zmiany składu interesariuszy zachodzą wskutek, prowadzonych przez Radę Kierunku, okresowych przeglądów i oceny skuteczności współpracy oraz jej wpływu na program i realizację studiów. Jednostką ogólnouczelnianą, do której zadań należy między innymi pomoc we współpracy z podmiotami zewnętrznymi oraz świadczenie usług na ich rzecz w zakresie wyszukiwania rozwiązań dla gospodarki jest Centrum Transferu Technologii i Innowacji. Jednostka ta zapewnia wsparcie w procesie wykorzystywania potencjału Uniwersytetu w gospodarce.

Szczególnie istotnym obszarem współpracy z interesariuszami zewnętrznymi jest organizacja i realizacja praktyk zawodowych studentów, które odbywają się w wybranych, starannie dobranych placówkach partnerskich. Proces ich przygotowania i przebiegu opiera się na ścisłej współpracy z dyrektorami szkół i przedszkoli oraz wyznaczonymi opiekunami praktyk. To właśnie we współdziałaniu z tymi osobami ustalane są zarówno terminy, jak i szczegółowy zakres działań podejmowanych przez osoby studiujące, co pozwala na dostosowanie praktyk do specyfiki danej placówki oraz aktualnych potrzeb środowiska edukacyjnego. W trakcie praktyk osoby studiujące mają możliwość wszechstronnego poznania rzeczywistych warunków pracy nauczyciela. Jednym z pierwszych i kluczowych etapów ich zaangażowania jest obserwacja zajęć prowadzonych przez doświadczonych nauczycieli. Dzięki temu mogą oni przyglądać się różnorodnym metodom pracy dydaktycznej i wychowawczej, sposobom organizowania procesu nauczania, budowania relacji z uczniami oraz reagowania na bieżące sytuacje wychowawcze. Obserwacje te stanowią ważną podstawę do dalszych działań praktycznych i refleksji nad własnym warsztatem pedagogicznym. Kolejnym, niezwykle istotnym elementem praktyki jest samodzielne planowanie i prowadzenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Osoby studiujące, przy wsparciu opiekunów, przygotowują scenariusze zajęć, dobierają metody i środki dydaktyczne, a następnie realizują je z grupą dzieci. Daje im to możliwość sprawdzenia własnych kompetencji w praktyce, rozwijania umiejętności zarządzania grupą, komunikowania się z uczniami oraz dostosowywania działań do ich indywidualnych potrzeb i możliwości. Ważnym aspektem praktyk jest również włączanie osób studiujących w życie całej placówki. Uczestniczą oni w radach pedagogicznych, podczas których mogą zapoznać się z zasadami funkcjonowania szkoły lub przedszkola, sposobami podejmowania decyzji związanych z organizacją pracy oraz rozwiązywaniem problemów wychowawczych i dydaktycznych. Biorą także udział w zebraniach z rodzicami, co pozwala im lepiej zrozumieć rolę współpracy z rodziną ucznia oraz znaczenie komunikacji między szkołą a środowiskiem domowym dziecka. Ponadto osoby studiujące analizują dokumentację pracy nauczyciela, taką jak dzienniki zajęć, plany pracy, arkusze obserwacji czy opinie i

sprawozdania, co pozwala im poznać formalne i organizacyjne aspekty zawodu nauczyciela. Istotnym elementem wieńczącym proces praktyk są opinie sporządzane przez opiekunów praktyk. Stanowią one cenne źródło informacji na temat poziomu przygotowania osób studiujących do wykonywania zawodu, stopnia opanowania przez nich kompetencji praktycznych oraz ich postaw wobec powierzonych obowiązków. W opiniach tych wskazywane są zarówno mocne strony praktykantów, jak i obszary wymagające dalszego rozwoju i wzmocnienia. Informacje te są następnie wykorzystywane w procesie doskonalenia programu studiów, co umożliwia jego lepsze dostosowanie do realnych wymagań środowiska pracy oraz oczekiwań interesariuszy zewnętrznych.

Szczególnie ważna jest także rola opiekuna w miejscu odbywania praktyki. Stały kontakt opiekuna praktyki zawodowej z ramienia Wydziału z podmiotami, w których realizowane są praktyki umożliwia bieżące konsultowanie planu i programu praktyki zawodowej – zarówno pod kątem zakresu umiejętności zdobytych w ramach praktyk, jak i ogólnych spostrzeżeń odnośnie do planu studiów i jego adekwatności względem wymagań rynku pracy. W ramach realizacji tego ostatniego zadania na najwyższym poziomie Wydział Pedagogiki współpracuje także z [Biurem Karier UKW](#) które oferuje wsparcie coacha i doradcy zawodowego – zarówno w doborze miejsca praktyki adekwatnego wobec planowanego kierunku rozwijania kariery, jak i dostępu do instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego, które są zweryfikowanym i godnym zaufania partnerem w realizacji praktyk zawodowych.

Praktyki pedagogiczne odbywają się w starannie dobranych placówkach partnerskich – przede wszystkim przedszkolach i szkołach podstawowych (klasy I-III), a także w innych instytucjach wspierających rozwój dziecka. Dobór miejsc praktyk uwzględnia wymagania programu studiów oraz możliwość zapewnienia osobom studiującym odpowiednich warunków do zdobywania doświadczeń zawodowych. Pożądane są placówki dobrze zorganizowane, działające zgodnie z aktualnymi przepisami i realizujące nowoczesne programy edukacyjne, w których panuje pozytywny klimat wychowawczy. Szczególną rolę odgrywa kompetentna i otwarta na współpracę kadra pedagogiczna, zwłaszcza nauczyciele pełniący funkcję opiekunów praktyk, którzy wspierają osoby studiujące i udzielają im konstruktywnej informacji zwrotnej. Wysoko ceniona jest również otwartość placówek na innowacje pedagogiczne, różnorodne metody pracy oraz współpracę ze środowiskiem lokalnym. Istotne są także odpowiednie warunki lokalowe i dostęp do pomocy dydaktycznych, które sprzyjają realizacji zajęć i rozwijaniu kreatywności osób studiujących. Na podstawie doświadczeń kadry dydaktycznej, analizy warunków środowiska edukacyjnego oraz opinii osób studiujących sporządzono listę placówek najlepiej spełniających powyższe warunki:

- Centrum Edukacji Montessori – przedszkole niepubliczne ul. Piotrowskiego 12-14, Bydgoszcz;
- Centrum Edukacji Montessori, ul. M. Piotrowskiego 12/14, Bydgoszcz;
- Przedszkole “Królestwo Maciusia”, ul. Pomorska 80, Bydgoszcz;
- Przedszkole nr 26 “Pod tęczowym parasolem”, ul. Ks. Markwarta 11, Bydgoszcz;
- Przedszkole nr 33 “Jacek i Agatka”, ul. M. Skłodowskiej-Curie 36 A, Bydgoszcz;
- Przedszkole nr 68, ul. Rejtana 3, Bydgoszcz;
- Przedszkole Publiczne “Iguś”, ul. Koronowska 14, Bydgoszcz;
- Przedszkole Sióstr Elżbietanek (przedszkole niepubliczne) ul. Leszczyńskiego 40, Bydgoszcz;
- Przedszkole Społecznego Towarzystwa Edukacji Przedszkolnej. Step. ul. Bohaterów Westerplatte 4, Bydgoszcz;
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Łochowie;
- Szkoła Podstawowa nr 12 z oddziałami integracyjnymi, ul. Kcyńska 49, Bydgoszcz;
- Szkoła Podstawowa nr 15 im. Teresy Ciepły z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego w Bydgoszcz;

- Szkoła Podstawowa nr 2 im. J. Piłsudskiego w Sierakowicach;
- Szkoła Podstawowa nr 37, ul. Gdańska 122, Bydgoszcz;
- Szkoła Podstawowa nr 41, ul. R. Traugutta 12, Bydgoszcz;
- Szkoła Podstawowa nr 56, ul. Karpacka 30, Bydgoszcz;
- Szkoła Podstawowa nr 63, ul. Goszczyńskiego 3, Bydgoszcz;
- Szkoła Podstawowa nr 9, ul. Generała Tadeusza Bora – Komorowskiego 2, Bydgoszcz;
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5 w Bydgoszczy - Szkoła Podstawowa ul. Średnia 98, Przedszkole ul. Niecała 20);
- Zespół Szkół nr 19 im. Synów Pułków w Bydgoszczy;
- Zespół Szkół nr 29, ul. Słoneczna 26, Bydgoszcz.

Wymagania współczesności zwiększają potrzebę ciągłej intensyfikacji i profesjonalizacji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na nowych płaszczyznach. W związku z tym w ramach zajęć dydaktycznych organizowane są spotkania z przedstawicielami różnych sektorów gospodarki, kultury i edukacji. Przykładem takiej inicjatywy może być spotkanie z przedstawicielami Centrum Edukacji i Pracy, Bydgoskim Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu, czy Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej. Osoby studiujące na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna rozwijały współpracę z instytucjami kultury, edukacji i nauki wspierającymi rozwój dzieci oraz proces dydaktyczno-wychowawczy. Współpraca z Biblioteką Pedagogiczną obejmowała zajęcia biblioteczne, warsztaty metodyczne i korzystanie ze specjalistycznych zbiorów, a z Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli (KPCEN) – udział w szkoleniach, warsztatach i konsultacjach metodycznych. Studenci uczestniczyli również w zajęciach i warsztatach w Młynach Rothera, Muzeum Oświaty, Famili Park, MOEN oraz Muzeum Dyplomacji i Uchodźstwa Polskiego, zdobywając doświadczenia praktyczne i inspiracje do tworzenia zajęć edukacyjnych. Działania te wspierały rozwój kompetencji zawodowych studentów, pogłębiały wiedzę teoretyczną i praktyczną oraz wzbogacały proces kształcenia o doświadczenia poza murami uczelni.

W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym pracownicy Wydziału Pedagogiki na zaproszenie przedstawicieli mediów udzielają wywiadów dla prasy, radia i telewizji. Są to, między innymi, audycje TVP Bydgoszcz: „Dobrze wiedzieć”, „Kierunek: praca”, „O nauce bez przerwy”. Ważny jest także systematyczny udział ekspercki w programach Polskiego Radia PIK: „Regionalny Punkt Widzenia” czy „Radiowa Akademia Myśli” (ponad 100 audycji, [Media o nas](#)).

Wydział Pedagogiki wspiera osoby studiujące na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w świadomym kreowaniu ich przyszłości. W tym celu zorganizowano na Wydziale Pedagogiki w 2025 roku m.in. Międzynarodową Konferencję Naukową [Człowiek w gospodarce i społeczeństwie 5.0](#) „Człowiek w gospodarce i społeczeństwie 5.0: Nowe wyzwania edukacyjne i zawodowe w erze rozwoju sztucznej inteligencji” a partycypujący w niej studenci na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna mogli doświadczyć swoich przyszłych narzędzi pracy, m.in. okularów rozszerzonej rzeczywistości, terapeutycznej foki PARO czy robota edukacyjnego SANBOT. Zorganizowanie tego wydarzenia nie byłoby możliwe, gdyby nie ścisła współpraca z przedstawicielami środowiska naukowego i społeczno-gospodarczego, jak np. Atos Poland Global Services sp. z o.o., czy Centrum Edukacyjne Roboproject. W tym miejscu warto dodać, iż pracownicy Wydziału Pedagogiki są współtwórcami i członkiniami prestiżowych organizacji, m.in. Związku Liderów Usług Biznesowych (ABSL) Chapter Bydgoszcz i Kapituły Edukacji i Biznesu (np. [Spotkanie kapituły biznesu](#)).

Reasumując, Wydział Pedagogiki dąży do zapewnienia osobom studiującym na Wydziale: dostępu do praktyk zawodowych, możliwości uczestnictwa w projektach badawczych, konferencjach naukowych i

wydarzeniach wydziałowych, uczelnianych, lokalnych, regionalnych i ogólnokrajowych oraz zagranicznych, kontakt z pracodawcami i ekspertami oraz wsparcie w rozwoju zawodowym.

Wydział Pedagogiki realizuje systematyczny i wielopłaszczyznowy proces monitorowania, oceny i doskonalenia współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia oraz dostosowania programu studiów do potrzeb praktyki edukacyjnej. Kluczowym narzędziem są opisane powyżej kontakty z interesariuszami, ale warto wskazać także na znaczenie wykorzystywania informacji zwrotnych płynących z badania losów absolwentów, opinie opiekunów praktyk i dyrektorów placówek, arkusze oceny, sprawozdania oraz ankiety ewaluacyjne zajęć dydaktycznych, które corocznie są przedmiotem analizy na posiedzeniach Rady Kierunku. Wnioski służą do formułowania rekomendacji dotyczących zmian w programie studiów. Zakres monitorowania obejmuje m.in. stopień realizacji efektów uczenia się w obszarze kompetencji praktycznych, adekwatność programu praktyk, jakość opieki mentorskiej oraz zgodność treści kształcenia z realiami pracy przedszkoli i szkół. Rezultaty tej oceny prowadzą do modyfikacji treści programowych, zwiększania liczby zajęć praktycznych i warsztatowych oraz doskonalenia organizacji praktyk pedagogicznych, co przekłada się na lepsze przygotowanie zawodowe osób studiujących oraz dostosowywanie programu studiów do aktualnych potrzeb placówek edukacyjnych i wymagań rynku pracy.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Duży wpływ na zmianę funkcjonowania Uczelni od roku 2020 miała pandemia koronawirusa SARS-CoV2. Pracownicy Wydziału Pedagogiki aktywnie wspierali otoczenie zewnętrzne w walce z jej skutkami, czego przykładem są: wykład dla słuchaczy UTW w Nakle, transmitowany przez Radio Nakło nt.: „Seniorzy a relacje międzypokoleniowe w rodzinie. Wsparcie w czasie pandemii”, 10.03.2020; prowadzenie w okresie pandemii (03.2020- 05.2020) telefonu zaufania dla młodzieży: „Nie łam się, wygadaj się” (<https://tygodnikbydgoski.pl/aktualnosci/nie-lam-sie-wygadaj-sie-telefon-zaufania-i-wsparcia-dla-mlodych-kontakt>), czy wykład: „Relacje nauczyciel – uczeń – (po) pandemiczne (od)budowanie.”, wygłoszony w ramach I Powiatowej Konferencji dla dyrektorów szkół i placówek, nauczycieli i specjalistów na rzecz ochrony zdrowia psychicznego młodzieży na temat: „Promocja dobrostanu i profilaktyka zdrowia psychicznego oraz zapobieganie zaburzeniom psychicznym młodzieży” 4 marca 2022 r.

Ponadto warto zaznaczyć inicjatywy Wydziału, będące reakcją na skutki wybuchu pełnoskalowej wojny w Ukrainie, jak: współorganizacja i koordynowanie zbiórki zabawek i pomocy szkolnych dla dzieci z Ukrainy na Wydziale Pedagogiki UKW (marzec 2022); współorganizacja (razem z kołem naukowym „ResoClub” UKW, organizacją studencką Siła Otwartych Serc UKW oraz Fundacją Chęćpomagam) świetlicy dla dzieci i młodzieży z Ukrainy „Jaskółka” (maj 2022); współorganizacja Pikniku Charytatywnego na UKW „SMS – Siła Młodych Serc dla Ukrainy” (czerwiec 2022) czy też zorganizowana na Wydziale Pedagogiki konferencja na temat: „[Ukraiński uczeń w polskim systemie edukacji](#)”. Jak pomóc nauczycielom tworzyć wielokulturowe środowisko uczenia się?"

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jest jednym z priorytetów strategii rozwoju Uniwersytetu, a także istotnym elementem strategii rozwoju Wydziału Pedagogiki. Działania Wydziału na rzecz podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia w

koncepcji i planach rozwoju kierunku oraz podnoszenia jakości procesu kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna są zgodne z dokumentami:

- Strategia rozwoju Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego na lata 2016-2020 i 2021-2026 wyrażoną w priorytetowym traktowaniu kwestii umiędzynarodowienia ([Strategia UKW - prezentacja](#));
- Misja Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego ([Misja Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego](#));
- [Strategia Rozwoju Wydziału Pedagogiki](#) UKW na lata 2021-2026.

Za przygotowanie studiujących do nauki w językach obcych oraz za sprawdzanie i ocenianie stopnia opanowania przez nich wymaganych kompetencji językowych odpowiada uczelniana jednostka Uniwersytetu – [Studium Języków Obcych i Tłumaczeń](#) UKW. Studium prowadzi obowiązkowe zajęcia językowe dla osób studiujących na UKW oraz lektoraty dodatkowe. Studium należy do grona Centrów Certyfikacji Językowej TOEIC (*Test of English for International Communication*) oraz TELC (*The European Language Certificates*). Przeprowadza egzaminy językowe TELC.

Ocena stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia dokonywana jest w sposób systematyczny w ramach Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, funkcjonującego na Uniwersytecie.

Na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna zajęcia z języka obcego realizowane są w wymiarze łącznym 150 godzin w ramach I, II i III roku studiów stacjonarnych oraz 80h na niestacjonarnych, kończąc się egzaminem. Dodatkowo na III roku prowadzone są zajęcia z języka obcego specjalistycznego w wymiarze odpowiednio 30 i 15 godzin, mające na celu poszerzanie wiedzy i umiejętności osób studiujących z zakresu posługiwania się językiem angielskim w obszarze pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

W Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego funkcjonuje [Biuro Współpracy Międzynarodowej](#), które zajmuje się obsługą osób studiujących i nauczycieli akademickich, zainteresowanych wyjazdami zagranicznymi. Na Wydziale dostępny jest także [Wydziałowy Koordynator Programu Erasmus+](#).

Uniwersytet realizuje inicjatywę „Welcome Center UKW”, którego celem jest umiędzynarodowienie polskich instytucji szkolnictwa wyższego i nauki, między innymi poprzez zwiększenie potencjału uczelni w zakresie obsługi zagranicznych osób studiujących i pracowników naukowych. Liczba umów partnerskich, dzięki którym pracownicy i studenci na UKW mogą korzystać z programu Erasmus+ wynosi 155, w tym 31 związanych z pedagogiką. Osoby studiujące mają możliwość uczestniczenia w wykładach prowadzonych przez wykładowców zagranicznych nie tylko w ramach programu Erasmus+.

Dzięki aplikacji Dziekan Wydziału w programie Fundacji Fulbrighta „Fulbright Specialist”, na Wydziale został zrealizowany w 2023 roku projekt pt. „Innovations in Higher Education Research and Leadership”. W jego ramach prof. Christopher Morphew z Johns Hopkins University (USA) wygłosił wykłady, odbyły się seminaria i spotkania dla osób studiujących na kierunkach pedagogicznych, doktorantów oraz nauczycieli akademickich.

W ramach podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia, Wydział Pedagogiki corocznie przygotowuje ofertę przedmiotów prowadzonych dla osób studiujących objętych programem Erasmus+ w języku angielskim. Pobyt osób studiujących z zagranicą zakłada nie tylko realizację przez nich przedmiotów wpisanych w programy studiów, ale także mniej formalne spotkania ze studium pedagogikę przedszkolną i wczesnoszkolną na UKW, kołami naukowymi i wzajemną wymianę wiedzy i doświadczeń edukacyjnych. W okresie 2019-2025 w programie Erasmus+ na Wydziale Pedagogiki uczestniczyły 53 osoby studiujące (Tabela 1.), a 12 osób z Wydziału Pedagogiki realizowało wyjazdy zagraniczne (Tabela 2.). Natomiast w okresie 2019-2025 Wydział Pedagogiki gościł w ramach programu Erasmus+ 7 pracowników naukowo-dydaktycznych z zagranicznych uczelni

(Tabela 3.). Pracownicy Wydziału Pedagogiki w okresie 2019-2025 odwiedzili uczelnie partnerskie, biorąc udział w programie Erasmus+, Blended Intensive Programme (BIP) oraz w stażu dydaktycznym w ramach programu CEEPUS (Tabela 4.).

Tabela 1. Studiujący w ramach programu Erasmus+ wyjeżdżający i realizujący moduły powiązane z kierunkiem w latach 2019-2025

Rok akademicki	Liczba studiujących zagranicznych
2019/2020	10
2020/2021	5
2021/2022	9
2022/2023	11
2023/2024	11
2024/2025	17

Tabela 2. Osoby studiujące z Wydziału Pedagogiki UKW wyjeżdżające w ramach programu Erasmus+ w latach 2019-2025

Rok akademicki	Imię i nazwisko	Rodzaj programu	Okres pobytu	Uczelnia/kraj	Kierunek
2019/2020	Paulina Salzwedel	SMS ³	11.02.2020-24.07.2020	University of Firenze (Włochy)	II, studia magisterskie uzupełniające, (MU)
2021/2022	Jakub Piotrowski	SMS	1.10.2021-15.02.2202	Cukurova University (Turcja)	II, studia magisterskie uzupełniające, (MU)
	Jakub Piotrowski	SMS	21.02.2022-24.06.2022	University of Perugia (Włochy)	II, studia magisterskie uzupełniające, (MU)
2022/2023	Marcin Kwiatkowski	SMS	24.02.2023-14.07.2023	OndokuzMayis University (Turcja)	I, studia magisterskie uzupełniające, (MU)
2023/2024	Kinga Dziewiątkowska	SMT ⁴	16.10.2023-14.11.2023	Hr Care srl (Włochy)	IV Szkoła Doktorska
	Julia Badzińska				III

³SMS – wyjazdy studiujących na studia

⁴SMP – wyjazdy studiujących na praktyki

	Kinga Bucholc Zuzanna Cywińska Julia Czyż Klaudia Erdmańczyk Kinga Jensch Karolina Rupacz	BIP_Wiener ⁵ BIP_Vilnius ⁶	9.09.2024- 13.09.2024 10.03.2025- 14.03.2025	University of Applied Sciences Wiener Neustadt (Austria) Vytautas Magnus University (Litwa)	 II V IV IV II
2024/2025	Kinga Dziewiątkowska	SMT	2.12.2024- 31.12.2024	Hr Care srl (Włochy)	Szkoła Doktorska

Tabela 3. Pracownicy badawczo-dydaktyczni przyjeżdżający na Wydział Pedagogiki UKW w ramach programu Erasmus+

Rok akademicki	Uczelnia (Kraj)	Data pobytu	Imię i nazwisko	Rodzaj programu
2020/2021	0 (COVID)			
2021/2022	Yokohama National University, Japonia	1. 07-11.03.2022 16-20.05.2022	Musafi Ogawa	Erasmus+
	Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University, Ukraina	16-20.05.2022 23-27.05.2022	Oksana Zelena, Iryna Mirchuk	Erasmus+
	University of Namibia		Erkkie Haipinge	Erasmus+
2022/2023	Uniwersytet w Presovie, Słowacja	13.03-15.03.2023	Renáta Bernátová	Erasmus+
2023/2024	Duzce University, Turcja	13-17.11.2023	Yusuf Akemoğlu	Erasmus+
2024/2025	Uniwersytet Mateja Bela, Słowacja	7-10.10.2024	Milena Lipnicka, doc. PaedDr.	Erasmus+

⁵BIP_Wiener Neustadt: Socio-economic indicators. A search & considerations for the curious mind

⁶BIP_Vilnius: Innovations in Primary Education

	Duzce University, Turcja	9-13.06.2025	Engin Aslanargun	Erasmus+
--	--------------------------	--------------	------------------	----------

Tabela 4. Pracownicy Wydziału Pedagogiki wyjeżdżający w ramach programu Erasmus+

Rok akademicki	Uczelnia (Kraj)	Czas pobytu	Imię i nazwisko	Rodzaj programu
2020/2021	0 (COVID)			
2021/2022	Vytautas Magnus University, Litwa	22-26.11.2021	Agnieszka Kamyk-Wawryszuk	Erasmus+
	Matej Bel University, Słowacja	4-8.10.2021	Aldona Molesztak	Erasmus+
	Matej Bel University, Słowacja	26-30.09.2022	Aldona Molesztak	Erasmus+
2022/2023	Katholische Hochschule Nordrhein-Westfalen, Niemcy	6-10.02.2023	Piotr Kostyło	Erasmus+
	Uniwersytet w Preszowie	5-8.09.2023	Maciej Jabłoński	Erasmus+
	Uniwersytet w Preszowie	7-8.09.2023	Elżbieta Okońska	Erasmus+
	Duzce University, Turcja	30.01-03.02.2023	Agnieszka Kamyk-Wawryszuk	Erasmus+
2024/2025	VytautoDidziojo University, Litwa	10-14.03.2025	Ewa Filipiak	Erasmus+, Blended Intensive Programme (BIP)
	University of Ostrava, Czechy VytautoDidziojo University, Litwa	Część stacjonarna – 1-14.04.2025 Część zdalna –	Joanna Szymczak	Staż dydaktyczny w ramach programu CEEPUS

		15- 30.04.2025		
--	--	-------------------	--	--

Mierzalnymi korzyściami wymiany międzynarodowej dla studiujących, poza poszerzeniem umiejętności językowych, jest możliwość zdobycia dodatkowych kompetencji, które mogą być wpisane do suplementu dyplomu ukończenia studiów, dając przewagę absolwentowi na rynku pracy. Natomiast w aspekcie wymiany kadry naukowej wymiernymi korzyściami jest poszerzenie kompetencji dydaktycznych (w przypadku realizacji programu STA) i/lub organizacyjnych (program STT), co skutkuje m.in. włączeniem nowych metod w proces dydaktyczny, korzystanie z dobrych praktyk poznanych w jednostce zapraszającej, nawiązanie kontaktów naukowo-dydaktycznych.

Ponadto, obok wymiany w ramach dedykowanych programów międzynarodowych, podnoszeniu stopnia internacjonalizacji sprzyja udział studiujących w organizowanych na Wydziale międzynarodowych konferencjach, tj. „Człowiek w gospodarce i społeczeństwie 5.0: Nowe wyzwania edukacyjne i zawodowe w erze rozwoju sztucznej inteligencji” (2025) oraz korzystanie w procesie kształcenia z anglojęzycznej literatury, w tym z publikacji autorstwa pracowników Wydziału Pedagogiki. Powyższe obszary działań bezpośrednio dotyczą wielu aspektów realizacji programu studiów i służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

Umiędzynarodowienie kształcenia na Wydziale Pedagogiki w związku z poszerzeniem doświadczeń międzynarodowych kadry:

- Prof. dr hab. Helena Ostrowicka, zrealizowała staż badawczy w Johns Hopkins University, Baltimore, USA (01.07.-30.09.2022).
- Dr hab. Agnieszka Kamyk-Wawryszuk, prof. uczelni, zrealizowała wizytę na Makhambet Utemisov West Kazakhstan University w roli visiting professor na zaproszenie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego Republiki Kazachstanu w ramach projektu „On approval of the plan of distribution of the number of foreign scientists to engage in teaching activities in higher and postgraduate educational institutions” (18.10.-15.11.2023).
- Prof. dr hab. Piotr Kostyło odbył 2 staże: na Uniwersytecie Rockford w ramach programu „International Didactic Fellowship”, Rockford, Stany Zjednoczone (27.08.-10.09.2022) oraz na Uniwersytecie w Trnavie w ramach programu „Staff Mobility For Training”. Erasmus+, Trnava, Słowacja (05.02. – 10.02.2023).
- Dr Łukasz Brzeziński odbył wyjazd studyjny do University of Kragujevac, Serbia (Универзитету Крпујевац) w ramach projektu „Enhancing digital & psychological resilience through peer networking in the online environment in times of crises – DigiPsyRes” (12-16.07.2022).
- Dr Przemysław Zientkowski odbył wizytę studyjną na Uniwersytecie w Innsbrucku – Brenner Archiv, Internationale Ferdinand-Ebner-Gesellschaft (24.01.-27.01.2023r.).
- Dr Celina Czech-Włodarczyk, odbyła wyjazd studyjny do Johns Hopkins University w Baltimore, Maryland, USA (31.08-22.09.2024).
- Prof. dr hab. Helena Ostrowicka była opiekunem i koordynatorką pobytu prof. Christophera Morphew z Johns Hopkins University (USA) w ramach realizacji projektu „Innovations in Higher Education Research and Leadership” w programie Fulbright Specialist (październik 2023r.).

- Dr hab. Renata Tomaszewska, prof. uczelni, jest Koordynatorem jedynej w Polsce UNEVOC Centre (International Centre for Technical and Vocational Education and Training), które wchodzi w skład sieci 300 tego typu placówek UNESCO na całym świecie (od 01.10.2014 r. do chwili obecnej).
- Dr hab. Renata Tomaszewska, prof. uczelni, była Ekspertką w międzynarodowym projekcie MOB4APP "Strengthening VET professionals for promoting cross-border mobility in apprenticeships" (2020 - 2023): <https://www.mob4app.eu/projekt/>.
- Dr hab. Ewa Krause, była Ekspertką w międzynarodowym projekcie MOB4APP "Strengthening VET professionals for promoting cross-border mobility in apprenticeships" (2020-2023): <https://www.mob4app.eu/projekt/>.
- Dr Łukasz Brzeziński, był Ekspertem w międzynarodowym projekcie MOB4APP "Strengthening VET professionals for promoting cross-border mobility in apprenticeships" (2020-2023): <https://www.mob4app.eu/projekt/>.
- Organizacja wizyty studyjnej Erkkie Haipingea, Uniwersytet z Namibii, wicedyrektora Centre for Innovation in Learning and Teaching (CLT), Organizator: Katedra Dydaktyki i Studiów nad Kulturą Edukacji. Efekt: przeprowadzenie m.in. wykładu on-line dla studentów Wydziału Pedagogiki UKW pt.: „Blended Learning planning, implementation and monitoring in. Learning and Assessment Design for Mobile Learning contexts” oraz wykładu dla pracowników Wydziału Pedagogiki pt.: „Learning and pedagogical innovations for the 21st century: a case project – based learning at the University of Namibia. Promoting Open Educational Resources in teaching in higher education contexts”
[Katedra Dydaktyki i Studiów nad Kulturą Edukacji - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy](#)
- Wizyta przedstawicieli Uniwersytetu Tomasza Baty w Zlinie. Koordynator: Kierownik Katedry Dydaktyki i Studiów nad Kulturą Edukacji, prof. dr hab. Ewa Filipiak. Wizyta była związana z realizowanym projektem: „Faculty Teacher as the Facilitator of High Quality Training of Future Nursery School Teachers and Lower Primary School Teach”, którego celem było wspieranie rozwoju profesjonalnych kompetencji studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej. W czasie wizyty studyjnej na terenie UKW przebywało 12 pedagogów z Uniwersytetu Tomasza Baty w Zlinie (Czechy) – 3 nauczycieli akademickich, 2 nauczycieli przedszkola, 1 nauczyciel klas I-III szkoły podstawowej oraz 6 studentów pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Efekt: W trakcie wizyty zespół czeskich pedagogów zebrał doświadczenia związane z organizacją warunków rozwojowego środowiska uczenia się dzieci na poziomie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Uczestnicy projektu spotkali się z badaczami, nauczycielami akademickimi, ekspertami w zakresie wczesnej edukacji, poznali kulturę szkoły i przedszkola, uczestniczyli w zajęciach wraz ze studentami kierunku pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna.
- Udział pracowników Katedry Metodologii Badań i Studiów nad Dyskursem oraz Katedry Dydaktyki i Studiów nad Kulturą Edukacji w realizacji stażu mgr Gulmiry Muhievą Stażystki z Kazachstanu (International Scholarship Of The President Of The Republic Of Kazakhstan "Bolashak" For Internship) – Opiekun stażu dr hab. Monika Nawrot-Borowska, prof. uczelni, prowadzenie zajęć: prof. dr hab. Ewa Filipiak, dr hab. Monika Nawrot-Borowska, prof. uczelni, prof. dr hab. Helena Ostrowicka, dr Justyna Spychalska-Stasiak, dr Magdalena Kolber, dr Joanna Szymczak, dr Adam Mroczkowski.
- W ramach podpisanej współpracy pomiędzy Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy a Yokohama National University (Japonia) Katedra Badań nad Edukacją Estetyczną (obecnie Katedra Pedagogiki Kultury) sprawowała opiekę nad wizytą Prof. Masafumi Ogawa z Yokohama National University, opiekun wizyty: dr Monika Lewicka (07-11.03.2022).

- Dr Elżbieta Okońska, prof. uczelni sprawowała opiekę nad Prof. Dr. Renáta Bernátová, Ph.D., Prodzikan ds. Kształcenia Wydziału Pedagogiki Uniwersytetu w Presovie na Słowacji – gość w ramach programu Erasmus Plus.
- Dr Wioleta Junik, była Koordynatorką *Umowy o współpracy* pomiędzy Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego a Państwowym Uniwersytetem Pedagogicznym im. Iwana Franka w Drohobyczu (Ukraina): Ostatnio zrealizowane aktywności, na rzecz podtrzymywania współpracy to: kontynuowanie współpracy z członkami zespołu z Katedry Socjologii, Praw i Politologii Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Iwana Franki w Drohobyczu w zakresie dalszego wykorzystywania i rozwoju produktu „Moduł kształcenia do wyboru dla studentów kierunków studiów: socjologia, psychologia praktyczna i praca socjalna PUPIF w Drohobyczu” będącego efektem projektu naukowo-metodycznego pn. „Polsko-ukraińska współpraca naukowo-metodyczna na rzecz wspierania rozwoju systemu profilaktyki i kształcenia specjalistów w zakresie przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym dzieci i młodzieży na Ukrainie” realizowanego w latach 2017-2019 (Umowa nr 56/3.5/17/DEA pomiędzy UKW a Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z dn. 21.09.2017). W dn. 15 lutego 2022 roku rozmowa online z dr Iriną Mirchuk i dr Ihorem Zubrythskym na temat zastosowania modułu kształcenia w innych formach doskonalenia nauczycieli i pedagogów.
- Dr Elżbieta Okońska, prof. uczelni – wyjazd w ramach programu Erasmus+ w celu nawiązania współpracy z Uniwersytetem Sapienza Università di Roma - spotkania z przedstawicielami Facoltà di Medicina e Psicologia z Uniwersytetu w Rzymie (03-07.11.2022).
- W ramach międzynarodowego projektu Erasmus+ Partnerstwo Współpracy: „Zwiększanie odporności na zagrożenia cyfrowe i psychologiczne w czasach kryzysu poprzez tworzenie sieci rówieśniczych w środowisku online” (Enhancing digital & psychological resilience throughpeernetworking in the online environment in times of crises – DigiPsyRes) w dniach od 15 do 17 maja 2023 na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego wizyta Liderów projektu DigiPsyRes – prof. dr hab. Dragana Bjekić, dr Darko Hinić, dr Ivana Krsmanović (the University of Kragujevac, Serbia) oraz online Partnerów z Włoch (the University of Foggia). Efekt: dr Łukasz Brzeziński wraz z osobami studiującymi na kierunku Pedagogika, o module: *zarządzanie zasobami ludzkimi i doradztwo zawodowe z coachingiem* zrealizował warsztat, którego celem było przetestowanie funkcjonalności Guide/Przewodnika oraz projektowanej aplikacji.
- Katedra Pedagogiki Pracy i Andragogiki była interesariuszem w międzynarodowym projekcie MOB4APP „Strengthening VET professionals for promoting cross-bordermobility in apprenticeships” (2020-2023). Jest to projekt partnerstwa strategicznego w ramach Erasmus Plus – Strategic Partnership – Development of Innovation - KA202 VET mający na celu promowanie i rozwój zagranicznych praktyk zawodowych. Projekt opiera się na partnerstwie 7 podmiotów (Co.Meta, Regione Marche, Berlinsk, Pro Work, The Pedagogical University of Krakow and the Spain Chamber of Commerce) z 5 krajów (Włochy, Niemcy Belgia, Polska, Hiszpania).
- Dr Łukasz Brzeziński był członkiem w polskim zespole (pod kierownictwem dr hab. Aleksandry Błachnio prof. uczelni) międzynarodowego projektu Erasmus+ pt.: „Zwiększanie odporności na zagrożenia cyfrowe i psychologiczne w czasach kryzysu poprzez tworzenie sieci rówieśniczych w środowisku online” (Enhancing digital & psychological resilience through peer networking in the online environment in times of crises – DigiPsyRes).Project Coordinator -The University of Kragujevac, Serbia (Универзитету Крагујевцу), Project Partner – The Kazimierz Wielki University, Poland (Kazimierz Wielki University), Project Partner – The University of Foggia, Italy (Università Degli Studi Di Foggia). Czas realizacji projektu 1.12.2021 do 1.12 2024.

- Badaczki Katedry Dydaktyki i Studiów nad Kulturą Edukacji spotkały się z norweskim koordynatorem międzynarodowego zespołu badawczego prof. Knutem ØysteinHøvik, w ramach „Multicultural Practicum Groups and Internationalisation of Teacher Education (MUPIT)”. Efekt: wymiana doświadczeń z supervizji, dokonanie podsumowania i ustaleń dotyczących realizacji zadań projektu w obszarze praktyki. Hospitowano zajęcia studiujących, odbywających praktykę w szkole w Hamar, odbyło się spotkanie z dyrektorką szkoły, w której studentki odbywają praktykę. W trakcie wizyty studyjnej prof. Ewa Filipiak i dr Magdalena Kolber spotkały się także z pracownikami Inland Norway University of Applied Sciences (INN University) – prof. Thor Andre Skreftsrud z Faculty of Education, Department of Social and Educational Sciences (omówiono pola współpracy, pracę nad projektem „Vygotski vs edukacja”. Inspirująca była wizyta w Future Classroom Lab Norway, gdzie przeprowadzono dyskusję i omówiono możliwości współpracy.
- 7-10.10.2024, Wizyta studyjna i wykłady doc. PaedDr. Milena Lipnická, PhD. z Department of Elementary and Preschool Education Faculty Of Education, Matej Bel University Banská Bystrica (Słowacja) W dniach 7-10.10.2024 w Katedrze Dydaktyki i studiów nad Kulturą Edukacji w ramach programu Erasmus+ Teacher Mobility przebywała doc. PaedDr. Milena Lipnická, PhD. z Department of Elementary and Preschool Education Faculty Of Education, Matej Bel University Banská Bystrica. Opiekunem naukowym była prof. dr hab. Ewa Filipiak. Zainteresowania naukowe doc. PaedDr. Mileny Lipnickiej, PhD sytuują się w obszarze edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej, a także edukacji włączającej, uwzględniającej kształcenie dzieci ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi. W trakcie pobytu doc. PaedDr. Milena Lipnická, PhD m.in. zrealizowała 2 wykłady pt. *Pre-primary Education in the Slovak Republic* oraz *Innovations in Pre-primary Education*.
- Wizyty badaczy i studentów w zagranicznych ośrodkach Erasmus+ Blended Intensive Programme (BIP) pt. „Innovations in Primary Education” na Vytautas Magnus University w Wilnie (Litwa). W dniach 9-14.03.2025 r. studentki z Wydziału Pedagogiki UKW w Bydgoszczy (kierunek: pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna): Zuzanna Cywińska (V rok), Julia Czyż (IV rok), Kinga Jensz (IV rok), Klaudia Erdmańczyk (IV rok), Kinga Bucholc (II rok) oraz Karolina Rupacz (II rok) uczestniczyły w programie Erasmus+ Blended Intensive Programme (BIP) pt.: „Innovations in Primary Education” na Vytautas Magnus University w Wilnie (Litwa). Wzięły w nim udział także studentki z Litwy, Łotwy, Ukrainy i Gruzji. Głównym celem wyjazdu była wymiana doświadczeń w zakresie stosowania innowacyjnych rozwiązań na I etapie edukacji. Program obejmował wykłady, warsztaty oraz wizyty studyjne. Studentki miały możliwość rozmów z nauczycielami oraz obserwacji zajęć w prywatnej szkole (Vitlis Lyceum), szkole państwowej (Vilnius January 13th Progymnasium), a także w polskiej szkole (Wilija). Wykłady prowadzili m.in bydgoscy pedagodzy: prof. dr hab. Ewa Filipiak i dr Joanna Szymczak. Podsumowanie projektu odbyło się online. Osoby studiujące przygotowały prezentację i feedback. Studentki działają również w Kołach Naukowych Ecole Moderne Celestyna Freineta oraz Interdyscyplinarnym Kole Naukowym Dydaktyków IDEO. Studentki i wykładowcy otrzymali certyfikaty.
- Wizyta grupy studentek pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej wraz z badaczkami: prof. dr hab. E. Filipiak i dr J. Szymczak w szkole polskiej Wilija w Wilnie. 13.03.2025 r. grupa studentek kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna wraz z prof. dr hab. E. Filipiak i dr J. Szymczak odbyła wizytę studyjną w polskiej szkole Wilija w Wilnie (Litwa). Prof. dr hab. E. Filipiak przekazała nauczycielom autorskie materiały edukacyjne, poradnik: Happy baby. Jak wychować zdrowe i szczęśliwe dziecko. Ewa Filipiak (2024) część 1. Wychowanie przedszkolaka. Część 2. Idę do szkoły – dojrzałość szkolna. Osoby studiujące wraz z nauczycielami dyskutowali o sposobach pracy w polskiej szkole w Wilnie, możliwościach współpracy, realizacji staży pedagogicznych.

- eTwinning 15 marca 2023 roku studentki IV roku pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej wzięły udział w warsztatach eTwinning. Przygotowane warsztaty przyczyniły się do umiędzynarodowienia kształcenia nauczycieli pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, ponieważ wprowadziły studentów w europejski kontekst edukacyjny oraz zaprezentowały narzędzia umożliwiające współpracę międzynarodową w praktyce szkolnej. Podczas zajęć osoby studiujące poznały program eTwinning – oficjalną platformę współpracy europejskich nauczycieli – co pozwoliło im zrozumieć, jak funkcjonuje edukacja ponadnarodowa oraz jakie możliwości daje uczestnictwo w projektach z partnerami z innych państw. Wydarzenie odbyło się w ramach zajęć dydaktycznych metodyka nauczania języka obcego dzieci. Uczestniczki zdobyły wiedzę i umiejętności związane z wykorzystaniem nowoczesnych technologii oraz znajomości języków obcych w realizacji projektów poświadczane certyfikatami. Spotkanie poprowadziła Agnieszka Bruska, ambasadorka eTwinning i nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej. Organizatorką spotkania była dr Magdalena Kolber.
- Autorska koncepcja przedmiotu język obcy specjalistyczny wraz z materiałami a umiędzynarodowienie: Realizacja przedmiotu język obcy specjalistyczny (dr M. Kolber) sprzyja umiędzynarodowieniu kształcenia, ponieważ umożliwia osobom studiującym na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna czytanie specjalistycznych tekstów w języku obcym, co otwiera im dostęp do aktualnych światowych publikacji, materiałów metodycznych oraz najnowszych trendów pedagogicznych. Znajomość języka obcego w ujęciu specjalistycznym zwiększa także ich mobilność zawodową oraz realną możliwość podejmowania pracy za granicą. Ponadto kompetencje językowe zdobywane na zajęciach umożliwiają osobom studiującym aktywne uczestnictwo w projektach i inicjatywach międzynarodowych, takich jak eTwinning czy Erasmus+. Studujący są przygotowani do współpracy międzynarodowej, udziału w kursach metodycznych, szkoleniach zagranicznych czy job shadowing.
- Współpraca z międzynarodową szkołą ISOB (Internationale School of Bydgoszcz) prof. dr hab. Ewa Filipiak jest koordynatorem merytorycznym w szkole ISOB, której organem założycielskim jest UKW. Studujący mają możliwość obserwacji lekcji realizowanych według programu IB. Międzynarodowa Szkoła im. Gen. Ryszarda Kuklińskiego w Bydgoszczy to wielokulturowa szkoła z podejściem do nauki opartym na dociekaniach. Dzięki 26 różnym narodowościom, uczniowie uczą się tu międzynarodowego podejścia, z silnymi zasadami troski o innych i naszą planetę. Uczniowie pochodzą z: Argentyny, Brazylii, Bułgarii, Kanady, Chorwacji, Czech, Francji, Gruzji, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Węgier, Indii, Włoch, Łotwy, Litwy, Holandii, Polski, Rumunii, Rosji, Serbii, Słowacji, Słowenii, Hiszpanii, Turcji, Ukrainy i USA. Szkoła ISOB jest przestrzenią możliwości poznawania i uczestniczenia w wielokulturowym środowisku. Osoby studiujące mają możliwość uczestniczenia w corocznych prezentacjach projektów przygotowanych przez uczniów PYP (Primary Years Programme) w języku angielskim.
- Badania międzynarodowych kultur – prace magisterskie studentów Monika Welka (2025) norweski system edukacji na etapie wczesnoszkolnym w oparciu o Sagdalen Skole w Strømmen Promotor: prof. dr hab. Ewa Filipiak. Przedmiotem penetracji badawczej Moniki Welki jest norweski system edukacji na etapie wczesnoszkolnym. Autorka podjęła problem analizując ten system z trzech perspektyw: ustawodawczej, ministerialnej i z perspektywy polskich nauczycieli oraz uczniów z Sagdalen Skole w Strømmen. Materiał empiryczny zebrała podczas wizyty studyjnej w szkole w Norwegii.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wydział Pedagogiki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy oferuje osobom studiującym na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna wielowymiarowe wsparcie, którego istotny komponent stanowi dostosowanie oferty do różnorodnych potrzeb osób studiujących, w tym osób z niepełnosprawnościami, a także rozwój i doskonalenie form pomocy w procesie uczenia się oraz rozwijaniu aktywności naukowej, społecznej i zawodowej. Osoby studiujące na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna już od chwili immatrykulacji są aktywnie zapraszane do współtworzenia wspólnoty akademickiej.

Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studiujących, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami

Jak wskazywano już wcześniej, osoby z niepełnosprawnościami studiujące na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna mają zapewnioną kompleksową pomoc poprzez funkcjonujący w strukturach UKW [Dział ds. Osób z Niepełnosprawnościami](#), którego działania są regulowane dedykowanymi [przepisami wewnętrznymi](#), dotyczącymi funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami na uczelni.

System wspierania studiujących osób z niepełnosprawnościami obejmuje rozpoznawanie indywidualnych potrzeb, wsparcie finansowe i organizacyjne, likwidację barier architektonicznych oraz specjalistyczne usługi, takie jak asystent dydaktyczny, wsparcie psychologiczne, dostęp do digitalizacji materiałów i indywidualne zajęcia dedykowane osobom studiującym z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Uczelnia udziela pomocy finansowej studiującym z niepełnosprawnościami poprzez stypendia oraz pomoc organizacyjną, np. opiniowanie wniosków o indywidualną organizację studiów, opiniowanie wniosków o urlop zdrowotny, a także pomoc w wypełnianiu wniosków do programu PFRON „Aktywny samorząd” – Moduł II. Uczelnia wdraża również rozwiązania ułatwiające naukę, np. lupy, urządzenia lektorskie, dyktafony, tłumaczenia migowe online oraz pętlę indukcyjną w aulach, a także dysponuje dostosowanymi pomieszczeniami bibliotecznymi i komputerowymi. Dodatkowo współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami edukacyjnymi podnosi efektywność wsparcia. Potwierdzeniem jakości podejmowanych działań jest przyznanie uczelni prestiżowych nagród w konkursach: Super Lodołamacze 2020 oraz [Lodołamacze 2022](#). UKW stanowi także w środowisku lokalnym znany i ceniony [przykład dobrych praktyk](#) w zakresie dostępności.

Znaczącą rolę w społeczności odgrywa także Zrzeszenie Studentów Niepełnosprawnych, które jest nie tylko głosem i reprezentacją samych osób zainteresowanych, ale także słyszany i doceniany pomysłodawcą różnych inicjatyw oraz wydarzeń. Kolejny przykład wspierania tej grupy osób studiujących stanowić może aktywność projektowa Uniwersytetu, który w latach 2025-2028 realizuje projekt „Uniwersytet Równych Szans 2”, który uzyskał najwyższe w województwie finansowanie w kwocie 7 411 104,30 zł (<https://urs2.ukw.edu.pl/jednostka/urs-2>). Projekt stanowi kontynuację przedsięwzięcia „Uniwersytet Równych Szans”, realizowanego w latach 2020-2023 (<https://uniwersytetrownychszans.ukw.edu.pl/jednostka/uniwersytet-rownych-szans/>).

Zakres i formy wsparcia w procesie uczenia się

Osobom studiującym na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna udzielane jest wsparcie w procesie uczenia się w zakresach i formach uwzględniających indywidualne potrzeby. Szczegółowy zakres i formy wsparcia przedstawione zostały w [Regulaminie studiów](#). Oferowane wsparcie

edukacyjne uwzględnia między innymi indywidualną organizację studiów (IOS), dostosowaną do sytuacji osobistych lub zawodowych studiujących, co pozwala na elastyczne planowanie toku nauki bez wydłużenia czasu studiów. Indywidualna organizacja studiów umożliwia studiującym z utrudnieniami zachowanie ciągłości nauki przy optymalnym harmonogramie kształcenia. Jednocześnie uczelnia zapewnia dostęp do nowoczesnych technologii dydaktycznych i pomocniczych, co sprzyja inkluzji i efektywności uczenia się. Przykładem działań wspierających proces kształcenia był projekt [Narodowej Reprezentacji Akademickiej](#), ukierunkowany na pomoc studentom-sportowcom w łączeniu kariery sportowej z nauką akademicką oraz wprowadzone w ostatnim roku akademickim rozwiązania związane z [kariery dwutorową](#).

Analizowany okres obejmował także czas pandemii SARS-Cov-2. W związku z tym Wydział Pedagogiki oferował zajęcia wyrównawcze adresowane do osób studiujących na I roku kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, finansowane z dodatkowej subwencji MEiN, których celem było uzupełnianie deficytów wiedzy i kompetencji społecznych po doświadczeniach edukacji zdalnej.

Formy wsparcia aktywności studenckiej

- 1) mobilność krajowa i międzynarodowa — Biuro Współpracy Międzynarodowej oraz wyznaczony koordynator dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna – dr Monika Lewicka, wspierają studiujących w przygotowaniu do wyjazdów krajowych i zagranicznych w ramach programów takich jak MOST, Erasmus+, udostępniając na bieżąco niezbędne informacje, wspomagając wybór uczelni partnerskiej oraz partycypując w działaniach formalnych (<https://bwm.ukw.edu.pl/>);
- 2) działalność naukowa i twórcza — Kluczową rolę wśród działań służących wspieraniu osób studiujących na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna odgrywają Studenckie Koła Naukowe, kontynuujące dziedzictwo wcześniejszych grup naukowych, angażujące studiujących w badania, organizację seminariów, wyjazdów naukowych, publikacje i udział w konkursach. Na Wydziale Pedagogiki istnieje 9 [Kół Naukowych](#). Każde z nich zakłada partycypacyjny model funkcjonowania – jest otwarte na przyjmowanie nowych członków oraz planowanie działalności w sposób stwarzający osobom studiującym przestrzeń na ekspresję zainteresowań naukowych. Wydział Pedagogiki organizuje i współorganizuje także cykliczne wydarzenia popularnonaukowe jak [Dzień Wydziału Pedagogiki](#) czy [Bydgoski Festiwal Nauki](#). Osoby studiujące są włączane w organizację Dni Wydziału, prezentują swoje pasje artystyczne i naukowe;
- 3) wsparcie na rynku pracy i dalszej edukacji — Wydział Pedagogiki, jako jednostka organizacyjna UKW, już od pierwszego semestru kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna wyraża swoją troskę wobec wspierania osób studiujących zarówno w odniesieniu do planowania dalszej edukacji w perspektywie całonocnej, jak i w procesie przygotowania do tranzycji na rynek pracy. W pierwszym semestrze realizowane są zajęcia z zakresu Planowania kariery zawodowej, które od roku akademickiego 2024-2025 prowadzi pracownik Wydziału Pedagogiki. Osobom studiującym oferowane są także bezpłatne certyfikowane szkolenia i warsztaty (np. szkolenia oferowane przez „Fundację Całym Sercem”). Przez cały czas trwania kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna do dyspozycji osób studiujących jest doradca zawodowy, trener i coach zatrudnieni w Biurze Karier [Biuro Karier](#). Biuro Karier na bieżąco informuje studiujących między innymi o konferencjach tematycznych, praktykach zawodowych czy ofertach pracy oraz zapewnia pomoc w wejściu na rynek pracy, między innymi poprzez poradnictwo zawodowe, poradnictwo w zakresie metod poszukiwania pracy, organizację warsztatów online z zakresu pisania CV oraz listu motywacyjnego. Akademickie

Biuro Karier UKW oferuje także bezpłatne konsultacje doradcze, pomoc w poszukiwaniu praktyk i staży, a także łączy studiujących i absolwentów z potencjalnymi pracodawcami;

- 4) rozwój aktywności sportowej, artystycznej, organizacyjnej i przedsiębiorczej – Osoby studiujące mają możliwość uczestnictwa w licznych sekcjach sportowych Klubu [AZS UKW](#), w tym sekcji: piłki ręcznej kobiet i mężczyzn, sekcji lekkiej atletyki kobiet i mężczyzn, sekcji pływania, koszykówki, judo, sportów siłowych, futsal kobiet, piłki nożnej. Osoby studiujące na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna mogą także rozwijać swoje pasje artystyczne m.in. w [Chórze Akademickim](#) i [Radiu Uniwersyteckim](#). Aktywność społeczna i wolontariat osób studiujących na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w UKW realizowane są także poprzez Akademickie Centrum Wolontariatu czy [Samorząd Studencki](#). Co istotne, jednostki te cechuje kultura otwartości – permanentnie prowadzony jest nabór osób studiujących mających odpowiednie predyspozycje i chęć rozwijania swoich zainteresowań.

System motywowania i wsparcia najlepszych osób studiujących

Uczelnia stosuje zróżnicowany system nagród i wyróżnień, obejmujący między innymi nagrody rektora, konkursy na najlepszą pracę dyplomową, jak również konkursy na najlepszego studenta i absolwenta – w dwójakiej formie: wyróżnienia Rady Kolegium II oraz nagrody Rektora UKW. [Wyróżnienia i nagrody](#) przyznawane są w dwóch kategoriach – naukowej i pozanaukowej. Jednocześnie oferowana jest możliwość ubiegania się o prestiżowe stypendia i nagrody na szczeblu zewnętrznym. System motywowania osób studiujących do osiągania lepszych wyników w nauce obejmuje zatem z jednej strony system nagród i wyróżnień [regulowany](#) na poziomie uniwersyteckim; z drugiej strony dotyczy możliwości, między innymi skierowania wniosku o przyznanie Nagrody Naukowej Prezydenta Miasta Bydgoszczy lub Stypendiów Prezydenta dla wyróżniających się studiujących, skierowania wniosku o przyznanie stypendium Ministra Edukacji i Nauki. Korzystając ze wsparcia nauczycieli akademickich, osoby studiujące na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna angażują się w działalność naukową, pozanaukową, podejmują prace istotne dla społeczności akademickiej Uniwersytetu. Potwierdzeniem tej aktywności są nagrody zdobyte w konkursach na poziomie uniwersyteckim oraz ogólnopolskim. Przykład stanowią osiągnięcia studentki Zuzanny Cywińskiej (obecnie Nawrockiej), która wykazując się wysoką aktywnością naukową otrzymała w 2024 roku prestiżową [Nagrodę Pro Juvenes](#) w kategorii „Student naukowiec”, przyznaną za wybitne osiągnięcia badawcze i działalność akademicką, a także dwukrotnie otrzymała [Nagrodę Rektora UKW dla najlepszego studenta za osiągnięcia naukowe](#), jak również [Nagrodę Rektora dla najlepszej absolwentki UKW](#) za osiągnięcia naukowe. Nagrodę Pro Juvenes w kategorii „Student zaangażowany społecznie” otrzymał również Piotr Lewandowski studiujący na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Zestawienie uzyskanych nagród potwierdza konsekwentny rozwój naukowy i pozanaukowy osób studiujących na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, ich wysoki poziom kompetencji oraz aktywny udział w życiu akademickim uczelni. Dowód tego może stanowić kontynuowanie kształcenia w Szkole Doktorskiej UKW przez Zuzannę Nawrocką (zd. Cywińską).

Co istotne, w roku akademickim 2024-2025 Wydział Pedagogiki zaprosił studiujących na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna do ogólnouczelnianego badania, w ramach którego studiujący mogli wyrazić swoje potrzeby dotyczące realizowanego procesu kształcenia, w tym kierunków i zakresów wsparcia, którego oczekują od uczelni. Odpowiedzią UKW na zgłoszone spostrzeżenia było aplikowanie o środki w ramach konkursu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

[Projekt](#) pn „MiniDO – Minimalizowanie drop-outu na UKW” został zakwalifikowany do dalszego etapu, osiągając wysokie, 16-te, miejsce.

Informowanie osoby studiującej o dostępnych formach wsparcia i pomocy materialnej

Informacje dotyczące systemu wsparcia przekazywane są studiującym między innymi podczas cyklicznych spotkań z opiekunem roku, podczas których osoby studiujące na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna informowane są między innymi o zasadach korzystania z pomocy materialnej, wsparcia osób z niepełnosprawnościami oraz możliwościach mobilności. Ponadto opiekun roku jest w trybie stałym dostępny dla osób studiujących – w ramach swojego dyżuru stacjonarnego oraz poprzez środki komunikacji zdalnej (MS Teams, e-mail, telefon). Uczelnia wspiera także komunikację poprzez publikowanie szczegółowych informacji na stronach internetowych jednostek – w tym między innymi na stronie [Wydziału Pedagogiki](#) i [Biura Obsługi Studentów](#). Informacje dostępne są również na Facebooku i Instagramie.

Procedury rozpatrywania skarg i wniosków studiujących oraz ich efektywność

Mechanizmy rozstrzygania sytuacji trudnych zgłaszanych przez osoby studiujące na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna opierają się na hierarchicznej i wielostronnej współpracy między opiekunem danego roku, organami Wydziału – w tym Dziekanem, Prodziekanem i Kierownikami właściwych katedr, Dyrektorem Kolegium II i Biurem Obsługi Studentów, samorządem studenckim oraz właściwymi pełnomocnikami rektora UKW, w tym Pełnomocnikiem ds. pomocy psychologicznej, Pełnomocnikiem ds. kształcenia, Pełnomocnikiem ds. równości płci oraz Pełnomocnikiem ds. praw studentów. Istotny element systemu rozpatrywania skarg i wniosków stanowi także procedura zgłaszania naruszeń w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego, o której osoby studiujące na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna są informowane przez opiekuna roku ([Procedura naruszeń UKW](#)). W roku akademickim 2024/2025 na mocy zarządzenia Rektora wprowadzono także Standardy Ochrony Małoletnich w UKW, które w sposób szczególny dotyczą zakresu działalności osób studiujących na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna ([Standardy Ochrony Małoletnich](#)).

W Kolegium II funkcjonuje również [procedura składania skarg i wniosków](#) przez osoby studiujące. Celem procedury jest określenie jasnych i przejrzystych zasad zgłaszania skarg oraz wniosków dotyczących procesu kształcenia, organizacji studiów oraz funkcjonowania jednostek uczelni. Procedura zapewnia studentom możliwość efektywnego i uporządkowanego zgłaszania uwag, a organom uczelni – właściwe i terminowe ich rozpatrywanie.

Zakres i jakość obsługi administracyjnej studiujących oraz kwalifikacje kadry wspierającej

Obsługę administracyjną zapewnia Biuro Obsługi Studentów Kolegium II wraz z Sekretariatem Wydziału Pedagogiki. Kadra administracyjna realizuje kompleksowe wsparcie studiujących w zakresie procedur związanych z tokiem studiów. Dostępność i profesjonalizm pracowników sprzyjają sprawnej realizacji procesów administracyjnych.

Biblioteka UKW, dzięki wsparciu ze strony bibliotekarzy oraz dobrze zorganizowanym szkoleniom <https://biblioteka.ukw.edu.pl/szkolenia-studenci>, odgrywa kluczową rolę w umożliwieniu studentom efektywnego korzystania ze źródeł wiedzy. Osoby studiujące na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna korzystają z szeregu szkoleń, jak np. obowiązkowe przysposobienie biblioteczne dla

rozpoczynających naukę w Uczelni, Cyfrowe Źródła Informacji – praktyczne szkolenie w pracowni komputerowej, obejmujące przegląd elektronicznych baz, katalogów, repozytoriów i bibliotek cyfrowych. Program zajęć jest dostosowany do potrzeb grup – w tym osób przygotowujących prace dyplomowe. Kompetencje zdobywane na szkoleniach przekładają się na lepszą jakość pracy dyplomowej.

Działania edukacyjne i informacyjne na rzecz bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy

Uniwersytet wdrożył obligatoryjne szkolenia wprowadzające dla osób studiujących na I rocznikach obejmujące moduły z zakresu BHP, etykiety akademickiej, praw i obowiązków studenta, jak również szkolenia antydyskryminacyjne oraz planowania kariery zawodowej. Dla studiujących na pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej dostępne jest także [wsparcie psychologiczne](#) – za pośrednictwem dedykowanego pełnomocnika, co wzmacnia mechanizmy przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy w środowisku akademickim. Od 3 listopada 2025 r. funkcjonują również dyżury psychologów w ramach projektu „[MiniDO - Minimalizowanie drop-outu na UKW](#)” projekt FERS.01.05-IP.08-0057/25. Ta inicjatywa powstała z troski o dobrostan psychiczny społeczności akademickiej. Ponadto w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. Równości Płci, który wraz z zespołem odpowiada za realizację Planu Równości Płci. Poszczególne elementy planu wpływają na tworzenie każdego dnia w murach UKW [kultury równości](#), której filarami są: (1) świadomość i edukacja, (2) polityka równych szans, (3) komunikacja i promocja. Jednym z istotnych przejawów wspólnoty celu pod postacią budowania kultury równości w UKW są działania podejmowane przez zespół ds. równości płci, m.in. realizacja szkoleń z zakresu przemocy i dyskryminacji językowej oraz zarządzania różnorodnością, budowanie polityki równych szans oraz polityki antymobbingowej. Rektor UKW powołał także swojego Pełnomocnika ds. mobbingu, któremu osoby studiujące na Wydziale Pedagogiki mogą zgłaszać wszelkie trudne doświadczenia. Co istotne, zarówno funkcja Pełnomocnika ds. mobbingu, jak i Pełnomocnika ds. Równości Płci pełnione są przez pracowników Wydziału Pedagogiki. Ważny komponent działań edukacyjnych i informacyjnych na rzecz bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy stanowi wprowadzenie przywołanych wcześniej [Standardów Ochrony Małoletnich](#) w UKW.

Współpraca z samorządem studenckim i organizacjami studenckimi

Samorząd Studencki Kolegium II funkcjonuje jako aktywny partner w procesach decyzyjnych i reprezentacyjnych, organizuje szkolenia dla osób studiujących z praw i obowiązków studenta, uczestniczy w pracach Rady Kolegium II, opiniowaniu programów studiów oraz harmonogramów egzaminów, a także angażuje się w wybór kadry kierowniczej. Zapewnia efektywną komunikację między studiującymi a władzami uczelni oraz obronę praw i interesów studenckich, jak również występuje w roli inicjatora działań, które następnie procedowane są na poziomie Rady Kolegium oraz URK.

Monitorowanie, ocena i doskonalenie systemu wsparcia, motywowania osób studiujących oraz ocena kadry dydaktycznej

Wysoka jakość kształcenia jest elementem misji Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego. Założenie to realizowane jest między innymi poprzez funkcjonowanie w UKW Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, który obejmuje także Wydział Pedagogiki, w tym kierunek pedagogika przedszkolna i

wczesnoszkolna. Doskonalenie jakości kształcenia jest rozumiane jako przyjmowanie rozwiązań zapewniających odbiorcom oferty edukacyjnej Uniwersytetu osiągnięcie efektów uczenia się, a uczelni rozwijanie potencjału badawczego i dydaktycznego oraz pozycji na rynku edukacyjnym.

System Zapewniania Jakości Kształcenia obejmuje doskonalenie jakości i organizacji kształcenia we wszystkich istotnych dla funkcjonowania Uniwersytetu obszarach mających znaczenie dla przebiegu i rezultatów kształcenia, w szczególności w zakresie:

- 1) planowania i organizacji procesu kształcenia, w tym: a) tworzenia i doskonalenia programów studiów zgodnie z wymogami przepisów prawa oraz potrzebami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych; b) kwalifikacji kadry i jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych; c) dostosowywania infrastruktury Uniwersytetu do wymagań realizowanych i projektowanych programów studiów;
- 2) monitorowania i ewaluacji jakości kształcenia;
- 3) doskonalenia procesu kształcenia;
- 4) gromadzenia informacji o efektach doskonalenia jakości kształcenia.

W ocenianym okresie doskonalono program studiów na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w zgodzie z wymaganiami przepisów oraz potrzebami zgłaszanymi przez interesariuszy. Rada Programowa Kierunku na posiedzeniu w dn. 29.03.2023 r. dokonała korekt polegających na likwidacji niektórych przedmiotów, zmianie nazwy przedmiotu, łączeniu przedmiotów lub ich przesunięciu na inny semestr.

Likwidacji uległy następujące przedmioty:

- Podstawy pedagogiki resocjalizacyjnej
- Pedagogika międzykulturowa
- Dyskurs konstruktywistyczny we wczesnej edukacji
- Podstawy coachingu w pracy z dzieckiem
- Profilaktyka zagrożeń w świecie wirtualnym
- Dziecięce eksperymentowanie w muzyce
- Wspieranie rozwoju dzieci poprzez aktywność plastyczną
- Wspieranie rozwoju dzieci poprzez aktywność techniczną
- Wspieranie rozwoju muzycznego w okresie wczesnego i średniego dzieciństwa
- Pomoce dydaktyczne i edukacyjne wspierające rozwój dziecka
- Planowanie i dokumentowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zmianie nazwy uległ przedmiot Podstawy socjologii i socjologia edukacji na Podstawy socjologii edukacji. Niektóre przedmioty uzyskały nowe brzmienie wynikające z ich połączenia:

- Psychologiczne i pedagogiczne podstawy nauczania języka obcego dzieci
- Projektowanie ścieżki własnego rozwoju zawodowego z elementami prawa oświatowego.
- Zabawa jako strategia edukacyjna objęta przedmiotem Znaczenie zabawki w rozwoju dziecka.

Powstały nowe przedmioty:

- Arteterapia we wczesnej edukacji do wyboru z przedmiotem Twórczość plastyczna jako źródło oceny i wartościowania estetycznego
- Wprowadzenie do metody integracji sensorycznej.

Wyznaczono również przedmioty do wyboru:

- Dziecięce zespoły wokalne lub Chór dziecięcy
- Arteterapia we wczesnej edukacji do wyboru z przedmiotem Twórczość plastyczna jako źródło oceny i wartościowania estetycznego
- Konstruowanie gier dydaktycznych lub Dydaktyczne aspekty projektowania gier
- Diagnoza funkcjonalna dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (e) lub Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania dziecka/ucznia (e)
- Profilaktyka postaw rodzicielskich wobec dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (e) lub Zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (e)
- Wczesna profilaktyka zaburzeń rozwojowych dzieci z grup ryzyka (e) lub Projektowanie działań profilaktycznych (e).
Przedmioty, które zyskały dodatkową liczbę godzin:
 - Koncepcje dziecka i dzieciństwa (+15 godzin konwersatoriów)
 - Praca wychowawcy we wczesnej edukacji (+15 godzin konwersatoriów)
 - Organizowanie środowiska edukacyjnego w przedszkolu (+15 godzin konwersatoriów)
 - Planowanie aktywności badawczej dziecka (+15 godzin wykładów)
 - Teatr dziecięcy (+15 godzin konwersatoriów)
 - Zabawy i tańce przy muzyce (15 godzin konwersatoriów zamieniono na 30 godzin laboratoriów)
 - Projekt edukacyjny w przedszkolu i w klasach I-III (+15 godzin laboratoriów)
 - Metodyka edukacji technicznej (+15 godzin laboratoriów)
 - Metodyka edukacji zdrowotnej (+15 godzin laboratoriów)
 - Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (+15 godzin laboratoriów)
 - Pierwsza pomoc przedmedyczna (+15 godzin laboratoriów).

W związku ze zmianą liczby godzin przedmioty zyskały inny wymiar punktów ECTS (do wglądu w Planie studiów obowiązującym od roku akademickiego 2023/2024).

Przedmioty, przeniesione na inny semestr:

- Koncepcje alternatywne we wczesnej edukacji – z semestru VII na semestr X
- Wczesna edukacja – badania, rekonstrukcje, zmiana – z semestru VIII na semestr VII
- Podstawy psychodydaktyki twórczości i trening myślenia kreatywnego – z semestru II na semestr VIII
- Podstawy edukacji informatycznej – z semestru III na semestr VIII
- Podstawy dziecięcego muzykowania na instrumentach – z semestru VIII na semestr II
- Wprowadzenie do logopedii – z semestru V na semestr VII
- Dziecięce zespoły wokalne lub Chór dziecięcy - z semestru VIII na semestr X
- Adaptacja dziecka w przedszkolu – z semestru II na semestr VIII
- Techniki nauczania – uczenia się - z semestru II na semestr I
- Prawa dziecka – z semestru X na semestr IX
- Pierwsza pomoc przedmedyczna – z semestru X na semestr II

Wszystkie wprowadzane modyfikacje były konsultowane z przedstawicielką samorządu studenckiego będącą członkinią Rady Kierunku oraz przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych, czego dowód stanowią odpowiednie protokoły z posiedzeń Rady Kierunku.

Ewaluacja

Od 2007 roku realizowane zajęcia dydaktyczne poddawane są ocenie przez osoby studiujące (za pośrednictwem elektronicznej ankiety ewaluacyjnej dostępnej w USOSweb). 28 czerwca 2013 r. Rektor UKW wydał Zarządzenie Nr 90/2012/2013 w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego ogólnouczelnianej procedury ankietyzacji jakości kształcenia. Przedmiotem procedury ankietyzacji jest monitorowanie, przedkładanie informacji o wynikach oraz bieżąca poprawa jakości kształcenia. Procedura ankietyzacji: określa rodzaje ankiet ewaluacyjnych skierowanych do poszczególnych grup oraz wskazuje częstotliwość stosowania konkretnych ich rodzajów w odniesieniu do poszczególnych grup; określa także szczegółowy tryb postępowania związany z udostępnianiem określonych rodzajów zgromadzonych danych; ustala również zasady oceny zajęć dydaktycznych poprzez wskazanie szacunkowych progów wiarygodności. Ocena jest dobrowolna, odbywa się po odbytych kursie danego modułu/przedmiotu i jest przeprowadzana wśród osób studiujących wszystkich roczników, w tym pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

W Uczelni przeprowadzane są badania ewaluacyjne dotyczące oceny zajęć dydaktycznych i oceny środowiska kształcenia. Kwestionariusz Ankiety Oceny Środowiska Kształcenia składa się z 10 pytań i odnosi się do organizacji procesu kształcenia, tj. planu zajęć, liczebności grup, wyposażenia w pomoce dydaktyczne, obsługi studiujących w BOSie, dostępności zbiorów bibliotecznych, warunków odbywania zajęć. Osoby studiujące mogą całkowicie anonimowo dokonać oceny zajęć dydaktycznych oraz wnieść dodatkowe uwagi dotyczące przebiegu, jakości oraz warunków realizacji danej formy zajęć dydaktycznych.

Kwestionariusz Ankiety Oceny Zajęć Dydaktycznych obejmuje 10 pytań i odnosi się do pięciu kluczowych obszarów poddanych ewaluacji:

- 1) organizacji zajęć,
- 2) sposobu prowadzenia zajęć,
- 3) klimatu społecznego zajęć,
- 4) dostrzeganych korzyści z udziału w zajęciach,
- 5) oceny efektów kształcenia.

Ankiety udostępniane są:

- 1) studiującym studiów stacjonarnych w semestrze zimowym (od 15 stycznia do 15 marca) oraz w semestrze letnim (od 1 czerwca do 15 października),
- 2) studiującym studiów niestacjonarnych w semestrze letnim (od 1 czerwca do 15 października),
- 3) słuchaczom studiów podyplomowych w ciągu miesiąca od zakończenia zajęć przez okres jednego miesiąca od udostępnienia.

Pracownicy Wydziału Pedagogiki mają dostęp do wyników ewaluacji poprzez swoje konta w systemie USOSweb. Jednocześnie Dyrektor Kolegium II opracowuje – na podstawie raportów wydziałowych koordynatorów ds. ankietyzacji – każdego roku raport, który stanowi syntetyczne omówienie wyników ankietyzacji w danym roku akademickim, obejmujące dwa obszary:

- 1) ocenę środowiska kształcenia dokonaną przez osoby studiujące na studiach I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich na Wydziale Pedagogiki,
- 2) ocenę zajęć dydaktycznych dokonaną przez osoby studiujące na studiach I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich na Wydziale Pedagogiki.

Raport jest zatwierdzany na posiedzeniu Rady Kolegium II, a następnie upowszechniany za pośrednictwem [strony internetowej Kolegium II](#).

Nawiązując do uzyskanych efektów ankietyzacji wskazać należy, iż w roku akademickim 2024/2025 na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna objętych badaniem było 407 osób studiujących. Ankietę wypełniło 156 osób. Ogólna ocena zajęć dydaktycznych prowadzonych na kierunku

pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w roku akademickim 2024/2025 wyniosła 4,90, co stanowi najwyższy wynik na Wydziale Pedagogiki. Analiza uzyskanych wyników wskazuje, że studenci wysoko oceniają kompetencje merytoryczne i dydaktyczne prowadzących zajęcia, oraz atmosferę sprzyjającą aktywnemu uczestnictwu w zajęciach. Wysoka ocena świadczy także o trafnym doborze realizowanych treści programowych i praktycznemu ich ukierunkowaniu.

Podsumowując, system ewaluacji jakości kształcenia bazuje na regularnej ankietyzacji przeprowadzanej po każdym semestrze, obejmującej ocenę warunków dydaktycznych, organizacji zajęć, dostępności zasobów bibliotecznych oraz obsługi studenckiej. Wyniki ankiet stanowią podstawę do wprowadzania korekt i podnoszenia jakości kształcenia. W procesie oceny udział biorą różne grupy interesariuszy, w tym również studenci, co zapewnia transparentność i adekwatność działań doskonalących.

Wszystkie wyżej opisane formy działalności realizowanej na Wydziale Pedagogiki mają na celu realne wspieranie osób studiujących na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym i zawodowym oraz sprzyjają wejściu na rynek pracy w roli wysoko wykwalifikowanej kadry na rzecz potrzeb współczesnego społeczeństwa i gospodarki.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy umożliwia kandydatom, studiującym i absolwentom publiczny dostęp do informacji o programie studiów (kształcenia), warunkach jego realizacji, osiągniętych rezultatach, procedurach toku studiów, zasadach rekrutacji i warunkach przyjęć na studia poprzez stronę internetową <https://rekrutacja.ukw.edu.pl/>.

Dostęp do informacji o kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jest możliwy dzięki kilku kanałom komunikacyjnym. Jedną grupę stanowią kanały zwyczajowe, jak tablice informacyjne w budynku Wydziału Pedagogiki UKW i materiały informacyjne, np. w postaci ulotek, folderów, udostępnianych podczas wydarzeń, imprez edukacyjnych, jak np. Drzwi Otwarte UKW, Targi Edukacji i Pracy czy Bydgoski Festiwal Nauki. Druga grupa to kanały wykorzystujące nowe media, do których należą: strony internetowe, systemy dedykowane (USOSweb), portale społecznościowe oraz platformy zdalnego nauczania. Podstawowym źródłem informacji internetowej dla osób pracujących i studiujących na Wydziale Pedagogiki jest [strona Wydziału](#). Jest ona dostosowana do ogólnego wzoru, jaki funkcjonuje na stronie głównej UKW.

Na stronie tej publikowane są informacje, zamieszczone w konkretnych zakładkach: Wydział, Studiujący, Nauka. Zawierają one informacje między innymi o władzach, strukturze i składzie osobowym Wydziału; składach komisji, rad naukowych i rad kierunku, a także wykaz interesariuszy zewnętrznych. Strona wydziałowa stanowi także jeden z kanałów informacyjnych dotyczących aktualnych wydarzeń – zamieszczane są tu bieżące informacje dla osób studiujących, dotyczące studiowanych kierunków, w tym kierunku: pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, takie jak: plany studiów, treści kształcenia, harmonogram sesji, wykazy dyżurów pracowników, opiekunów poszczególnych roczników, pomocy psychologicznej, wsparcia materialnego, praktyk zawodowych. Znajdują się w niej także efekty uczenia się między innymi dla kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna czy obowiązujący regulamin studiów. Strona Wydziału zawiera również przydatne linki, odsyłające na stronę Biura Obsługi Studentów Kolegium II, które jest jednostką organizacyjną powołaną do obsługi procesu dydaktycznego i kontroli jakości kształcenia, czy na stronę Działu ds. Osób

z Niepełnosprawnościami, zajmującego się rozpoznawaniem potrzeb i problemów studiujących niepełnosprawnych. Na uwagę zasługują informacje dotyczące nauki, a zwłaszcza aktualnych obszarów badawczych, publikacji, grantów, konferencji i seminariów.

Należy dodać, że informacje dotyczące realizacji praktyk na ocenianym kierunku są ponadto udostępnione na stronie internetowej [Studium Praktyk](#) oraz na [stronie Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej](#).

Strona internetowa skierowana do przyszłych studiujących na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna to: [Studia pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna Bydgoszcz | Rekrutacja pedagogika przedszkolna UKW](#). Informacje znajdziemy także na stronie [Katedra Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy](#)

Strona rekrutacji zawiera następujące informacje zamieszczone w konkretnych zakładkach: Opis kierunku, Zasady rekrutacji, Lista przedmiotów (obowiązująca w danym roku akademickim), Moduły, Wsparcie dla studentów, Studiuj i pracuj, Studiuj za granicą. Na podstawie informacji publikowanych na wskazanych stronach internetowych przyszli studenci dowiadują się o specyfice kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, zakresie i specyfice kształcenia oraz możliwościach przyszłej pracy. Poznają zarówno szczegóły dotyczące rekrutacji, a także zapoznają się z przedmiotami realizowanymi na studiach. Strony internetowe kierunku spełniają warunki określone w deklaracji dostępności cyfrowej (m.in. dla osób niedowidzących), są dostosowane do odczytu na urządzeniach stacjonarnych i przenośnych i zawierają opcję regulacji kontrastu m.in. dla osób ze spektrum autyzmu lub niedowidzących. Na stronie rekrutacji opisującej kierunek można także znaleźć szereg linków z przekierowaniem do jednostek uczelni (np. określonego Kolegium, Biura Obsługi Studentów, czy Wydziału oraz planu zajęć).

Natomiast na stronie Katedry Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej poza informacjami o kierunku, kandydaci znajdą również galerię zdjęć pokazujących prace na studiach oraz aktywności podejmowane przez osoby studiujące na kierunku i nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej.

Poza wymienionymi wyżej oficjalnymi kanałami informacji, dostępnymi publicznie, Uczelnia oferuje poniżej opisane platformy komunikacyjne.

Uniwersytecki System Obsługi Studiów (USOSweb) – jest to system przeznaczony dla pracowników naukowo-dydaktycznych i osób studiujących (istnieje także mobilna wersja aplikacji). Dzięki niemu możliwy jest bieżący dostęp zwłaszcza do ocen uzyskiwanych w procesie kształcenia. W systemie USOSweb publikowane są także informacje dotyczące planów zajęć, sylabusy, informacje o pracownikach, pełnionych przez nich dyżurach. Umożliwia on również komunikację pomiędzy pracownikami i studencami (USOSmail). Istotnym składnikiem tego systemu jest również możliwość ewaluacji zajęć przez osoby studiujące. W przypadku wprowadzenia jakichkolwiek zmian w systemie, niezwłocznie są umieszczane niezbędne informacje dla użytkowników, wskazujące jak poradzić sobie w nowej sytuacji. Jednocześnie dla każdego użytkownika dostępny jest moduł oferujący pomoc. Dodatkowo w wielu miejscach udostępniona jest pomoc kontekstowa. Dane w serwisie są aktualizowane w procesie zwanym migracją, która odbywa się każdego dnia, zapewniając dostęp do aktualnych informacji.

W Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy mogą być prowadzone zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość („e-learning”) na wszystkich kierunkach studiów i poziomach kształcenia, prowadzonych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, jeśli zostało to przewidziane w programie studiów.

Tego typu zajęcia mogą być realizowane wyłącznie z użyciem uczelnianej infrastruktury informatycznej i oprogramowania dopuszczonego do użytku w Uniwersytecie z wykorzystaniem MS Teams wraz z narzędziami Office 365, które są dostarczane przez firmę Microsoft w ramach ogólnouczelnianej licencji.

Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość realizowane są synchronicznie, w godzinach wyznaczonych w planie zajęć. Asynchroniczne sposoby komunikowania się wykorzystywane są jako uzupełniające. Do synchronicznych sposobów realizacji zajęć należą w szczególności: spotkania videokonferencyjne, spotkania audiokonferencyjne, spotkania na czacie. Do asynchronicznych sposobów komunikowania w ramach zajęć należą w szczególności: projekty indywidualne i grupowe, forum dyskusyjne, quizy/testy, zadania online, praca studiujących z materiałami źródłowymi. Zajęcia te, przewidziane w programie studiów, planowane są w taki sposób, aby pierwsze i ostatnie z nich odbywały się w siedzibie uczelni. Zaliczenia i egzaminy kończące zajęcia e-learningowe odbywają się w siedzibie uczelni.

Do prowadzenia zajęć zdalnych służy platforma MTeams, która stanowi skuteczne narzędzie do komunikacji pracowników ze studiującymi oraz przesyłania materiałów dydaktycznych. Aplikacja MTeams jest także dostępna w wersji na urządzenia mobilne. Dla obu aplikacji zostały przygotowane instrukcje (tutoriale) wyjaśniające sposób posługiwania się wskazanymi narzędziami. Odpowiedzialność za prawidłowe funkcjonowanie uniwersyteckich narzędzi umożliwiających realizację zajęć z wykorzystaniem metod technik kształcenia na odległość ponosi Dział Informatyzacji UKW.

Każda osoba rozpoczynająca studia może się zalogować bezpłatnie do systemu i korzystać z pakietu Office365 za pośrednictwem MTeams. Logowanie do systemu jest osiągalne na stronie <https://www.office.com/>, kontakt z administratorem systemu: w.piekut@ukw.edu.pl.

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy prowadzi także profil na portalu społecznościowym Facebook <https://www.facebook.com/ukwbydgoszcz>, który na bieżąco reaguje na działalność pracowników, studiujących i absolwentów Uniwersytetu. Pojawiają się tu bieżące doniesienia związane z życiem Uczelni oraz informacje o inicjatywach Uniwersytetu.

Należy podkreślić, że Wydział Pedagogiki prowadzi własny profil na Facebooku, o charakterze promocyjnym, wychodząc naprzeciw aktualnym trendom i potrzebom komunikacyjnym studiujących i pracowników (https://www.facebook.com/profile.php?id=100067680101723&locale=pl_PL). W tym zakresie Wydział jest również wspierany na profilu Kolegium II (<https://www.facebook.com/kolegium2#>).

Inne kanały komunikacji wykorzystywane przez Uczelnię to:

- Twitter (<https://twitter.com/UKWBydgoszcz>),
- YouTube (<https://www.youtube.com/user/UKWBydgoszcz>),
- Instagram (<https://www.instagram.com/ukwbydgoszcz>),
- LinkedIn (<https://www.linkedin.com/school/uniwersytet-kazimierza-wielkiego>).

Warto dodać, że na stronie internetowej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego istnieje również Biuletyn Informacji Publicznej (<https://bip.ukw.edu.pl>), w którym zamieszczone są informacje dotyczące studiów na Uniwersytecie, czy programów zajęć. Publikuje się tutaj także akty prawne, ogłoszone na Uczelni, konkursy, formularze do pobrania, itp.

Oficjalne strony internetowe Uczelni administrowane są przez pracowników Działu Promocji i Komunikacji. Dział Promocji i Komunikacji realizuje szereg działań mających na celu dbanie o pozytywny i spójny wizerunek Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Do zadań tej

jednostki zaliczyć można między innymi: nadzór nad spójnością wizerunku realizowanego przez pracowników i współpracowników UKW na stronie internetowej, kontakt z mediami i obsługa mediów w zakresie informacyjnym dotyczącym działań realizowanych przez UKW, aktywna obecność w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram, Twitter, YouTube), coroczny udział w kilkudziesięciu targach oraz wydarzeniach promocyjnych, tworzenie przejrzystych i spójnych materiałów promocyjnych oraz współpraca z całym środowiskiem akademickim. Dział Promocji prowadzi szeroką współpracę ze studium naszej Uczelni. Udziela merytorycznego i kreatywnego wsparcia w akcjach promujących Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, a także naukowe i pozanaukowe osiągnięcia (<https://promocja.ukw.edu.pl/jednostka/promocja>).

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Strukturę systemu zapewniania jakości kształcenia w UKW określoną w Statucie oraz Regulaminie Studiów tworzą następujące podmioty: rektor, senat, prorektor ds. studenckich i jakości kształcenia, uczelniana rada ds. kształcenia, kolegium, dyrektor kolegium, rada kolegium, rada kierunku, zastępca kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej do spraw kształcenia.

Koncepcja organizacji i jakości kształcenia UKW opiera się na równoległym funkcjonowaniu podstawowych jednostek organizacyjnych (wydziały i instytuty) zapewniających wysoki poziom badań naukowych i kształcenie kadry naukowej w ramach dyscyplin nauki i sztuki rozwijanych w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego oraz jednostek organizujących proces dydaktyczny i zapewniających jakość kształcenia. Kierownicy podstawowych jednostek organizacyjnych (dziekani wydziałów i dyrektorzy instytutów) zapewniają rozwój dyscyplin, do których przyporządkowane są prowadzone w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego kierunki studiów.

Na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia został określony w [Zarządzeniu Rektora UKW Nr 41/ 2020/2021 z dnia 10 stycznia 2021 roku](#). W tym zarządzeniu opisano strukturę oraz powiązania między różnymi elementami systemu. Sformułowano funkcjonowania systemu: doskonalenie jakości kształcenia i doskonalenie procesów organizacyjnych umożliwiających osiągnięcie wysokiej jakości kształcenia.

W systemie uczestniczą także inne jednostki Uniwersytetu, takie jak [Dział Jakości i Organizacji Kształcenia](#), [Centrum Rekrutacji i Wsparcia Studentów](#), [Biuro Obsługi Studenta](#) na poziomie Kolegium oraz [Dział ds. Osób z Niepełnosprawnościami](#) i [Biuro Karier](#).

Koordinacją polityki jakości kształcenia w imieniu Rektora zajmuje się Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia, a nadzór nad działaniem systemu sprawuje Prorektor ds. Studenckich i Jakości Kształcenia. Kreatorem polityki jakości kształcenia jest Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia, która została powołana 1 października 2019 r. Jej aktualny skład i działania reguluje [Regulamin Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia](#). Radę tworzą:

- Prorektor ds. Studenckich i Jakości Kształcenia jako jej Przewodniczący,
- Dyrektorzy Kolegiów Uczelni,
- Kierownicy jednostek ogólnouczelnianych,
- Kierownik Działu Jakości i Organizacji Kształcenia,
- Pełnomocnik/Pełnomocnicy odpowiedzialni za kształcenie,
- Przedstawiciel Samorządu Studenckiego Uczelni.

Zadania Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia określone są w Regulaminie Studiów UKW oraz w Zarządzeniu Nr 6/2024/2025 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w sprawie wprowadzenia

Regulaminu Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Uczelniana Rada ds. Kształcenia monitoruje jakość kształcenia, w szczególności:

- analizując wyniki badań ankietowych,
- dokonując przeglądów programów studiów,
- przeprowadzając ewaluację procesu kształcenia na danym kierunku studiów,
- analizując praktykę oceniania i egzaminowania osób studiujących,
- analizując system wsparcia dydaktycznego dla studiujących.

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny

Nadzór nad kierunkiem studiów na Wydziale sprawuje Prodziekan ds. Kształcenia, przy współpracy z Radą Kierunku, Sekretariatem Dziekana oraz opiekunami poszczególnych roczników kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna. Opiekunowie są proponowani przez Prodziekana i zatwierdzani przez Dyrektora Kolegium ([opiekunowie roczników](#)). Dodatkowo, Dziekan powołuje [komisje zadaniowe, pełnomocnika i koordynatorów](#) pracy Wydziału w obszarach związanych bezpośrednio z różnymi aspektami jakości kształcenia: Pełnomocnik Dziekana ds. Jakości Kształcenia i Akredytacji, Wydziałowy Koordynator ds. Programu Erasmus, Wydziałowy Koordynator ds. Wpływu Społecznego, Wydziałowy Koordynator ds. Ankietyzacji, Wydziałowy Koordynator ds. Programu Mobilności studentów MOST, Wydziałowy Koordynator Umów o Współpracy.

W organizacji procesu kształcenia i kształtowaniu polityki jakości biorą udział także pozawydziałowe jednostki. Rada Kolegium II oraz jego Dyrektor i podlegające mu Biuro Obsługi Studenta Kolegium II. Ponadto, Studium Języków Obcych i Tłumaczeń odpowiada za zajęcia z języków obcych, Studium Praktyk zajmuje się praktykami studenckimi, a Studium Wychowania Fizycznego i Sportu organizuje zajęcia z wychowania fizycznego. Trzy ostatnie jednostki tworzą Centrum Dydaktyczno-Edukacyjne, które jest ogólnouczelnianą jednostką podlegającą Prorektorowi ds. Studenckich i Jakości Kształcenia. W realizacji zadań związanych z jakością kształcenia i jej doskonaleniem biorą udział także inne podmioty struktury organizacyjnej Uniwersytetu: Dział Jakości i Organizacji Kształcenia; Centrum Rekrutacji i Wsparcia Studentów; Dział ds. Osób z Niepełnosprawnościami; Dział Promocji; Biuro Karier; pełnomocnicy rektora oraz powołane przez kierowników podstawowych jednostek organizacyjnych komisje, zespoły, pełnomocnicy podejmujący działania związane z projektowaniem lub monitorowaniem jakości kształcenia. Wsparcie informatyczne Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia zapewnia Dział Informatyzacji.

Monitorowanie i ewaluacja jakości kształcenia

Monitorowanie i ocena jakości kształcenia obejmuje funkcjonowanie kilku ciał kolegialnych i wiele działań. Rada kierunku w szczególności monitoruje program studiów i przygotowuje propozycje zmian, inicjuje zmiany w koncepcji kształcenia, przygotowuje propozycje dotyczące zasad rekrutacji, określa zasady odbywania praktyk zawodowych, dokonuje weryfikacji sylabusów, określa szczegółowe zasady procesu dyplomowania, weryfikuje osiąganie efektów uczenia się, monitoruje postępy osób studiujących w procesie uczenia się, analizuje wyniki procesu ankietyzacji, ocenia skuteczność metod i narzędzi dydaktycznych, które mają pomóc w osiągnięciu zamierzonych wyników, ma głos doradczy w zakresie obsady poszczególnych zajęć. W pracach rady kierunku uczestniczą osoby studiujące oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Wszystkie postulowane zmiany i modyfikacje są z nimi konsultowane.

Rada Kolegium czuwa nad właściwą obsadą zajęć, opiniuje propozycje zasad rekrutacji, zmiany w programach studiów, wnioski o uruchomienie/zniesienie kierunku studiów, opracowuje procedury

dotyczące toku studiów funkcjonujące na poziomie Kolegium II, analizuje wnioski z akredytacji zewnętrznych i wewnętrznej ewaluacji jakości kształcenia, zatwierdza obsadę zajęć w szczególności zgodność kompetencji naukowych i dydaktycznych osób prowadzących zajęcia z przypisanymi do zajęć efektami uczenia się. Analizuje wyniki procesu ankietyzacji zwłaszcza w obszarze środowiska kształcenia i proponuje ewentualne modyfikacje. W składzie Rady kolegium są przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych: dyrektor kolegium, zastępcy ds. kształcenia jednostek wchodzących w skład kolegium (w przypadku Kolegium II są to prodziekani Wydziału Pedagogiki, Wydziału Psychologii i Wydziału Edukacji Muzycznej), kierownik Biura Obsługi Studenta oraz przedstawiciele osób studiujących (dwie osoby, w tym przewodniczący samorządu studentów Kolegium II).

Dodatkowo, monitorowane są losy absolwentów, a programy studiów są modyfikowane na podstawie wyników analiz, które porównują zakładane efekty uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz oczekiwaniami różnych interesariuszy. Cały proces dokumentowany jest przy użyciu narzędzi dostępnych w Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studiów oraz protokołowany.

Tworzenie i doskonalenie programów studiów

Tworzenie i modyfikacja programów studiów, studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia odbywa się zgodnie z wewnętrznymi procedurami. Określają one zadania i odpowiedzialność osób biorących udział w tym procesie, wymagane dokumenty oraz wzory potrzebnych dokumentów.

Na Uniwersytecie wprowadzono procedurę dotyczącą tworzenia, modyfikacji i przechowywania programów studiów ([Zarządzenie Nr 55/2021/2022 Rektora UKW z dnia 23 maja 2022 r.](#)), która określa wymagania dotyczące programów studiów oraz procedury ich projektowania i przechowywania. W ramach tej procedury określono odpowiedzialność jednostek WSZJK oraz wzory niezbędnych dokumentów i trybu ich procedowania.

Na poziomie podstawowej jednostki organizacyjnej w procesie tworzenia lub zmiany programu studiów biorą udział: Rada Kierunku, Zastępca Kierownika Podstawowej Jednostki Organizacyjnej ds. Kształcenia, studium z Rady Kierunku oraz członkowie Samorządu Studenckiego (lub studium wskazani przez Samorząd).

Interesariuszami zewnętrznymi w procesie tworzenia i doskonalenia programu studiów są: dla Wydziału – kadra akademicka, Studium Języków Obcych i Tłumaczeń oraz Studium Praktyk; dla Uniwersytetu interesariusze zewnętrzni powołani w skład Rady Kierunku oraz absolwenci kierunków prowadzonych na Wydziale.

Doskonalenie procesu kształcenia

Doskonalenie procesu kształcenia obejmuje różne działania, takie jak wprowadzanie zmian do programów studiów na podstawie monitorowania i corocznych przeglądów treści oraz weryfikacji efektów uczenia się. Ważne jest również systematyczne modernizowanie infrastruktury dydaktycznej, wdrażanie technologii wspierających nauczanie oraz organizowanie szkoleń dotyczących nowoczesnych metod nauczania i umiejętności dydaktycznych. Działania podejmowane są także w odpowiedzi na wyniki ankiet studiujących oraz wyniki obserwacji zajęć. Co roku przeglądane są dostępne informacje o procesie rekrutacyjnym i ofercie edukacyjnej Uniwersytetu.

Rada Kierunku przygotowuje sprawozdanie dotyczące realizacji programu kształcenia do 30 października każdego roku i przekazuje je Zastępcy Kierownika Podstawowej Jednostki Organizacyjnej ds. Kształcenia. Zastępca Kierownika ds. Kształcenia przedkłada sprawozdanie o funkcjonowaniu Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia Dyrektorowi Kolegium do 30 listopada. Następnie, w formie syntetycznego podsumowania, sprawozdanie to jest przedkładane Radzie Kolegium do końca stycznia.

Sprawozdania przygotowane przez Dyrektora Kolegium są przyjmowane przez Uniwersytecką Radę ds. Kształcenia podczas posiedzenia w lutym lub marcu. Struktura sprawozdania obejmuje w szczególności następujące obszary ewaluacji jakości kształcenia: a) programy studiów i standardy kształcenia; b) kadre dydaktyczną i naukową; c) infrastrukturę wykorzystywaną do realizacji programu studiów; d) współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym; e) umiędzynarodowienie procesu kształcenia; f) wsparcie osób studiujących w procesie uczenia się.

Jakość prowadzonych zajęć dydaktycznych

Jakość prowadzonych zajęć dydaktycznych zapewniana jest w szczególności poprzez:

- 1) uwzględnianie kompetencji dydaktycznych oraz naukowych lub artystycznych kadry w procesie tworzenia programów studiów;
- 2) okresowe oceny kadry prowadzącej zajęcia uwzględniające dorobek bezpośrednio związany z prowadzonymi zajęciami obejmujący między innymi praktyczne kompetencje zawodowe, doświadczenie dydaktyczne oraz dorobek naukowy lub artystyczny, a także wyniki ankietowego badania studiujących, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych;
- 3) hospitacje zajęć;
- 4) tworzenie warunków do podnoszenia kompetencji w zakresie dydaktyki akademickiej;
- 5) wspieranie udziału pracowników Uniwersytetu w wymianie międzynarodowej związanej z nauką i/lub dydaktyką.

Podczas tworzenia programów studiów uwzględniane są kwalifikacje dydaktyczne i naukowe nauczycieli w celu zapewnienia wysokiej jakości zajęć dydaktycznych. Przeprowadzana jest okresowa ocena kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia, uwzględniająca dorobek zawodowy bezpośrednio związany z prowadzonymi zajęciami, doświadczenie w nauczaniu oraz osiągnięcia naukowe.

Ważne są także: wyniki ankiet przeprowadzanych wśród studiujących, hospitacje zajęć oraz tworzenie warunków do podnoszenia kwalifikacji w zakresie dydaktyki akademickiej. Dodatkowo, wspierany jest udział pracowników Uniwersytetu w międzynarodowej wymianie związanej z nauczaniem.

Ocena jakości prowadzonych zajęć w formie hospitacji dokonywana jest w oparciu o wytyczne Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia dotyczące hospitacji zajęć dydaktycznych realizowanych w Uniwersytecie zgodnie z [Zarządzeniem Nr 33/2020/2021 Rektora UKW z dnia 17 grudnia 2020 roku](#).

Na Wydziale Pedagogiki stosowany jest Regulamin hospitacji zajęć dydaktycznych opracowany przez Zastępcę ds. Kształcenia oraz zatwierdzony przez Radę Kolegium II. Lista zajęć przewidzianych do hospitacji na bieżący rok akademicki podawana jest do wiadomości pracowników przez Zastępcę ds. Kształcenia nie później niż do końca listopada danego roku akademickiego.

Cenne informacje na temat jakości zajęć oraz środowiska kształcenia zbierane są poprzez regularne ankiety, które są przeprowadzane zgodnie z zasadami ustalonymi [w Zarządzeniu Nr 46/2019/2020 Rektora UKW z dnia 2 marca 2020 roku](#). Ocena zajęć dydaktycznych obejmuje organizację zajęć, sposób ich prowadzenia, atmosferę w grupie, korzyści z uczestnictwa oraz efekty uczenia się.

Ocena środowiska kształcenia dotyczy planu zajęć, liczby studiujących w grupach, dostępności pomocy dydaktycznych, obsługi osób studiujących w BOS, dostępu do zbiorów bibliotecznych oraz warunków odbywania zajęć. W zarządzeniu określono terminy, kiedy ankiety będą udostępniane studiującym oraz sposób przekazywania wyników ankiet. Zawiera ono także szczegółowy harmonogram działań związanych z przeprowadzaniem ankiet i doskonaleniem jakości kształcenia na podstawie uzyskanych wyników.

Kompetencje zawodowe, doświadczenie dydaktyczne oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich

Pracownicy Wydziału mogą podnosić swoje kwalifikacje dydaktyczne, uczestnicząc w programie Erasmus+, który jest koordynowany przez Biuro Współpracy Międzynarodowej UKW. W latach 2014-2020 niektórzy pracownicy Wydziału brali udział w projekcie "Innowacyjny Dydaktyk UKW", realizowanym w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Projekt ten był współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego. Szkolenia w ramach tego projektu obejmowały nowoczesne umiejętności dydaktyczne, takie jak tutoring i coaching, a także umiejętności informatyczne (np. Statistica, MS Excel oraz narzędzia do nauczania online). Uczestnicy uczyli się również prowadzenia zajęć w języku obcym (angielskim i niemieckim na poziomie C1) oraz zarządzania informacją. Informacje na temat udziału nauczycieli akademickich w tych szkoleniach znajdują się w Kryterium 4.

Kompetencje zawodowe, doświadczenie dydaktyczne oraz osiągnięcia naukowe nauczycieli akademickich są regularnie oceniane zgodnie z [Zarządzeniem Nr 24/2021/2022 Rektora UKW z dnia 31 grudnia 2021 roku.](#)

Bieżąca ocena osiągnięcia efektów uczenia się

Bieżąca ocena osiągnięć studiujących w zakresie efektów uczenia się odbywa się na podstawie kart przedmiotów (tzw. sylabusów), które są stworzone dla poszczególnych modułów kształcenia. Sylabusy zawierają informacje o efektach uczenia się, o bilansie pracy osoby studiującej, określają przeciętne zaangażowanie w osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz metody realizacji zajęć i metody oceniania.

Zakres odpowiedzialności oraz harmonogram prac związanych z wprowadzaniem opisów modułów do systemów informatycznych (USOS i USOSweb) Uniwersytetu określa [Zarządzenie Nr 57/2017/2018 Rektora UKW z dnia 3 lipca 2018 roku.](#) Zgodnie z Regulaminem Studiów, prowadzący zajęcia musi zapoznać studiujących z treścią sylabusu podczas pierwszych zajęć. Osoby studiujące mogą uzyskać dostęp do elektronicznej wersji sylabusu, logując się do systemu USOSweb lub korzystając z linków zamieszczonych na stronie Wydziału.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się na koniec cyklu kształcenia

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się na koniec cyklu kształcenia odbywa się podczas procesu dyplomowania, zgodnie z Wydziałowymi zasadami dyplomowania, które opierają się na obowiązujących zewnętrznych i wewnętrznych przepisach prawnych ([Praca dyplomowa - dokumenty.](#)) Temat pracy dyplomowej jest zgłaszany do Rady Kierunku przez opiekuna pracy lub przez osobę studiującą, po uzyskaniu zgody opiekuna. Tematy prac dyplomowych podlegają weryfikacji przez Radę Kierunku. Zgodnie z Regulaminem Studiów, ocena na dyplomie ukończenia studiów jest średnią ważoną, która uwzględnia średnią ocen z całego toku studiów, ocenę pracy dyplomowej oraz ocenę z egzaminu dyplomowego. Szczegółowe zasady przygotowywania prac dyplomowych oraz ich rolę w procesie weryfikacji kierunkowych efektów uczenia się opisano w kryterium 3.

Ocena przydatności osiągniętych przez absolwentów efektów uczenia się jest weryfikowana dzięki analizom wyników monitorowania losów absolwentów. W ich wyniku program studiów został np. tak zmodyfikowany, aby zwiększyć nacisk na wykorzystywanie zindywidualizowanych metod pracy, stosowanie ocen opisowych, wprowadzono język obcy specjalistyczny. Wydział Pedagogiki podtrzymuje kontakty z absolwentami, organizując cykliczne spotkania, na które są zapraszani. Okazją do regularnych spotkań z absolwentami oraz ich wpływu na jakość programu kształcenia są praktyki

realizowane na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz na innych kierunkach prowadzonych przez Wydział. Znaczna część kadry zarządzającej instytucjami edukacji, oświaty, kultury, pomocy, opieki i wsparcia to absolwenci Wydziału.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się w programie Erasmus+

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się w programie Erasmus+ odbywa się we współpracy między Dyrektorem Kolegium, Prodziekanem ds. Kształcenia, Biurem Współpracy Międzynarodowej UKW oraz Koordynatorami ds. Programu Erasmus na Wydziale. Ocena opiera się na ustalonych wymaganiach zawartych w Learning Agreement oraz wynikach przedstawionych w Transcript of Records.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony - wszechstronnie wykwalifikowana i stale doskonaląca swoją wiedzę oraz umiejętności kadra dydaktyczna; - szeroka współpraca badawcza, dydaktyczna i wdrożeniowa ze środowiskiem interesariuszy zewnętrznych; - ciągłe monitorowanie i dostosowywanie programów studiów do aktualnego stanu wiedzy i wymagań współczesnego rynku pracy oraz elastyczność w zakresie uruchamiania nowych kierunków studiów pedagogicznych zgodnie z potrzebami społeczno-gospodarczymi regionu; - duże zaangażowanie osób studiujących w życie Wydziału i prężnie działające liczne Koła Naukowe; - doskonalenie jakości kształcenia poprzez pozyskiwanie i realizację dydaktycznych projektów NCBiR	Słabe strony - trudności w realizacji praktycznego kształcenia na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, spowodowane kosztami kształcenia umożliwiającym wielostronną aktywność; - duża liczba osób w grupach laboratoryjnych utrudnia realizację praktyki w przedszkolach i szkołach; - niewielki stopień internacjonalizacji – mały udział osób studiujących w międzynarodowej wymianie studenckiej; - niewystarczające w stosunku do potrzeb środki finansowe na rozwój bazy dydaktycznej

Czynniki zewnętrzne	Szanse • wzrost atrakcyjności wizerunku Wydziału jako partnera transferu wiedzy, realizującego specjalistyczne kształcenie w obszarze innowacyjnej edukacji, w szczególności związanej z rozwojem nowych technologii; • wzrost atrakcyjności kierunku po uruchomieniu uniwersyteckiego żłobka i przedszkola, gdzie będą mogły odbywać się praktyki; • szerokie grono partnerów ze środowiska społeczno-gospodarczego, zainteresowanych inwestycją w zamawianie dłuższych lub krótszych form kształcenia i doksztalcania oraz zlecenie badań diagnostycznych; • ciągły rozwój potencjału naukowo-badawczego, a także kompetencji dydaktycznych kadry realizującej kształcenie, związany m.in. z zapotrzebowaniem na pracowników sektora usług edukacyjnych, opiekuńczych, pomocowych w regionie	Zagrożenia • zjawisko „dropout”; • polityka państwa deprecjonująca status nauczyciela przedszkola; • ograniczone zainteresowanie podejmowaniem pracy na stanowisku badawczo-dydaktycznym lub jej kontynuowaniem oraz trudności związane z zatrudnianiem wysoko wykwalifikowanej kadry dydaktycznej; • zmienność prawa regulującego naukę i szkolnictwo wyższe na poziomie systemowym, kryteriów oceny publikacji naukowych, ewaluacji dyscypliny i konsekwencji jej wyników dla dydaktyki akademickiej;
---------------------	---	--

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

Bydgoszcz, dnia

(miejscowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku⁷

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
jednolite studia magisterskie	I	56	82	25	46
	II	67	45	32	37
	III	52	40	26	29
	IV	56	36	20	26
	V	-	56	-	34
Razem:		231	259	103	172

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny – **pierwsi absolwenci byli w roku 2024**

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
jednolite studia magisterskie	2024	83	51	24	21
	2025	70	43	32	19
Razem:		153	94	56	40

⁷ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787)

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	stacj. 10 sem/305/3390 niest. 10 sem/305/2160
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	stacj. 3147 niest. 2052
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	stacj. 154 niest. 154
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	stacj. 181 niest. 181
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych - w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	nie dotyczy (kierunek przyporządkowany do dyscypliny pedagogika, która wchodzi w obszar dziedziny nauk społecznych)
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	stacj. 22 niest. 22
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	12
Wymiar praktyk zawodowych ⁹	stacj. 270 niest. 240
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 3390/ 360*
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 2160/225*

• O ich faktycznej realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość decyduje prowadzący zajęcia, gdyż ich zapisanie w programie jako możliwe do realizacji zdalnej nie jest obligatoryjne. Często prowadzący wraz z osobami studiującymi i na ich życzenie realizuje zajęcia w tradycyjnym trybie stacjonarnych spotkań w siedzibie uczelni.

⁸ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁹ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Tabela 4a. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne¹⁰

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/ formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Pedeutologia	w/k	45	6
Preorientacja zawodowa we wczesnej edukacji	w/k	30	3
Wprowadzenie do logopedii	w/k	30	4
Podstawy edukacji polonistycznej	w/k	60	4
Literatura dla dzieci	w/k	30	3
Podstawy edukacji matematycznej	w/k	60	4
Podstawy edukacji społeczno-przyrodniczej	w/k	30	3
Podstawy edukacji informatycznej	w/k	30	4
Podstawy edukacji muzycznej	w/k	30	3
Podstawy edukacji plastycznej	w/k	30	3
Podstawy edukacji technicznej	w/k	30	2
Podstawy wychowania fizycznego	w/k	60	3
Podstawy edukacji zdrowotnej	w/k	30	3
Podstawy dziecięcego muzykowania na instrumentach	w/k	30	4
Adaptacja dziecka w przedszkolu	w/k	30	4
Praca wychowawcy we wczesnej edukacji	w/k	30	2
Organizowanie środowiska edukacyjnego w przedszkolu	w/k	45	4
Organizowanie pracy szkoły i współpraca ze środowiskiem	w/k	45	3
Projektowanie spersonalizowanych strategii edukacyjnych	w/k	30	3
Planowanie aktywności badawczej dziecka	w/k	30	4
Zabawa jako strategia edukacyjna	w/k	45	5
Inicjacja czytelnicza w przedszkolu	w/k	30	3
Teatr dziecięcy	w/k	45	5
Zabawy i tańce przy muzyce	lab.	30	4
Projekt edukacyjny w przedszkolu i w klasach I-III	lab.	45	8
Techniki nauczania-uczenia się	k	15	1
Dydaktyka we wczesnej edukacji	w/k	90	6
Metodyka edukacji polonistycznej	w/lab.	75	8
Metodyka nauczania języka obcego dzieci	w/lab.	60	4
Metodyka edukacji matematycznej	w/lab.	75	8
Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej	w/lab.	60	8

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną	w/lab.	45	5
Metodyka edukacji plastycznej	w/lab.	45	4
Metodyka edukacji technicznej	w/lab.	45	4
Metodyka edukacji muzycznej	w/lab.	45	4
Metodyka wychowania fizycznego	w/lab.	60	4
Metodyka edukacji zdrowotnej	w/lab.	45	4
Metodyka kształcenia zintegrowanego	w/lab.	45	4
Podstawy diagnostyki edukacyjnej dla nauczycieli	w	15	2
Diagnoza i rozwój zdolności i zainteresowań dzieci	w	15	2
Ewaluacja edukacyjna	w/lk	30	3
Emisja głosu	k	30	4
Praktyka ogólnopedagogiczna	lab.	30	2
Praktyka wychowawczo-dydaktyczna	lab.	120	5
Praktyka zawodowa ciągła w przedszkolu i w klasach I-III	lab.	120	5
Razem:		1995	181

Legenda:

w – wykład

k – konwersatoria

lab. – laboratoria

Tabela 5b. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne¹¹

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/ formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć niestacjonarne	Liczba punktów w ECTS
Pedeutologia	w/k	30	6
Preorientacja zawodowa we wczesnej edukacji	w/k	15	3
Wprowadzenie do logopedii	w/k	20	4
Podstawy edukacji polonistycznej	w/k	30	4
Literatura dla dzieci	w/k	20	3
Podstawy edukacji matematycznej	w/k	30	4
Podstawy edukacji społeczno-przyrodniczej	w/k	20	3
Podstawy edukacji informatycznej	w/k	20	4
Podstawy edukacji muzycznej	w/k	20	3
Podstawy edukacji plastycznej	w/k	20	3
Podstawy edukacji technicznej	w/k	20	2
Podstawy wychowania fizycznego	w/k	25	3
Podstawy edukacji zdrowotnej	w/k	30	3

¹¹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Podstawy dziecięcego muzykowania na instrumentach	w/k	20	4
Adaptacja dziecka w przedszkolu	w/k	20	4
Praca wychowawcy we wczesnej edukacji	w/k	20	2
Organizowanie środowiska edukacyjnego w przedszkolu	w/k	25	4
Organizowanie pracy szkoły i współpraca ze środowiskiem	w/k	25	3
Projektowanie spersonalizowanych strategii edukacyjnych	w/k	20	3
Planowanie aktywności badawczej dziecka	w/k	20	4
Zabawa jako strategia edukacyjna	w/k	25	5
Inicjacja czytelnicza w przedszkolu	w/k	20	3
Teatr dziecięcy	w/k	25	5
Zabawy i tańce przy muzyce	lab.	20	4
Projekt edukacyjny w przedszkolu i w klasach I-III	lab.	30	8
Techniki nauczania-uczenia się	k	10	1
Dydaktyka we wczesnej edukacji	w/k	60	6
Metodyka edukacji polonistycznej	w/lab.	50	8
Metodyka nauczania języka obcego dzieci	w/lab.	40	4
Metodyka edukacji matematycznej	w/lab.	50	8
Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej	w/lab.	40	8
Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną	w/lab.	30	5
Metodyka edukacji plastycznej	w/lab.	30	4
Metodyka edukacji technicznej	w/lab.	30	4
Metodyka edukacji muzycznej	w/lab.	30	4
Metodyka wychowania fizycznego	w/lab.	30	4
Metodyka edukacji zdrowotnej	w/lab.	30	4
Metodyka kształcenia zintegrowanego	w/lab.	35	4
Podstawy diagnostyki edukacyjnej dla nauczycieli	w	10	2
Diagnoza i rozwój zdolności i zainteresowań dzieci	w	10	2
Ewaluacja edukacyjna	w/lk	20	3
Emisja głosu	k	20	4
Praktyka ogólnopedagogiczna	lab.	30	2
Praktyka wychowawczo-dydaktyczna	lab.	90	5
Praktyka zawodowa ciągła w przedszkolu i w klasach I-III	lab.	120	5
Razem:		1335	181

Legenda:

w – wykład

k – konwersatoria

lab. – laboratoria

Tabela 6. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela¹²

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/ formy zajęć	łączna liczna godzin zajęć stacjonarne /niestacjona rne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ¹³
Wprowadzenie do pedagogiki	w/k	30/20	3	
Historyczne podstawy wychowania	w/k	30/20	3	
Filozoficzne podstawy wychowania	w/k	30/20	3	
Teoretyczne podstawy wychowania	w/k	30/20	3	
Teoretyczne podstawy kształcenia	w/k	30/20	3	
Biomedyczne podstawy wychowania (e)	w	15/10	1	
Podstawy pedagogiki społecznej (e)	w/k	15/10	1	
Podstawy pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej (e)	w/k	15/10	1	
Podstawy pedagogiki specjalnej (e)	w/k	15/10	1	
Podstawy socjologii edukacji (e)	w/k	15/10	1	
Pedagogika międzykulturowa (e)	w/k	15/10	1	
Pedeutologia	w/k	45/30	6	
Preorientacja zawodowa we wczesnej edukacji	w/k	30/15	3	
Koncepcje dziecka i dzieciństwa	w/k	30/20	4	

¹² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

¹³ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Wprowadzenie do logopedii	w/k	30/20	4	
Pedagogika wczesnoszkolna	w/k	60/45	4	
Pedagogika przedszkolna	w/k	60/45	4	
Koncepcje alternatywne we wczesnej edukacji (e)	w	30/15	4	
Wczesna edukacja – badania, rekonstrukcje, zmiana	w/k	45/20	6	
Psychologia ogólna (e)	w	30/15	4	
Psychologia rozwojowa i różnic indywidualnych	w/k	60/30	5	
Wybrane zagadnienia psychologii społecznej i wychowawczej (e)	w	30/15	3	
Podstawy psychodydaktyki twórczości i trening myślenia kreatywnego	w/k	30/20	3	
Psychologia uczenia się z elementami neuropsychologii (e)	w	30/15	3	
Psychologiczne i pedagogiczne podstawy nauczania języka obcego dzieci	w/k	60/40	6	
Podstawy edukacji polonistycznej	w/k	60/30	4	
Literatura dla dzieci	w/k	30/20	3	
Język obcy	k	150/80	10	
Język obcy specjalistyczny	k	30/15	2	
Podstawy edukacji matematycznej	w/k	60/30	4	
Podstawy edukacji społeczno-przyrodniczej	w/k	30/20	3	
Podstawy edukacji informatycznej	w/k	30/20	4	
Podstawy edukacji muzycznej	w/k	30/20	3	
Podstawy edukacji plastycznej	w/k	30/20	3	
Podstawy edukacji technicznej	w/k	30/20	2	
Podstawy wychowania fizycznego	w/k	60/25	3	

Podstawy edukacji zdrowotnej	w/k	30/30	3	
Podstawy dziecięcego muzykowania na instrumentach	w/k	30/20	4	
Dziecięce zespoły wokalne lub Chór dziecięcy	k	15/10	3	
Arteterapia we wczesnej edukacji lub Twórczość plastyczna jako źródło oceny i wartościowania estetycznego	k	15/10	3	
Konstruowanie gier dydaktycznych lub Dydaktyczne aspekty projektowania gier	k	15/10	3	
Adaptacja dziecka w przedszkolu	w/k	30/20	4	
Praca wychowawcy we wczesnej edukacji	w/k	30/20	2	
Organizowanie środowiska edukacyjnego w przedszkolu	w/k	45/25	4	
Organizowanie pracy szkoły i współpraca ze środowiskiem	w/k	45/25	3	
Projektowanie spersonalizowanych strategii edukacyjnych	w/k	30/20	4	
Planowanie aktywności badawczej dziecka	w/k	30/20	3	
Zabawa jako strategia edukacyjna	w/k	45/20	5	
Inicjacja czytelnicza w przedszkolu	w/k	30/20	3	
Teatr dziecięcy	w/k	45/20	5	
Zabawy i tańce przy muzyce	L	30/20	4	
Projekt edukacyjny w przedszkolu i w klasach I-III	L	45/30	8	
Techniki nauczania-uczenia się	k	15/10	1	
Dydaktyka we wczesnej edukacji	w/k	90/50	6	
Metodyka edukacji polonistycznej	w/l	75/50	8	
Metodyka nauczania języka obcego dzieci	w/l	60/40	4	
Metodyka edukacji matematycznej	w/l	75/50	8	

Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej	w/l	60/40	8	
Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną	w/l	45/30	5	
Metodyka edukacji plastycznej	w/l	45/30	4	
Metodyka edukacji technicznej	w/l	45/30	4	
Metodyka edukacji muzycznej	w/l	45/30	4	
Metodyka wychowania fizycznego	w/l	60/30	4	
Metodyka edukacji zdrowotnej	w/l	45/30	4	
Metodyka kształcenia zintegrowanego	w/l	45/35	4	
Wprowadzenie do metody integracji sensorycznej	k	15/10	2	
Dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i strategię pracy z nimi (e)	w	15/10	2	
Organizacja procesu kształcenia i wychowania w edukacji włączającej (e)	w	15/10	2	
Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny	w/k	30/20	3	
Diagnoza funkcjonalna dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (e) lub Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania dziecka/ucznia (e)	w	15/10	1	
Profilaktyka postaw rodzicielskich wobec dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (e) lub Zwiększanie kompetencji wychowawczych rodziców dzieci/uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (e)	w	15/10	1	
Wczesna profilaktyka zaburzeń rozwojowych dzieci z grup ryzyka (e) lub Projektowanie działań profilaktycznych (e)	w	15/10	3	
Etyka zawodu nauczyciela (e)	w	15/10	2	
Prawa dziecka (e)	w	15/10	1	
Pierwsza pomoc przedmedyczna	w/k	30/20	2	

Projektowanie ścieżki własnego rozwoju zawodowego z elementami prawa oświatowego (e)	w	15/10	2	
Podstawy diagnostyki edukacyjnej dla nauczycieli (e)	w	15/10	2	
Diagnoza i rozwój zdolności i zainteresowań dzieci (e)	w	15/10	2	
Ewaluacja edukacyjna	w/k	30/20	3	
Emisja głosu	k	30/20	4	
Komunikacja społeczna i językowa w edukacji (e)	w	30/20	3	
Praktyka ogólnopedagogiczna	L	30/30	2	
Praktyka wychowawczo-dydaktyczna	L	120/90	5	
Praktyka zawodowa ciągła w przedszkolu i w klasach I-III	L	120/120	5	
Ogólna metodologia nauk z elementami logiki	w/k	30/20	2	
Metodologia badań pedagogicznych	w/k	30/20	2	
Seminarium dyplomowe	s	120/100	8	
Razem:		3330/2160	305	

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹⁴

NIE DOTYCZY OCENIANEGO KIERUNKU

¹⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787)

Załącznik 2.1.

Załącznik 2.1.a – studia stacjonarne

Załącznik 2.1.b – studia niestacjonarne

2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.

Załącznik 2.2.

3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.

Linki do harmonogramu zajęć udostępnionego w systemie USOSweb

Semestr zimowy 2025/26 – studia stacjonarne

Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna – I rok

[1 rok, 1 sem., pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna \[SJ\] - 2025Z - USOSweb - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego](#)

Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna – II rok

[2 rok, 3 sem., pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna \[SJ\] - 2025Z - USOSweb - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego](#)

Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna – III rok

[3 rok, 5 sem., pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna \[SJ\] - 2025Z - USOSweb - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego](#)

Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna – IV rok

[4 rok, 7 sem., pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna \[SJ\] - 2025Z - USOSweb - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego](#)

Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna – V rok

[5 rok, 9 sem., pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna \[SJ\] - 2025Z - USOSweb - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego](#)

Rok akademicki 2025/26 – studia niestacjonarne

Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna – I rok

[1 rok, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna \[NJ\] - 2025 - USOSweb - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego](#)

Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna – II rok

[2 rok, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna \[NJ\] - 2025 - USOSweb - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego](#)

Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna – III rok

[3 rok, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna \[NJ\] - 2025 - USOSweb - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego](#)

Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna – IV rok

[4 rok, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna \[NJ\] - 2025 - USOSweb - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego](#)

Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna – V rok

[5 rok, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna \[NJ\] - 2025 - USOSweb - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego](#)

4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia odpowiednio z podstaw opieki pielęgniarstwa lub podstaw opieki położniczej, sporządzoną wg następującego wzoru:

Załącznik 2.4.

5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.

Załącznik 2.5.

6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów

Załącznik 2.6.

**Uniwersytet
Kazimierza
Wielkiego
w Bydgoszczy**